

เรื่องในฉบับ

บทนำ : การศึกษา
ฟังก์เซาพท
ข้าราชการกับใบรับรองแพทย์
ถ้าฉันเป็นหัวหน้า
ข้อคิดเกี่ยวกับการสอบ
ข่าวสั้น
แนะแนวสอบ
สำนวนไทย

คุณร้อนไหม
การประชุมผู้นำสถาบันเกษตรกร
อาบังกินถิ่น
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน
ปัญหาระเบียบเกี่ยวกับงานคลัง
กฎหมายและระเบียบใหม่
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

วารสาร ข้าราชการ

พฤษภาคม ๒๕๑๕

วารสารข้าราชการ

วารสารเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

งานสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน บัญชีภาคใต้ หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด
โปรดส่งคำถามไปที่ "บรรณาธิการวารสาร" นี้

จำหน่ายปลีก เฉลี่ยละ ๓.๕๐ บาท
สมาชิก ปี ๕๐ บาท รวมค่าส่ง
บอกรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักบรรณ ก.พ. ถนนพินิจโลก
โทร. ๒๐๕๕๕๕ หรือ ๕๐๓๓๓๓ คือ ๑๑

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๗

ฉบับที่ ๕

พฤษภาคม ๒๕๑๕

บทนำ	2	
ฟังเขาพูด	๓	ประมวล รุจนเสรี
ข้าราชการกับใบรับรองแพทย์	๑๕	โสวัจ แสนศิริพันธ์
ถ้าฉันเป็นหัวหน้า	๒๓	จิตรเจริญ
ข้อคิดเกี่ยวกับการสอบ	๒๗	น.ร.ส.
ข้าฉัน	๓๑	นายชอว์
แนะแนวสอบ	๓๔	กุสติก พัวศิริ
สำนวนไทย	๔๔	
คุณร้อนไหม	๔๗	ผมเอง
การประชุมผู้นำสถาบันเกษตรกร	๕๑	ไทยราษฎร์
อามังกินดิน	๖๑	สิงหราช
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๖๕	ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์
ตอบปัญหาเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน	๖๗	
ตอบปัญหาเกี่ยวกับการคลัง	๗๓	
กฎหมายและระเบียบใหม่	๗๗	
บรรณาธิการแถลง	๘๗	

ที่ปรึกษา	พันเอกจินตา	ณ สงขลา	เลขาธิการ ก.พ.
	นายประวิณ	ณ นคร	รองเลขาธิการ ก.พ.
	นายโสวัจ	สุจริตกุล	รองเลขาธิการ ก.พ.

บรรณาธิการ	นายเรียว	ธรรมาธิปที	
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	ดร. อาทิตย์	อุไรรัตน์	นายเสริมสุข ไก่วิทวานิช

กองบรรณาธิการ	นายธงชัย	วณิชกะ	ผู้จัดการ	เรือเอกผจง	ตันติเฉลิม	
	นายพุทธทรัพย์	มณีศรี		ผู้ช่วยผู้จัดการ- กองจัดการ	นายสมพงษ์	ตรีวิมล
	นายวิเชียร	เกตุสิงห์			นายเฉลิม	สิงหกุล
	นายนิวัฒน์	วชิรวราการ			นายสุพจน์	สาทรกิจ
	นายเฉลิม	ศรีผดุง				
	นายสุธี	สุทธิสมบัติ				

ฝ่ายศิลป์	นายอุดม	มิ่งเกษม	โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์ พระนคร	ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา	นางจรัส	อ่องจริต
	นายณรงค์	นุกุลการ				

บทนำ

“มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน” คุณพ่อคุณแม่ส่วนมากเข้าใจและซาบซึ้งในความหมายของคำกล่าวข้างต้นนี้ จึงได้พยายามที่จะให้ลูก ๆ ได้รับความศึกษาอย่างดีที่สุดเท่าที่จะพึงกระทำได้ มีคุณพ่อคุณแม่จำนวนมากที่ได้ส่งลูกเข้ามาศึกษาต่อในเขตนครหลวง หรือจังหวัดใหญ่ ๆ อันเป็นที่ตั้งของวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย คุณพ่อคุณแม่ท่านต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของลูกมากพอควร

แต่เพื่อการศึกษาของลูก คุณพ่อคุณแม่ท่านยินดีเสียสละ พ่อแม่บางรายไม่มีเงินทองเพียงพอที่จะส่งเสียให้ลูกได้เรียนต่อ ก็ยินดีไปกู้หนี้ยืมสินเพื่อให้ลูกเรียนต่อ พ่อแม่บางรายยอมขายที่สวนไร่นาเพื่อการศึกษาของลูก ทั้งนี้ก็โดยยึดถือว่าจะให้อะไรที่เป็นทรัพย์สินซึ่งยั่งยืนตลอดไปเช่นนี้ให้การศึกษาแก่ลูกคงจะไม่มีแล้ว และก็เป็นการยากที่จะอธิบายว่าคุณพ่อคุณแม่มีความตั้งใจภูมิใจในความสำเร็จในการศึกษาของลูกเพียงใด

ตรงกันข้ามคุณพ่อคุณแม่หรือญาติผู้ใหญ่ เช่นคุณลุงคุณป้าคุณน้าคุณอา ได้ยอมเสียสละเพื่อการศึกษาของลูกหลาน คุณพ่อคุณแม่ที่ยอมขายที่คนไร่นาเพื่อให้ลูกได้เรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไป แต่ลูก ๆ ไม่ได้พยายามศึกษาให้สำเร็จ ผลสุดท้ายทรัพย์สินของครอบครัวก็หรือหรือ การศึกษาของลูกก็ล้มเหลว คุณพ่อคุณแม่ได้ทำหน้าที่ของท่านดีแล้ว แต่ลูก ๆ กลับกระทำในทางตรงกันข้าม คุณพ่อคุณแม่ก็คงได้แต่สวัสดีความเศร้า

ระยะนี้เป็นระยะที่เริ่มเปิดภาคการศึกษาใหม่ คงจะมีคุณพ่อคุณแม่และญาติผู้ใหญ่ผู้น้อยทั้งที่เป็นข้าราชการและไม่เป็นข้าราชการ ต้องมีกิจกรรมตนรนเพื่อการศึกษาของลูก ๆ หลาน ๆ เพื่อให้ลูก ๆ หลาน ๆ ได้เรียนต่อ ได้มีวิชาความรู้ติดตัว เพื่อการอาชีพ เพื่อชื่อเสียงและวงศ์ตระกูล แต่ลูก ๆ หลาน ๆ จะทราบซึ่งถึงบุญคุณชอบของบุพการีหรือผู้มีอุปการะคุณมากน้อยแค่ไหนเพียงไรก็ไม่สามารถจะหยั่งได้ แต่คิดว่าคงจะทราบได้ก็ต่อเมื่อตนเองมีครอบครัว มีลูกหลาน และต้องมาตกหนักซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อการศึกษาของลูกหลานของท่านนั่นเอง เปรียบได้กับท่านจะทราบว่าพ่อแม่รักลูกเพียงใดก็ต่อเมื่อท่านมีลูกของท่านเองนั่นแหละ

เรื่องข้างต้นนี้เป็นเพียงมุมหนึ่งของบทบาทของการศึกษาเกี่ยวข้องกับชีวิตในครอบครัว ยังมีปัญหาอีกมากมาย ประการเกี่ยวกับการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับเราท่าน และจะต้องช่วยร่วมกันปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ฟังเขาพูด

นำมาเล่าต่อ โดย ประมวล รุจนเสรี

คนเราส่วนใหญ่มักจะเห็นว่า การเป็นนักพูดที่เก่งกล้า มีคารมคมคาย สามารถชักจูงโน้มน้าวจิตใจบุคคลอื่นให้มีความเห็นคล้อยตามตนได้ในที่สุด เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งกว่าการเป็นนักฟังผู้อื่นพูด ทั้งจะเห็นได้จากบรรดาดำรงตำราที่พิมพ์ออกมาเผยแพร่ ส่วนใหญ่เป็นตำราที่มุ่งแนะนำเทคนิควิธีการพูดเกออบทงนง มีน้อยคนนักที่จะมุ่งปฏิบัติตนเป็นนักฟังที่ดี หรือมีการเขียนหนังสือแนะนำเทคนิคในการเป็นนักฟังที่ดี แม้แต่นักการเมืองหรือนักบริหารในระดับสูงส่วนใหญ่ก็ต้องการเป็นนักพูดที่เกรียงไกรมากกว่าจะยอมเป็นนักฟัง ทั้งนี้เพราะคนส่วนใหญ่มองข้ามความสำคัญของการเป็นนักฟังที่ดีและยึดมั่นอยู่เสมอว่า ผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ นั้นจะต้องเป็นนักพูดมากกว่าเป็นนักฟัง

ปัจจุบัน ในสหรัฐอเมริกา เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มนักบริหารชั้นสูงสุดของบรรดาโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ว่า การบริหารงานที่สำเร็จลงด้วยดีได้นั้นนักบริหารได้ใช้เวลาถึงร้อยละแปดสิบของเวลาปฏิบัติงานทั้งหมดของเขาเพื่อฟัง ฟังบุคคลอื่นเขาพูด และจากผลการประชุมสัมมนานักบริหารของโรงงานอุตสาหกรรมดังกล่าว นักบริหารต่างก็ให้ข้อคิดเห็นของตนเกี่ยวกับเรื่องของการ "การฟัง" นี้ไว้ต่าง ๆ นานา แต่ก็อาจประมวลเข้าด้วยกันได้ ๓ ลักษณะ ดังนี้

“ด้วยความสัตย์จริง ข้าพเจ้าไม่เคยคิดเลยว่าการฟังจะมีความสำคัญในตัวของมันเองมากนัก แต่เดี๋ยวนี้ข้าพเจ้ายอมรับ และคิดว่าบางทีร้อยละแปดสิบของการทำงานของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับการทำงานที่ข้าพเจ้าจะต้องฟังคนอื่นพูด หรือคนอื่นต้องฟังข้าพเจ้าพูด”

“ข้าพเจ้าฟังได้คิดว่าในระยะ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา มีบางสิ่งบางอย่างดำเนินไปอย่างผิดพลาด แต่ขณะนี้ข้าพเจ้าฟังได้ตระหนักว่า ความยุ่งยากทั้งปวงนั้นมีผลเกิดขึ้นมาจาก การที่

บางคนไม่ยอมรับฟังบางสิ่งบางอย่าง หรือไม่ก็ทำให้บางสิ่งบางอย่างต้องถูกบิดเบือนไปในทางที่ผิด”

“สิ่งที่น่าสนใจสำหรับข้าพเจ้าก็คือ เราได้พิจารณากันแล้วถึงรูปแบบของการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ในบริษัท แต่เราก็ได้มองข้ามเรื่องการฟังไปโดยไม่ตั้งใจ ข้าพเจ้าตัดสินใจว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเชื่อมโยงการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ในบริษัท และก็เป็นความจริงที่การฟังเป็นสิ่งก่อนแ่ที่สุด”

จากข้อคิดเห็นข้างต้นนี้เป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในวงการธุรกิจของสหรัฐอเมริกาได้มีการค้นคว้าและยอมรับว่า “การฟัง” เป็นเรื่องที่มีบทบาทในการสื่อสารติดต่อต่าง ๆ ในวงธุรกิจอย่างมากมาย นักธุรกิจอเมริกันได้พบว่า คำพูดที่ใช้พูดกันนั้นมีบทบาทยิ่งกว่าภาษาเขียนและประสิทธิผลในคำพูดที่ใช้พูดกันมิได้ขึ้นอยู่กับผู้พูดแต่เพียงอย่างเดียว แต่ผู้ฟังก็สำคัญด้วย ความปรารถนาที่ไม่มีประโยชน์

เราอาจกล่าวได้ว่ามนุษย์ทุกคนรู้จักการฟัง มนุษย์มีหูซึ่งสามารถได้ยินเป็นอย่างดี แต่ก็มีบ่อยครั้งที่มนุษย์ยังต้องการทักษะในด้านการฟังอยู่มาก เพื่อที่จะสามารถใช้หูในการฟังของตนให้บังเกิดประสิทธิผล

เมื่อหลายปีมาแล้ว Ralph G. Nichols ซึ่งเป็นประธานของ The National Society for the Study of Communication ในปี ๑๙๕๑-๑๙๕๒ และต่อมาได้เป็นประธานของ New State Speech Teachers Associations in Iowa and Minnisota และ Leouaru A. Stevens ซึ่งเป็นนักเขียนอิสระและเป็นที่ปรึกษาในด้านการพูดให้แก่บริษัทชั้นนำต่าง ๆ หลายบริษัทในอเมริกา ได้ทำการทดลองดูว่า คนเรามีความสามารถในการเข้าใจและจดจำสิ่งที่ตนได้ยินได้ฟังมาแล้วเพียงใด โดยทำการทดลองตรวจสอบความสามารถของนักศึกษาจำนวนหลายพันคนในมหาวิทยาลัย แห่ง Minnisota รวมทั้งได้ตรวจสอบความสามารถของนักธุรกิจผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ หลายร้อยคน ผลการทดสอบโดยทั่ว ๆ ไปปรากฏว่า ในทันทีทันใดภายหลังที่คนแต่ละคนได้ยินคนอื่นพูดเขาสามารถจะจำข้อความที่ตนได้ยินได้เพียงครั้งเดียว ซึ่งแสดงว่าในขณะที่กำลังฟังอยู่นั้นคนเราไม่ค่อยได้ใช้ความระมัดระวังในการฟังมากนัก

ภายหลังเมื่อระยะเวลาเนิ่นนานออกไป บุคคลทั้งสองได้พบ (และจากรายงานการวิจัยของ Florida State University และ Michigan State University ยืนยันตรงกัน) ว่าในเวลา ๒ เดือนภายหลังจากที่ได้ฟังสิ่งใดแล้วโดยถ้วนเลยคนเราสามารถจดจำได้เพียงร้อยละ ๒๕ ของคำพูดทั้งหมดที่ได้รับฟัง และทั้งสองคนได้พบต่อไปว่า ภายในแปดชั่วโมงหลังจากการฟังข้อความใด ๆ แล้ว คนเรามีแนวโน้มที่จะลืมข้อความต่าง ๆ ที่ได้รับฟังไปประมาณหนึ่งในสองหรือหนึ่งในสาม และเป็นที่ยอมรับว่ามีบ่อยครั้งที่ในระยะแรก ๆ คนเราจะลืมบางสิ่งบางอย่างมากกว่าเมื่อระยะเวลา ๖ เดือนผ่านไป

ช่องว่างในการฝึกอบรม

เมื่อสมรรถภาพทางด้านการฟังของบุคคลเป็นดังที่กล่าวมา Nichols และ Stevens มีความเห็นว่าสิ่งดังกล่าวเป็นสิ่งใหญ่ที่สำคัญที่ระบบการศึกษาของอเมริกันได้มองข้ามไป ชาวอเมริกันได้พิจารณาเห็นว่า การอ่านเป็นสื่อกลางอันแรกที่จะนำมาใช้กับสิ่งที่เราต้องการเรียนในทางปฏิบัติ เราได้ลืมที่จะฝึกฝนในศิลปะด้านการฟังเสียเกือบหมด ประมาณระยะเวลาเกือบ ๖ ปี ที่บุคคลทั้งสองได้คลุกคลีอยู่กับการให้คำแนะนำในด้านการอ่านหนังสือตามระบบการศึกษาที่ใช้ในโรงเรียน เขาทั้งสองได้พบว่า การสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีการเน้นหนักในด้านการพูดเพียงเล็กน้อย และไม่ได้ให้ความสนใจต่อการฝึกฝนหาความชำนาญในด้านการฟังกันเลย ซึ่งเป็นเรื่องแปลกประหลาดมาก ในเมื่อความจริงปรากฏว่าตามวิทยาลัยต่าง ๆ ใช้วิธีสอนแบบการบรรยายมากที่สุด วิธีการฝึกหัดด้านการฟังหรือการฝึกอบรมด้านการฟัง (ถ้าจะถือเป็นการฝึกอบรม) นับตั้งแต่ชั้นต้นที่สุดไปจนถึงในวิทยาลัยชั้นสูงก็วนเวียนอยู่กับคำว่า "Pay attention!" "Now get this!" "Open your ears!" "Listen!"

บุคคลทั้งสองนี้ ได้ชี้ให้เห็นต่อไปอีกว่า โดยความจริงแล้วบรรดาครูอเมริกันทั้งหลายพากันรู้สึกว่าการฟังที่ดีก็ยังมีค่าเป็นอยู่ แต่เป็นเรื่องแปลกที่ไม่มีนักศึกษาผู้ใดได้พยายามที่จะพัฒนาเทคนิควิธีการศึกษาที่ครูจะนำไปสอนเด็กนักเรียนให้รู้จักวิธีการฟังที่ดี บุคคลทั้งสองได้ค้นพบว่ามีความสำคัญที่ผิด ๆ อยู่หลายประการอันเป็นอุปสรรคมิให้มีการสอนเทคนิควิธีการฟัง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

๖ พังเขาพูด

๑. คนเราพากันคิดเสียว่า ความสามารถในการฟังของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับเขาวนั บัญญาของตน คนฉลาดมีความสามารถในการฟังดี คนโง่มีความสามารถไม่ดี คนทั่วไปก็พากันยอมรับว่า คนที่มีเขาวนั บัญญาต่ำย่อมมีบางสิ่งบางอย่างทำให้ความสามารถในการฟังของเขาลดน้อยลงด้วย แต่ความจริงประการหนึ่งก็ถูกมองข้ามไปในขณะเดียวกันนักฟังที่เร็วไม่จำเป็นต้องเป็นคนโง่เวลาเสมอไป การเป็นนักฟังที่ดีก็ควรจะได้มีการฝึกฝนหาความชำนาญจากประสบการณ์หรือการฝึกอบรมได้ หากคนใดไม่แสวงหาความชำนาญชำนาญดังกล่าว เขาอาจจะมีความสามารถในการเข้าใจและจดจำในสิ่งที่ตนได้รับฟังมาน้อยลง สภาพการณ์เช่นนี้เป็นเรื่องที่จะเกิดขึ้นได้ทั้งคนที่มีเขาวนั บัญญาต่ำและสูง

๒. คนเราพากันคิดว่า การเขียนในตำราอ่านจะช่วยสอนให้เขาเรียนในตำราฟังได้โดยอัตโนมัติ ทั้งนี้เนื่องจากความชำนาญชำนาญที่ได้รับจากการอ่านนั้นอาจนำไปตัดแปลงใช้ได้กับการฟัง ซึ่งสมมติฐานข้อนี้ไกลจากความเป็นจริงเป็นอย่างยิ่ง เพราะการฟังเป็นการกระทำที่แตกต่างไปจากการอ่าน และต้องการความชำนาญชำนาญที่ต่างกั น ผลการวิจัยก็ ได้พิสูจน์ให้เห็นว่า ถ้าหากมีการสอนเฉพาะตำราอ่านแต่อย่างเดียว ความชำนาญชำนาญในตำราอ่านที่ได้รับจะไม่เท่ากับความชำนาญชำนาญในตำราฟัง

จากความจริงนี้ ย่อมจะชี้ให้เห็นว่า ในโรงเรียนต่างๆ ที่ให้ความสนใจแต่เพียงเล็กน้อยในตำราฟัง ความสามารถในการอ่านของบุคคลก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ กว่าความสามารถในตำราฟัง และเมื่อนักศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านดีกว่าความสามารถในการฟัง สำเร็จการศึกษาออกมาทำงานในสังคม ก็กลับปรากฏว่า เขาจะต้องฟังบุคคลอื่นพูดมากกว่าที่เขาจะอ่านสิ่งต่าง ๆ เป็นสามเท่าตัว

ในปัจจุบัน นักการศึกษาต่าง ๆ ให้การยอมรับกันมากขึ้นว่า การฟังเป็นความชำนาญอย่างหนึ่งที่สามารถสอนกันได้ เช่นใน Nashville เริ่มมีการฝึกสอนวิธีการฟังกันตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ไปจนถึงมัธยมศึกษา ใน Phoenix, Cineinnch ตลอดถึง North Dakota ก็มีการสอนกันในเรื่องนี้

ที่ University of Minnesota บุคคลทั้งสองได้จัดให้มหาวิทยาลัยของเขาไปในหลักสูตรสำหรับนักศึกษาเข้าใหม่ นักศึกษาที่ได้รับการศึกษาวิชานี้แล้ว อย่างน้อยที่สุดร้อยละ ๒๕ มีความเข้าใจในการฟังคำพูดดีขึ้น และบางกลุ่มเพิ่มถึงร้อยละ ๔๐ นอกจากนี้ บุคคลทั้งสองยังได้ฝึกอบรมผู้ใหญ่ นักธุรกิจต่างๆ อีกด้วย ซึ่งผลปรากฏว่า ในระยะหนึ่งผ่านไปแล้วคนจำนวน ๖๐ คน มีความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า

ดังนั้น ในบทความนี้ขอเสนอวิธีการฝึกการฟังที่ Nichols และ Stevens ได้ศึกษารวบรวมไว้ เพื่อจะเป็นแนวทางที่นักบริหารและผู้สนใจได้พิจารณาไตร่ตรองหาเหตุผลกันต่อไป อันอาจจะเป็นประโยชน์ในด้านการบริหารงานอื่นๆ ขึ้น

แนวทางการปรับปรุง

ในการปรับปรุงความชำนาญด้านกรฟังของบุคคลนั้น ควรมุ่งปรับปรุงในสาระสำคัญ ๒ ประการ คือ

๑. สร้างความรอบรู้ในปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการฟัง
๒. สร้างประเภทหรือชนิดของประสบการณ์ในการฟัง อันจะเป็นผลให้เกิดนิสัยในการฟังที่ดีของตน

จากเป้าหมายสำคัญทั้งสองประการ มีข้อควรพิจารณาต่อไป ดังนี้

ทางถูก — ทางผิด

โดยทั่วไป คนเรามีความรู้สึกว่าการรวบรวมสมาธิตั้งอกตั้งใจฟังใครคนหนึ่งพูดนั้น มันช่างยากยิ่งกว่าการที่จะตั้งอกตั้งใจกระทำกรอย่างอื่น ๆ และโดยความจริงแล้วก็เป็นอย่างนั้น การรวบรวมสมาธิตั้งอกตั้งใจฟังสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นเรื่องยากมาก ในขณะที่เรากำลังฟัง เราควรจะมีมุ่งสนใจเฉพาะสิ่งที่พูดแทนที่จะสนใจวิธีการพูดหรือเครื่องประกอบการพูด โดยเรื่องนั้นน้อยคนนักที่จะรู้

ปัญหาข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า คนเราย่อมคิดได้เร็วกว่าพูด ชาวอเมริกันถนัดแล้วพูดได้อย่างเร็วที่สุดนาทีละ ๑๒๕ คำ อันเป็นอัตราที่ค่อนข้างต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับมันสมองของ

มนุษย์ ซึ่งมีเซลล์ต่าง ๆ มากกว่า ๑๓ พันล้านเซลล์ ทำหน้าที่อยู่อย่างยากลำบากซับซ้อนอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาที่ทำการศึกษารื่องของสมองยังไม่ยอมรับโดยสมบูรณ์ว่า ในขณะที่คนเราคิดมันสมองได้ทำงานกันอย่างไร แต่นักจิตวิทยาเชื่อกันว่า สื่อกลางที่ทำให้สมองทำงานก็คือ ภาษา คำพูดที่ใช้กันอยู่มีบทบาทอย่างสำคัญที่ทำให้สมองทำงาน และจำนวนคำพูดของคนทั่วไปเข้าสู่มันสมองนั้นก็น่าจะมากกว่า นาทีละ ๑๒๕ คำ ซึ่งแสดงว่าในขณะที่เรากำลังฟังคนอื่นเขาพูดอย่างนั้น เราต้องบังคับสมองเราให้รับฟังคำพูดในอัตราที่ช้าอย่างมากมากกว่าความสามารถที่มันสมองมีอยู่

ย่อมเป็นการสมเหตุสมผลที่จะกล่าวว่า ในขณะที่เรากำลังรับฟังสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากคนอื่นพูดเราก็ต้องบังคับสมองให้ทำงานช้าลงให้เท่า ๆ กับอัตราความเร็วที่คน ๆ นั้นพูด ซึ่งการบังคับความคิดของคนให้ช้าลงเช่นนั้นเป็นการยากยิ่งที่จะกระทำได้ ดังนั้นในขณะที่เรากำลังฟังคนอื่นพูดเราย่อมคิดไปล่วงหน้าได้เร็วกว่าคำพูดที่เรา กำลังรับฟังอยู่ในแต่ละนาที ข้อแตกต่างระหว่างอัตราความเร็วของการคิดกับการพูดดังกล่าว ย่อมหมายความว่า มันสมองของคนเราทำงานหรือคิดได้มากกว่าสิ่งที่เราได้รับฟัง หรือจะกล่าวอีกทางหนึ่งเราก็อาจจะรับฟังคำพูดของบุคคลอื่นในขณะที่เดียวกัน เราก็มีเวลาเพียงพอที่จะคิดไตร่ตรองไปพร้อม ๆ กัน การใช้เวลาที่เหลือของมันสมองในขณะที่รับฟังคำพูดนั้น ในทางที่เป็นประโยชน์ก็ดี หรือในทางที่ไร้ประโยชน์ก็ดี จะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า คนเรามีความตึงตังใจฟังคำพูดต่าง ๆ เพียงใด ดังตัวอย่าง คือ

นาย ก. ผู้เป็นนาย กำลังพูดกับ นาย ข. ผู้เป็นลูกน้อง ถึงโครงการปฏิบัติงานอันใหม่ ซึ่งอำเภอกำลังพิจารณาดำเนินการอยู่ นาย ข. เป็นนักฟังที่เร็ว แต่เขาก็พยายามจะฟังเป็นอย่างดี ซึ่งเขาคงใจฟังสิ่งที่นาย ก. กำลังพูดอยู่ด้วยความยากลำบากเป็นอย่างยิ่ง

นาย ก. ตั้งต้นพูดอย่างชัดเจน ชัดถ้อยชัดคำกับ นาย ข. แต่ นาย ข. รู้สึกว่า นาย ก. พูดช้ามาก เขามีเวลาเพียงพอที่จะคิดถึงสิ่งอันใดแทนที่จะคิดถึงเรื่องที่ นาย ก. กำลังพูดโดยจิตใต้สำนึกสั่งการ นาย ข. จึงคิดถึงเรื่องบางเรื่องนอกเหนือจากคำพูดของ นาย ก. นาย ข. คิดว่าก่อนที่จะจากนาย ก. ไปวันนั้นตนจะต้องเล่าเรื่องความสำเร็จของการประชุมที่ นาย ข. เรียกประชุมเมื่อวันก่อน เมื่อนาย ข. คิดถึงเรื่องนั้นแล้วก็กลับมาฟังคำพูดของ นาย ก. ต่อไปสภาพที่

ในขณะที่ฟัง นาย ก. พูด นาย ข. มีเวลาเพียงพอที่จะคิดในเรื่องที่ตนเกี่ยวข้อง แล้วกลับมาฟัง นาย ก. พูดต่อไป แล้วก็กลับไปคิดเรื่องอื่นควบคู่กันไป อย่างนี้เรื่อยๆ นั้น โดยความจริงแล้ว เป็นเรื่องยากมากที่ นาย ข. จะไม่ปฏิบัติตนเช่นนั้น เพราะเขามีความเคยชินมานานหลายปีกับวิธีการดังกล่าว ลักษณะการเช่นนั้น เมื่อนาย ข. หันกลับมาฟังสิ่งที่นาย ก. พูด นาย ก. ก็ได้พูดความอื่น ๆ ต่อไป โดยไม่หยุดยั้ง จึงเป็นการแน่นอนที่ นาย ข. ไม่อาจจะเข้าใจคำพูดของนาย ก. โดยตลอด เพราะแม้แต่ฟังบ้าง คิดถึงเรื่องอื่นบ้าง ในที่สุด นาย ข. ก็เข้าใจและทราบคำพูดของ นาย ก. เพียงครั้ง ๆ กลาง ๆ

กฎเกณฑ์ในการฟังที่ดี

จากการที่คนเรามีเวลาว่างสำหรับคิดในขณะที่กำลังรับฟังคำพูดของคนอื่น ดังกล่าวมา การจะช่วยให้คนเรามีความสามารถในการฟังดียิ่ง ๆ ขึ้น จึงอยู่กับการสอนให้รู้จักใช้เวลาว่างนั้น ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจกระทำได้ดังนี้ คือ

๑. ผู้ฟังควรจะคิดในสิ่งที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่ ไปล่วงหน้าเป็นการคาดการณ์ว่า คำพูดที่กำลังได้รับฟังอยู่นั้นจะนำไปสู่ข้อสรุปอย่างไร
๒. ผู้ฟังควรจะชั่งน้ำหนัก หลักฐานต่าง ๆ ที่ผู้พูดสนับสนุนความเห็นของตนว่า สมบูรณ์หรือไม่ และเป็นหลักฐานที่เชื่อถือหรือยัง
๓. ผู้ฟังควรจะรู้จักการทบทวนสรุปข้อความที่ได้รับฟังมากับผู้พูดเป็นครั้งคราว
๔. ตลอดระยะเวลาของการพูด ผู้ฟังควรพยายามฟังข้อความไปแนวเรื่อง ที่ผู้พูดกำลังพูดอยู่ เพื่อค้นหาว่าถ้อยคำเช่นนั้น เช่นนี้ ไม่มีความจำเป็นที่จะนำมาใช้กับความหมายอย่างนั้นและให้ความสนใจต่อกริยาท่าทางของผู้พูดที่แสดงออกทางใบหน้า รูปร่าง น้ำเสียง เพื่อจะดูว่าผู้พูดได้บอกใช้ความหมายเพิ่มเติมอย่างอื่นในคำพูดของเขาอีกหรือไม่ ผู้ฟังควรจะถามตนเองอยู่เสมอว่าผู้พูดกำลังจะนำเราไปสู่เรื่องอะไร ทำไมเขาจึงทำเช่นนั้น

ในการคิดไตร่ตรองเรื่องทั้ง ๔ นี้ Nichols และ Stevens ได้พิสูจน์แล้วว่าคนเราสามารถคิดตามไปได้ ในขณะที่กำลังฟังอีกคนหนึ่งพูดอยู่ แต่การคิดในเรื่องดังกล่าวจำเป็นจะต้องอาศัยการฝึกฝนอยู่บ้าง ซึ่งจะทำให้คนเราเป็นนักฟังที่ดี

การฟังแนวความคิด

ปัจจัยที่จะช่วยส่งผลต่อความสามารถในด้านการฟังของบุคคลอีกประการหนึ่ง ก็คือ ผู้ฟังควรจะพยายามมุ่งฟังเอาแนวความคิดของผู้พูด ดังตัวอย่าง :-

เมื่อไม่นานมานี้ หนังสือพิมพ์รายงานว่าโบสถ์แห่งหนึ่งในยุโรป ได้ถูกรื้อถอนลง แล้ว บรรทุกหินทุกก้อนไปยังอเมริกา เพื่อจะได้สร้างโบสถ์ขึ้นมาใหม่ในรูปแบบเดิมทุกประการ ซึ่งวิธีการขนย้ายโบสถ์ลงนั้นก็เหมือนกันกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้วมีคนนำมาเล่าให้เป็นที่เข้าใจแก่ผู้ฟัง ผู้พูดก็มีแนวความคิดของตนเอง แล้วนำมาถ่ายทอดเป็นภาษาพูด คำพูดดังกล่าวก็เข้าสู่หูผู้ฟังๆ ก็ต้องคิดว่าผู้พูดมีแนวความคิดอยู่อย่างไร แต่โดยความจริงแล้วคนส่วนมากไม่ทราบว่าตนควรจะมุ่งฟังอะไร เมื่อไม่รู้ว่าควรฟังอะไรก็เป็นเหตุให้ไม่อาจรู้ถึงแนวความคิดในการพูดของผู้พูดได้

คนบางคนก็มีเหตุผลบางประการที่จะพยายามรวบรวมเอาความจริงทั้งหมดที่ได้ฟังมาไว้เพื่อความพอกพูนใจในความสามารถของตน ซึ่งทุกๆ แล้วก็น่าจะมีเหตุผลเพียงพอ ถ้าคนเรารวบรวมความจริงทั้งหมดแล้วก็จะยอมจะเข้าใจในสิ่งที่ได้รับฟังมาอย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้จึงมีคนพยายามจะจดจำทุกสิ่งทุกอย่างในคำพูดทุกคำพูด การฝึกหัดเช่นนี้ กล่าวได้ว่าเป็นการเพาะนิสัยที่ไม่ดีในการฟังเป็นอย่างยิ่ง

การที่คนเราจะพยายามจดจำทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้รับฟังให้ ได้ทั้งหมดนั้น เป็นสิ่งที่ เป็นไปไม่ได้ หากคนเราจะพยายามจะจดจำเรื่องทั้งหมดบางส่วนแล้ว เรื่องอื่นๆ ต่อไปก็ไม่อาจ จะจำได้ หรือเมื่อคนเราพยายามอย่างดีที่สุด พยายามจดจำบางสิ่งบางอย่างไว้ก็อาจทำให้เกิด ความสับสนหรือไม่อาจจดจำในสิ่งที่เหลือได้ แม้แต่ในกรณีที่บางคนจะสามารถซึมซาบเอาความ จริงทุก ๆ อย่างจากการฟังได้ในขณะที่รับฟังอยู่ แต่การฟังเช่นนั้นก็เป็นไปได้ในระดับต่ำๆ เท่านั้น ผู้ฟังก็มักจะจดจำเอารายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ และมีแนวโน้มไปในทางที่จะไม่ได้จดจำเอาเรื่อง อื่นๆ ที่กว้างขวางกว่าด้วย

อารมณ์เป็นเครื่องขวางกั้น

อารมณ์ของคนเรามีส่วนก่อให้เกิดสมรรถภาพในการฟังเปลี่ยนแปลงได้มาก อารมณ์จะ ทำให้คนมีความต้องการหรือไม่ต้องการจะฟังเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะในขณะที่เราต้องการจะฟัง

บางอย่างจากผู้พูด เราก็ต้องออกตั้งใจฟังทุกสิ่งทุกอย่างทั้งความจริง ความไม่จริง หรือความจริงบ้างไม่จริงบ้างจึงอาจกล่าวได้ว่าอารมณ์ของคนเรานั้นเปรียบเสมือนเครื่องขวางกั้นในการฟัง บางครั้งอารมณ์จะทำให้ผู้ฟังเหมือนคนหูหนวก บางครั้งก็จะทำให้การฟังเป็นไปได้โดยง่ายตาย

ถ้าเมื่อใดเราได้ฟังเรื่องที่ตรงกันข้ามกับความรู้สึกส่วนตัวของหัวใจ—ปมต่าง ๆ สมอของเรากำลังทำงานมากยิ่งข้น แต่มิได้เป็นไปได้ในทางที่จะทำให้เกิดการฟังที่ดีขึ้น มันสมอของเรามุ่งคิดจะวางแผนตอบโต้ในสิ่งที่ได้ฟังมา พยายามสร้างปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในอันที่จะเอาชนะผู้พูดหรือบางทีก็กลับไปคิดถึงข้อสนับสนุนเรื่องต่าง ๆ ที่ตนรู้สึกอยู่ได้โดยง่าย

ถ้าเมื่อใดเราได้ฟังเรื่องที่สนับสนุนความรู้สึกนึกคิดของเราแล้ว เราจะเห็นว่าอารมณ์ที่เกิดขึ้นจะช่วยให้การฟังเป็นไปได้โดยง่ายยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องด้วยในยามที่เราฟังเรื่องทำงานองอุปสรรคข้อขัดขวางก็หมดไป เราพร้อมจะรับฟังมากยิ่งขึ้น เราก็จะถามปัญหา ๒-๓ ปัญหา อารมณ์ที่จะวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องที่กำลังรับฟังอยู่ก็หมดไป ความคิดขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างการฟังก็จะมีเพียงเล็กน้อย หันมาตั้งออกตั้งใจฟังแนวความคิดต่าง ๆ ที่ตนต้องการทราบมาเป็นเวลานานแล้ว เพื่อจะได้นำมาสนับสนุนความรู้สึกนึกคิดภายในของตนเอง

เมื่ออารมณ์เป็นเครื่องขวางกั้นสมรรถภาพในการฟังเช่นนั้น เราควรจะปฏิบัติตนเช่นไรต่อไป ก็อาจจะกล่าวได้ในหลักวิชาการดังนี้

๑. มีการประเมินผลอยู่เสมอ

หลักการข้อนี้เป็นหลักการที่สำคัญยิ่งในการเรียนสิ่งต่าง ๆ ที่อาศัยหูเป็นเครื่องฟัง การฟังเป็นเรื่องที่จะอาศัยการควบคุมตนเอง ซึ่งก็อาจจะเป็นเรื่องค่อนข้างยากสำหรับคนทั่ว ๆ ไป อยู่มาก แต่การฝึกฝนเป็นประจำเสมออาจช่วยให้เกิดนิสัยที่ดีงามในทันทีได้ ในขณะที่เรากำลังฟังใครพูด เป้าหมายสำคัญก็อยู่ที่ต้องเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้พูดได้พูดมา เราจะต้องยับยั้งความคิดหรือการวินิจฉัยสั่งการใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังมาจนกว่าผู้พูดจะพูดจบ หลังจากนั้นทันทีที่ตนได้พิจารณาทบทวนแนวความคิดของผู้พูด แล้วจึงประเมินค่าของความคิดเหล่านั้น

๒. พยายามหาหลักฐานในทางกลับกัน

ในเมื่อคนเราฟังอะไรอยู่ก็มักมุ่งจะหาพยานหลักฐานขึ้นมาพิสูจน์ว่าตนเองเป็นฝ่ายถูกในสิ่งที่ตนเชื่ออยู่เสมอ แต่ก็จะมีนาน ๆ ครั้งเท่านั้น ที่เราจะหาหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าตนเองผิด

ซึ่งประการหลังนี้เป็นเรื่องยาก เพราะจะต้องอาศัยความใจกว้างและการมองปัญหาในลักษณะที่กว้างขวางโดยแท้จริง อย่างไรก็ตามได้มีการค้นพบว่า สิ่งที่สำคัญในการส่งเสริมสมรรถภาพในการฟังของบุคคลก็คือการพยายามหาหลักฐานในทางกลับกันกับที่เคยปฏิบัติ หากเราพยายามทำจิตใจมุ่งมั่นที่จะค้นหาแนวความคิดต่าง ๆ ที่จะพิสูจน์ว่าตัวของเราเป็นผู้ผิดให้ได้เท่า ๆ กับจะพิสูจน์ว่าตัวเราเป็นคนถูกได้แล้ว เราก็จะไม่พลาดสิ่งอันใดเลยที่ผู้พูดพูดมา

พังดี—ผู้คิด

เมื่อได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการที่จะปรับปรุงตนเองให้เป็นนักฟังที่ดีขึ้นแล้ว หากมีการฝึกฝนจนใช้ได้ผลอย่างแท้จริงแล้ว ก็ย่อมจะอำนวยความสะดวกได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักบริหารที่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลอื่นปฏิบัติหน้าที่การทำงาน ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การเป็นนักฟังที่ดีจะอำนวยความสะดวกดังนี้

๑. เป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการใช้วิธีการโต้ตอบสื่อข้อความทางเอกสารเพราะเมื่อนักบริหารสามารถรับฟังและเก็บเอาประเด็นสำคัญ ๆ ในการสนทนาโต้ตอบได้หมดสิ้นแล้ว งานที่ต้องขจัดกันเป็นลายลักษณ์อักษรก็น้อยลงและสั้นเข้า บางกรณีแม้จะมีการขจัดทางลายลักษณ์อักษรเพียงใดก็ไม่อาจที่จะทำความกระจ่างแจ้งให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งได้โดยแท้จริง

๒. เป็นการส่งเสริมให้มีการสื่อสารจากเบื้องล่างขึ้นสู่เบื้องบน (Upward Communication) ซึ่งในปัจจุบันถือกันว่าการสื่อสารประเภทนี้มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานสมัยใหม่อันจะเป็นการสร้างสรรค์ หรือ Two Way Communication ขึ้นในองค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ กล่าวคือ ถ้าหากหัวหน้างานทุกระดับไม่ใช่นักฟังที่ดีแล้ว ลูกน้องก็肯定不会กล้าพูด เพราะเกรงว่าจะทำให้อารมณ์ของผู้บังคับบัญชาเสีย ผู้บังคับบัญชาก็ไม่มีโอกาสจะทราบความรู้สึกนึกคิดหรือเหตุผลของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบางกรณีก็อาจทำให้เกิดการรายงานผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ๆ ขึ้นไป ผิดไปจากสิ่งที่ลูกน้องได้พูดก็เป็นได้ ทำให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบในสิ่งที่ไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริง การสื่อสารแบบบนลงมาเป็นต้องอาศัยความสามารถในการฟังของผู้บังคับบัญชาทุกระดับเป็นอย่างยิ่ง

๓. ผลเพื่อการประชุมสัมมนาหรืออภิปรายต่าง ๆ อันเป็นการนำคนกลุ่มต่าง ๆ มาประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ หรือมีการตกลงกันซึ่งวิธีการเหล่านั้นต้องอาศัยเทคนิคการฟังเป็นสำคัญ

ดังได้กล่าวมาทั้งหมดในบทความนี้ อาจจะเป็นประโยชน์ต่อท่านนักบริหารบ้าง และใคร่ถือโอกาสเรียนว่า เทคนิคต่าง ๆ ที่ได้นำมากล่าว ณ ที่นี้ เป็นผลจากการศึกษาของบุคคลที่เอ่ยนามมาในบทความนี้ทั้งสองคน ซึ่งตีพิมพ์ไว้เป็นบทความภายใต้หัวข้อเรื่องว่า "Listening to People" อันเป็นบทความที่ใช้ประกอบการประชุมอภิปราย Personnel Management for Executives Conference ซึ่งกองทัพกองอเมริกันจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ และผู้เล่าได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมด้วย

ข้าราชการกับใบรับรองแพทย์

โสรัจ แสนศิริพันธ์

ทุกวันนี้การรับราชการ จัดว่าเป็นอาชีพอย่างหนึ่ง และเป็นอาชีพระดับชาติ ที่กินเงินเดือนของราษฎรเรามากจะรับราชการกันตลอดจนเกษียณอายุ ถ้าไม่มีเรื่องถึงกับ ปลดออก ให้ออก หรือไล่ออกเสียก่อน การที่จะเข้ารับราชการนั้น ตามระเบียบของทางราชการ จะต้องมียาใบรับรองแพทย์ ก่อนจะได้ใบรับรองแพทย์นั้น เราต้องเดินทางไปพบแพทย์ด้วยตนเอง เพื่อเสนอตัวให้เขาตรวจ แพทย์จะตรวจร่างกายอย่างค่อนข้างละเอียด จึงจะยอมลงชื่อรับรองว่า ปราศจากโรคต้องห้ามตามกฎหมาย ก.พ.

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นแพทย์ จึงอยากจะขอเล่าเรื่องของใบรับรองแพทย์ พร้อมกับประสบการณ์ ประสบกรรม ตลอดจนข้อเสนอแนะ ให้กับทางราชการบ้าง ขอเรียนว่า อันนี้เป็นเรื่องจริงที่พบมาในชีวิตคนทำงาน เคยทะเลาะกับคนทุจริตตลอดจนเพื่อนข้าราชการหลายคนมาแล้ว รู้สึกภูมิใจและประทับใจ เพราะทำไปด้วยความสำนึกในหน้าที่ รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ จึงไม่ได้เป็นทุกข์เป็นร้อนในเรื่องความเกลียดชังของคนเหล่านั้นเลย ที่เสียอกที่ไม่ตามใจใคร เขาจะได้ไม่มายุ่ง คนทุจริตที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เขียน ก็นับว่าเป็นมงคลอยู่ไม่น้อย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ จึงขอนำเรื่องของใบรับรองแพทย์ มาเสนอท่านสมาชิกดังนี้

แพทย์ที่ทางราชการยอมรับ ตามทางปฏิบัติแล้ว ได้แก่ นายแพทย์แผนปัจจุบันชั้น ๑ ซึ่งได้แก่

๑) นายแพทย์ที่ผ่านการศึกษามาจากมหาวิทยาลัยมหานาคผลิตแพทย์หรือที่ทั่วไปเขาว่าหมอมาจากโรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลเชียงใหม่และโรงพยาบาลรามธิบดีแพทย์ที่ผ่านโรงพยาบาลเหล่านั้น เป็นนายแพทย์แผนปัจจุบันชั้น ๑ และนายแพทย์ปริญญา

๒) นายแพทย์ที่ได้ผ่านการศึกษามาจากโรงเรียนนายทหารเสนารักษ์ ตามความต้องการของทางราชการทหาร มี ๓ รุ่น รวมแล้วไม่เกิน ๒๘๖ ท่าน ขณะนี้ ส่วนใหญ่จะรับราชการในกรมการแพทย์ทหารบก และกรมอนามัย

๓) นายแพทย์ที่ผ่านการอบรมจากโรงพยาบาลแมคคอร์มิค โดยนายแพทย์ อี ซี คอร์ด เป็นผู้รับรองความรู้และฝีมือกับทางราชการไทย มีไม่เกิน ๕ ท่าน ส่วนใหญ่จะทำงานส่วนตัวที่จังหวัดภาคเหนือ ขณะอายุไม่น้อยกว่า ๖๐ ปี สมัยก่อนเราได้ท่านเหล่านั้นช่วยบำบัดโรคภัยให้แก่บ้านเมือง และเป็นผลดีแก่พี่น้องชาวเหนืออย่างมากมาย

สิ่งที่น่าคิดสำหรับการลงชื่อของแพทย์ ใครจะทราบว่า ใครเป็นผู้ลงชื่อในใบรับรองแพทย์ และมีการตรวจอย่างไร

๑) ทางราชการ หัวหน้าหน่วยงาน บางแห่งอาจจะไม่เคยรู้จักแพทย์ที่ลงชื่อมาก่อน ไม่เคยเห็นลายมือลงชื่อ หรือลายเซ็นของแพทย์ผู้นั้นมาเลย จะทราบได้อย่างไรว่าใครลงชื่อ ใครปลอมใคร ?

๒) การที่ไปตรวจ เนื่องจากแพทย์ต้องมหนาทการทำงานประจำมากมาย การตรวจอย่างถี่ถ้วนนั้น ย่อมกระทำได้ยาก โรคบางโรค เช่น คีโมสุรา โรคเรื้อน ซึ่งอาจจะมีทั้งชนิดแห้ง แบบประสาท และแบบนำเหลืองไหล มีแผล ชัด เราต้องอาศัยประวัติ การตรวจอย่างละเอียด การตรวจที่เร่งรีบจะไม่อาจจะให้คำวินิจฉัยถูกต้อง อันนั้นก็ทำให้ทางราชการขาดประโยชน์ไปมาก ไม่ทราบว่าใครจะเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องนี้ และมีอยู่ไม่น้อยที่แพทย์มักง่าย ลงชื่อทั้งไว้ ปลอ่ยให้ภรรยา คนเฝ้าคลินิก เต็มคำในช่องว่างเอาเอง ซึ่งก็น่าจะมีการลงโทษกันบ้าง เพราะทำกันจนคนที่มาติดต่อขาดความเลื่อมใส จนกระทั่งมีคนไข้มานพุดกับผู้เขียนพร้อมกับโยนเงินให้ ๕ บาทพร้อมกับออกคำสั่งว่า ขอชื่อใบรับรองแพทย์ใบหนึ่ง ท่านผู้อ่านลองคิดดู น่าเสียใจที่มีคนพุดให้ได้ยิน แต่ก็เพราะพวกเราแพทย์ด้วยกัน ประพฤติออกมาอย่างเห็นแก่ได้ จึงทำให้ชาวบ้านสับสนประมาทเข่นนี้

๓) โรคบางอย่าง เช่นแพ้พิษสุรา หรือพิษสุราเฉียบพลัน โรคประสาท โรคลมบ้าหมู เป็นอันตรายแก่ทางราชการ ประชาชน ไม่น้อยเพราะพวกมันต้องเข้าโรงพยาบาลบ่อย ทางการต้องเสียเงินให้ เพราะมีระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการพยาบาลอยู่ คนเหล่านี้จึงจะผลาญเงินทองของรัฐบาลอย่างมากมาย และในรายที่เป็นมาก่อนรับราชการ ก็น่าที่จะชดเชยการออกไปรับรองแพทย์ไว้ก่อน พวกเหล่านี้เมื่อเข้ารับรถขีบรา อาจจะทำความเสียหายได้อย่างมาก ขณะขีบ อาจจะไปชนใครก็ได้ ยิ่งลมบ้าหมู ก็ชกขณะขีบรถ ลองคิดดู คนที่นั่งไปด้วย คนที่ขีบสวนทางมา เขาอาจจะถูกชนก็ได้ และอีกโรคหนึ่งคือโรค อัมมาจันสมองของข้าราชการชั้นหัวหน้า น่าจะได้รับการบำบัดหรือพักราชการ เพราะพวกมันก่อความเสียหายไม่น้อย เพราะพวกมันมีคำสั่ง มีอำนาจ มีเงิน มีลูกน้อง ที่จะเปลี่ยนแปลงตบตาคนได้

๔) โรคตาบางชนิด ที่บอดสีหรือตาบอดข้างเดียว ไม่น่าจะรับไว้ในราชการ เพราะถ้าบอดอีกข้าง ทางราชการต้องรับภาระเลี้ยงดู และถ้าขีบรถก็อาจจะกะทางแข่ง ทางหลักยาก ยิ่งตาบอดสียิ่งร้ายกว่า แต่ทางราชการก็ไม่ได้บรรจุข้อความเหล่านี้ไว้ในใบรับรองแพทย์เลย

๕) โรคหูหนวก เป็นอันตรายแก่คนที่ต้องทำงานอย่างมากมาย เพราะพูดกันไม่รู้เรื่อง คนที่หูหนวกมักจะคุยที่ปากคนหูต ในบางรายอาจจะระแวงเพื่อนร่วมงานอย่างมาก เกิดแตกความสามัคคีในวงงานอีกด้วย

๖) รัฐวิสาหกิจ บางแห่ง มีค่าตอบแทนนอกเหนือจาก ๕ โรค คือ วัณโรคอย่างร้ายแรง ตีบยาเสพติดอย่างแรง โรคเท้าช้าง โรคจิต และโรคเรื้อน โดยเติมไปว่าให้ตรวจตาด้วย ขอเรียนว่า โรงพยาบาลในทางราชการ ไม่เคยมีเครื่องตรวจวัดสายตา และหูเลย การตรวจให้ได้ตามที่ใ้เรียนมานั้นยากมาก อย่างคร่าว ๆ เท่านั้น

ข้อปิดพรอทเคยได้รับมา ตลอดเวลาที่เบนแพทย์ได้พบกรรมวิธที่ผู้มาขอใบรับรองแพทย์ดังนี้

๑) มีการเปลี่ยนแปลงผู้ที่มาขอตรวจ เช่น นายบำ กลายเป็นให้นายแดงมาตรวจ เพราะนายบำไม่มีเวลา หรือขี้เกียจ หรือไม่ต้องการมารับการตรวจด้วยตนเองด้วยเหตุอื่น ๆ

๒) อยู่จังหวัดหนึ่ง วานญาติมาขอ เพราะไม่ทราบว่าจะไปหาผู้ใดได้ ซึ่งก็เหมือนกับว่า ตรวจโรคทางไปรษณีย์ ซึ่งทางแพทย์ก็ไม่อาจจะกระทำได้ เป็นการออกใบรับรองเท็จ

๓) แพทย์ไม่อาจจะทราบได้ว่านายแดง คือนายแดง เพราะไม่รู้จักกันมาก่อน ไม่เคยเห็นหน้า ทางแก้ที่ไม่ให้เสียที่คน लेकर คือ ขอดูบัตรประชาชน ใบขับขี่รถ หรือมีผู้รับรองที่เชื่อถือได้

๔) ทางราชการบางแห่ง อาจจะมีการเก็บเงินค่าตรวจโรคเอาไว้ก่อน โดยนำเอาค่าใบรับรอง รวมค่าสมัครเป็นเงิน 20 บาท แล้วแจ้งกับผู้มาสมัครว่า รวมค่าตรวจโรค ปรากฏว่า ผู้ที่มาสมัครหรือผู้ที่มาศึกษาต่อ ไม่เคยเห็นแพทย์ผู้ใดอย่างกรายเข้ามาตรวจเลย เงินทองก็ละลายหายสูญ เรื่องนี้โดยที่เขาเล่ามา จะจริงเท็จไม่กล้ายืนยัน และไม่มีใครแถลงปฏิเสธ หรือออกหน้ารับความเชื่อนั้น ถ้ามีตำแหน่ง ซึ่งก็จะรับไหว คนมาขอยาฟรี ๆ เสียอีก

การขอใบรับรองแพทย์เพื่อประกอบการลา เรื่องนี้จะเชื่อว่าเป็นเรื่องใหญ่ เพราะผู้เขียนเองได้สมัคร เพราะไม่ยอมออกใบรับรองให้เขา เพื่อนำไปประกอบการลาที่จอยู่มากมาย ที่พบมา ๑๓ ปีของการเป็นแพทย์และข้าราชการกมตงน

๑) ขอใบลาเพื่อประกอบการลา โดยที่ตนป่วยจริง มีหลักฐาน

๒) ขอใบลา ที่ไปประกอบการลาเท็จ เพราะ

(๑) อยากพักผ่อน เพื่อจะได้สบาย

(๒) อยากได้งานใหม่ แต่ก็ต้องการเงินเดือน ๒ ทาง พอได้ใบลาครบ ๓ เดือน ทางราชการก็ปลดโดยมีบำเหน็จทดแทน

(๓) ลาก่อนคลอด ๖ อาทิตย์ ทั้ง ๆ ที่เดินเหินได้ อยากสบาย พอคลอดเสร็จก็ลาอีก ๖ อาทิตย์ กำไรมากมาย เพราะได้ใบรับรองแพทย์ไปแสดง

(๔) หนีราชการมา หนีในการไปแสดงตัวเพื่อคัดเลือกทหารมา แล้วอ้างว่าป่วย หากได้ใบรับรองแพทย์ไปแสดง ตนเองก็พ้นข้อหา พวกนี้ปฏิเสธยาก พูดไม่ยอมเข้าใจภาษามนุษย์ เห็นแก่ตัวอย่างมากมาย เอาเปรียบทางราชการ

(๕) อยากจะออกจากราชการ เพราะตนเองถูกสอบสวน โทษถึงไล่ออก แต่ยังมีแพทย์ไปแสดง เมื่อเรื่องไปถึง ทางราชการก็รับอายุดี แต่มีบางรายที่หลุดไป ให้ลาออกในที่สุด แพทย์อาจจะตกเป็นทั้งจำเลย และพยานไปด้วย พวกนี้นำความลำบากมาให้เป็นอย่างดี

เคยมีข้าราชการท่านหนึ่ง ไม่ถูกกับเจ้านาย ขอลาป่วย โดยมีแพทย์ปริญา (ที่ใจอ่อน และเชิงอ่อน) ลงชื่อให้ เมื่อท่านหัวหน้ามาพบ รับรายงานว่า หนีราชการโดยอ้างว่าป่วย คดีก็ไปถึง อำเภอก็ แพทย์ก็นอนไม่หลับไปหลายวัน เพราะถูกเขาคัด

มีผู้บังคับบัญชาหลายท่าน ที่เอาตัวรอด เห็นแก่ตัว ลูกน้องลาเกินกำหนด รับเรียกมา แล้วรับแนะนำให้ลูกน้องว่า ให้ไปขอใบรับรองแพทย์ว่าป่วยมา รับรองไม่มีโทษ ลูกน้องก็พาชื่อ (ที่จริงเชื่อ) มาบอกให้แพทย์ตามนิตทุกประการ แพทย์ก็ใจดำ ไม่ยอมออกให้ เพราะยึดว่า ต้องรักษาผลประโยชน์ทางราชการ และกลัวเสียชื่อ เพราะท่านหัวหน้าของคนที่มาติดคือ ก็รู้จักกัน ชิดบังเท่ากัน ท่านเองอยากดำเนินคดี แต่ทำเป็นเห็นใจเท่านั้น แต่ยังมีแพทย์แก๊งอีกต่อหนึ่ง เมื่อลูกน้องไปถึง ท่านก็รีบออกตัวว่า ใจจริงท่านไม่อยากทำ แพทย์ไม่ช่วย ท่านต้องทำตามหน้าที่ ความเกลียดชังหลายก็ไหลมาเทมาที่นายแพทย์ ท่านผู้อ่านลองคิดดู ไม่มีหลักฐานว่าป่วย เดินเฉิบ ๆ ตามถนน ใคร ๆ ก็เห็น เมืองแคบ ๆ ขึ้นออกให้ก็ต้องกินยาแก้ปวดหัวกันหลายวัน และรู้ด้วยว่า เขาจะเอาเรื่องกัน ใครจะกล้าเสี่ยง คนไข้แบบนี้พบทุกอาทิตย์

ข้อพลิกแพลงที่ข้าราชการสนองคุณนายแพทย์ผู้ลงชื่อรับรองการป่วย ที่พบไต่ขึ้นมา มักจะมีดังนี้

๑) เปลี่ยนหน้าคนมาขอร้อง หรือเปลี่ยนคน ชื่อ นามสกุลมา เพื่อจะได้ใบรับรองไปแสดง เป็นผลให้ตนเองพ้นข้อผิดที่หนีทางราชการมา

๒) เขียนจดหมายจากท่านผู้ดี ผู้เห็นใจ นักสังคมสงเคราะห์สมัครเล่นไม่ได้ทำงาน เป็นประโยชน์แก่ราชการ แต่คอยช่วยผู้กระทำผิด มาขอรับรองให้ลงชื่อ ไม่ต้องใส่ชื่อผู้มาตรวจ จะเขียนเอง แมแต่วันเดือนปีก็ไม่ต้อง คว้าแพทย์ผู้รับจดหมายนั้น ปัญญาอ่อนเสียเต็มที

๓) เขียนคำรับรองมาจากข้าราชการผู้มีตำแหน่ง รับรองว่า เป็นคนดีแต่คราวนี้พลาดไป ขอช่วยด้วยในบางราย มีแพทย์ช่วยไป ผู้ได้ประโยชน์ก็แก้ข้อความ เช่น วันที่ ๓ กลายเป็น 30 ให้ลา 4 วัน ก็แก้เต็มเป็น ๑๕ ทำให้ผู้ที่ช่วยเหลือเดือดร้อนไปด้วยความเขลา

๔) ข้าราชการหลายท่าน ที่อ้างว่าป่วยในป่าต่างจังหวัด หรือรักษาที่พยาบาล หรือหมอกกลางบ้าน เพราะไม่อาจจะมาได้ แต่ดูว่าใจเย็นรักษากันอยู่ ๕-๖ วัน เมื่อแพทย์หาหลักฐานรับรองให้ไม่ได้ เขามักจะโกรธ หาวว่าไม่ช่วยเหลือเขา ขวนเอาญาติ เพื่อนฝูงบัญญัติอันทั้งหลายมาต่อว่า ขอร้อง ซึ่งก็ทำให้เสียเวลาไปนาน

การเป็นแพทย์และข้าราชการที่คนนั้น ทำไปยากมาก เพราะการที่จะรักษาผลประโยชน์ของผู้เห็นแก่ตัวนั้น ดูว่ายากที่สุด เพราะเขาเองต้องการจะได้อย่างเดียว ไม่นึกว่า การที่แพทย์ลงชื่อนั้นผลร้ายจะตามมามากน้อยแค่ไหน คนที่ชอบเอาเปรียบราชการนั้นหาง่าย แต่แพทย์เองต้องยุติธรรม และรักษาสถาปัตยกรรมให้กับทางราชการด้วย คราวใดที่ความผิดพลาดเกิดขึ้นเพราะความพลั้งเผลอ แพทย์ข้าราชการก็ต้องถูกสอบสวนเช่นเดียวกับข้าราชการอื่น ๆ ทุกครั้ง การงานบางอย่างผู้ใหญ่ท่านว่าทำได้ แต่แพทย์ผู้น้อยไม่พร้อมที่จะทำ ไม่เห็นว่าควรจะทำ ทำไม่ได้ ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร หมอน้อยของเราก็จะถูกกล่าวหาว่า กระด้างกระเดื่อง ขัดคำสั่ง อวดดี ในที่สุด อาจจะต้องเงินเดือนในขั้นนั้นได้ง่าย ๆ ความอามาต พยาบาท เกิดแก่บุคคลทุกรูป แพทย์ก็ยังเป็นปุถุชน การที่แพทย์หนีไปเมืองนอก ก็อาจจะมีเหตุเช่นนี้ปนอยู่บ้าง ใครจะไปรู้

อย่างไรก็ตาม ผู้ใหญ่ ข้าราชการ แพทย์ ก็ไม่ใช่ไม่ตักกันหมด ทดกมมาก เป็นหน้าที่ของประชาชน ที่จะเลือกฝากผีฝากไข้ด้วย ข้าราชการที่มอานาจแต่งตั้ง ก็มีหน้าที่ที่จะเลือกคนที่ดีที่สุดไปทำงาน คนที่ตักน้อย ๆ ก็น่าจะตักเตือน สั่งสอน ตูต่า ลงโทษ ช่วยกันแก้ไข เพราะคนดีรักษาคนดีไว้ หากเหลือเงินจะเอาไปเก็บไว้ที่ไต่ยาก ก็น่าจะกำจัดออกไป ตามตัวบทกฎหมายที่มีไว้ เป็นกรรมอย่างหนึ่งของผู้ที่ ทเมือทำผิดก็ต้องขอโทษ ผู้ที่ตักเขามาขอโทษก็ต้องยกให้ คนดีเมื่อผิดก็ไม่รู้จักจำทำให้บ่อย ๆ และยกโทษกันจนเป็นนิสัย คนที่ทำผิดก็ไม่

พยายามแก้ตัว ในที่สุดก็ผิดไปตลอด การงานก็เสียหาย ผู้ใหญ่ก็เตือนกว่าเครื่อง อวดดี เบ่งปากกันตั้งข้อมสู้ อันนี้อาจจะพบได้ในวงการทุกแห่ง

๕) การลงชื่อ หรือคำรับรองของแพทย์ที่จะไปประจำสนามมวยของทางส่วนภูมิภาค นั้น น่าจะเป็นแพทย์ของทางราชการ เพราะปรากฏบ่อย ๆ ว่า อำเภอที่กันดาร โกล ๆ ก็มีแพทย์ไปประจำที่สนามมวย ตกเย็นแพทย์ก็อยู่ที่คลินิก มิได้ไปตามที่รับรองไว้ หากมีอันตรายแก่นักมวย ใครจะรับผิดชอบ ถ้าเป็นข้าราชการอาจจะมีข้อหาทางรายงานเท็จ หรือทางวินัยได้บ้าง ถ้าเป็นแพทย์ที่หากินส่วนตัว เราจะหาความผิดหรือเอาเรื่องกับเขายาก ยิ่งเคยได้ยินเลยว่า แพทย์ไปตากอากาศชายทะเล แต่มีชื่อเป็นผู้ดูแลสนามมวยที่อำเภอรอบนอก

ใคร่เสนอในที่นี้ว่า การออกใบรับรองแพทย์ทุกชนิด น่าจะใช้ หรือยอมรับแต่ของแพทย์ที่รับราชการเท่านั้น และควรจะเป็นของนายแพทย์อนามัยจังหวัด หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาล เพราะจะได้เป็นหลักฐานมีการกลั่นกรองกันมาหลายทอด และการขอใบรับรองควรจะต้องกระทำกันระดับหัวหน้า อย่าให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนำไปเลย

๖) การออกใบรับรองแพทย์ที่มีการขูดลบ ขีดฆ่า ขอให้หัวหน้าส่วนราชการถือว่าเป็นการไม่สมบูรณ์ไว้ก่อน จนกว่าจะพิสูจน์ว่า เป็นของจริง เพราะมีการแก้ ชื่อ นามสกุล วันที่ เดือน กันบ่อย ๆ กลายเป็นว่า ลูกน้องคนใหม่เริ่มแสดงคุณภาพทางทุจริตกับท่านหัวหน้า ตั้งแต่วันแรกแล้ว

๗) มีหัวหน้าส่วนราชการบางท่าน หวังดีต่อลูกน้อง รีบเอาใบรับรองแพทย์มาให้ลงชื่อด้วยตนเอง แต่มิได้พาเอาตัวผู้สมัครมาด้วย ไม่ทราบว่าเป็นหัวหน้าหรือได้เข้ามาได้อย่างไร เมื่อแพทย์ไม่ยอมยกหูว่าไม่เอาเพื่อแก่ส่วนราชการด้วยกัน ทำให้คิดไปว่า ท่านเป็นผู้รับสมัคร มีผู้แข่งขันหลายคนทำไมนำมาด้วยตนเองเพียงคนเดียว ขอรอยท่านคงจะมีอะไรกันบ้างกระมัง ? หัวหน้าอย่างนี้เขากลั่นลูกน้องดีมาก แต่ไม่ได้ติดตามว่า ผู้สมัครคนนี้ได้งานหรือเปล่า เมื่อมีการทักท้วง ทำไมท่านโกรธ ผ่ากท่านผู้อ่านคิดเอาเองกรรมการรับสมัคร ตรวจข้อสอบ บ้านนอก นำรอกอย่างนี้เสมอ ไม่ทราบว่าท่านรักษาดุลประโยชน์ของใครแน่ ? (ราชการ ส่วนตัว หรือผู้มาสมัครอันเป็นราษฎร)

๔) คำว่า แพทย์ผู้บังคับบัญชารับรองนั้น น่าจะเป็นนายแพทย์ที่เป็นข้าราชการด้วย ทั้งนี้ ปรากฏบ่อย ๆ ว่าไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลจังหวัด ได้คำวินิจฉัยโรคอย่างหนึ่ง ให้ลาพักน้อยวัน คนไข้จะไปติดต่อแพทย์ที่เป็นแพทย์ส่วนตัวตามคลินิก ขอเพิ่มชน แล้วนำมาประกอบผลการลา ทำให้ทางราชการได้ข้อมูลผิดหรือเสียผลประโยชน์ ไปอย่างน่าเสียดาย และแพทย์ที่กระทรวงการคลังรับรอง ก็น่าจะเป็นแพทย์ข้าราชการด้วย แพทย์ที่เป็นเชลยศึกตนนั้น เขารักษาผลประโยชน์ส่วนตัวเขา ผลประโยชน์ของคนไข้ แต่เขาไม่สำนึกในหน้าที่ที่ต้องช่วยเหลือชาติบ้านเมืองเลย ทางใดเขาจะได้ เขาคงคิดว่าไว้ก่อน ยิ่งในรายที่เป็นคดี ศาลอาจจะได้ข้อเท็จจริงที่ไม่ตรงก็ได้ แต่เขาก็ไม่อาจจะถูกลงโทษได้ เพราะเขาเป็นราษฎรที่ย้าย ปลอดภัย เงินเดือนไม่ได้

อนึ่ง แพทย์ผู้บังคับบัญชารับรองนี้ มีคนฉลาด ๆ ตามบ้านนอกคิดว่า แม้จะเป็นแพทย์ปริญญา แต่ทำนุผู้ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการไม่ยอมรับก็ได้ เพราะแพทย์หลงชื่อท่านไม่รู้จัก ซึ่งเรื่องนเคยเกิดกับตัวผู้เขียนเองเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ นี้เอง และก็เป็นการรวมของผู้เขียน ที่อายุราชการน้อย แต่ไม่มีตำแหน่งหัวหน้าทั้งจริง จึงถูกเขาตี

แอร์ฟรานซ์

สายการบินที่มีบริการออกจากกรุงเทพฯ ทุกวัน
ไปเมืองต่าง ๆ ทั่วโลก ติดต่อได้ที่

AIR FRANCE

เลขที่ 3 ถนนพัฒนาพงษ์ พระนคร

โทร. 37010-9

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า

โดย จิตรเจริญ

หัวหน้าในที่นี้ มิใช่เฉพาะ หัวหน้าแผนก หัวหน้าฝ่าย หัวหน้ากอง หัวหน้าส่วน ฯลฯ แต่หมายถึงหัวหน้าทุกๆ ไป หัวหน้าอะไรก็ได้ขอให้เป็น หัวหน้าก็แล้วกัน

เรื่องถ้าฉันเป็นหัวหน้าเช่นเพียงสมมติเท่านั้น ถ้าให้ฉันเป็นหัวหน้าจริงๆ ก็ไม่รู้เหมือนกันว่าจะเป็หัวหน้าไ้หรือไม่ เพราะฉันเป็นนักวิชาการ แม้จะมีความรู้ทางการบริหารอยู่บ้าง แต่ก็เป็นความรู้ขั้นพื้นฐานเต็มที่ อาจไม่พอใช้ ในฐานะเป็นหัวหน้าก็ได้ อย่างไรก็ตามฉันก็เชื่อว่า นักวิชาการอย่างฉันก็น่าจะเป็นหัวหน้ากับเขาได้เหมือนกัน เพราะตามประวัติศาสตร์คนไทยมีความสามารถพิเศษอยู่เสมอคือ “จะให้เป็อะไรก็ได้ทั้งนั้น ขอให้แต่งตั้งก็แล้วกัน”

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันจะไม่เป็นหัวหน้าแบบเผด็จการ แบบเอาแต่งงานหรือแบบปล่อยไปตามเรื่องตามราว แต่ฉันจะเป็นหัวหน้าแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ลูกน้องทุกคนมีส่วนร่วมออกความคิดเห็น เสนอแนะ หรือแสดงความต้องการของเขาให้ปรากฏออกมา และปรึกษาหารือร่วมกันทุกคนจนเป็นที่พอใจ ลูกน้องคนใดทำงานได้ผลดีก็ชม คนไหนทำไม่ดีกว่าก็ตำหนิ โดยชมและตำหนิอย่างมีเหตุผล ทั้งแจ้งเหตุผลที่ตำหนิให้ทราบ มิใช่ทำไปตามอำเภอใจ หรือตามความพอใจส่วนตัวของตนเอง และเมื่อสั่งให้ลูกน้องทำงานใดก็ตาม ฉันจะพยายามเข้าไปมีส่วนร่วมดำเนินการและรับผิดชอบด้วยเสมอ มิใช่ปล่อยไปแบบ “ความชอบ” ฉันมีส่วนร่วมด้วย แต่ “ความผิด” นั้นฉันไม่รับ และจะให้ลูกน้องรับแทน

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันจะไม่สั่งงานแบบที่เรียกกันทั่วไปว่า “สั่งเหมือนสั่งขมุก” ข้อความฉันมิได้หมายถึง ลูกน้อง ผู้รับคำสั่ง ที่หัวหน้าสั่งให้ทำอะไรแล้ว ก็ปล่อยให้เลยตามเลย ละลายหายไปใ้ในอากาศ แต่ฉันหมายถึง การสั่งงานของหัวหน้าคือ การสั่งงานของฉั้มนั้น

ฉันจะต้องสั่งให้แน่นอน ชัดเจน ว่าจะให้ทำอะไร อย่างไร ไม่ใช่สั่งมันเรื่อยไป นี่ก็จะสั่งก็สั่ง ไม่มีความแน่นอนอะไร งานอย่างเดียวกัน วันหนึ่งสั่งอย่าง วันรุ่งขึ้นสั่งมันอีกอย่าง ใครจะทำไม่ สั่งตามความพอใจที่นึกได้ คิดได้ในขณะสั่ง ไม่มีการคิดพิจารณาไตร่ตรองให้ดีกว่าก่อนจะสั่ง ทำจนลูกน้องปวดหัวกันตามๆ กัน ในที่สุดงานที่สั่งไปก็ไม่เดินแล้วจะโทษใครเล่า ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันก็ต้องโทษตัวฉันเอง ไม่ใช่โทษลูกน้อง เพราะฉันสั่งงานไม่เอาไหนเองต่างหาก จึงทำให้ลูกน้องไม่รู้จะปฏิบัติอย่างไรถูก ผลสุดท้ายจึงต้องปล่อยให้คำสั่งนั้นเป็น “สั่งเหมือนสั่งขมุก” ไป

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันจะต้องรู้ว่าตัวฉันเองควรทำงานอะไร อย่างไร งานประเภทไหนควรให้ลูกน้องคนไหนทำ มิใช่รู้แต่เพียงว่า ฉันเป็นหัวหน้า เป็น Supervisor ก็นั่ง “เซอร์” มันท่าเดียว งานที่หัวหน้าควรทำเองก็ให้ลูกน้องทำ แต่งานที่ควรให้ลูกน้องทำกลับทำมันเสียเอง กลับกันให้ยุ่งไปหมด

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันจะถือว่า บุคคลที่เป็นผู้ประสานงานที่ดีที่สุดในหน่วยงานของฉันนั้นคือ “ตัวฉันเอง” งานแต่ละแผนก แต่ละฝ่ายในความรับผิดชอบของฉัน นอกจากฉันต้องคอยควบคุมให้เป็นไปตามแผน ตามนโยบายของบนแล้ว ฉันจะต้องทำตัวเป็น “ผู้ประสานงาน” เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างแผนก ระหว่างฝ่ายด้วย เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงานของฉัน ไม่ใช่ปล่อยให้แต่ละแผนก แต่ละฝ่ายประสานงานกันเอง แล้วจะประสานงานกันหรือประสานงานกันก็ช่าง (มักประสานงานกันมากกว่าเพราะมันเท่ากันนี่) ไม่ใช่หน้าที่ของฉัน เพราะการที่ลูกน้องสองแผนกขัดกัน ไม่ประสานกันนั้นจะโทษว่าเป็นความผิดของหัวหน้าได้อย่างไร ถ้าเป็นความผิดของหัวหน้าแล้วถ้าเกิดลูกน้องสองแผนกแต่งงานกันแล้ว มิเป็นผลจากการประสานงานของหัวหน้าด้วยหรือ

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันจะเป็นหัวหน้าที่รู้จักยืดหยุ่น รู้จักจังหวะ คล้ายกับการเล่นกายกรรม ซึ่งควรจะรู้ว่าเมื่อใดควรยืน เมื่อใดควรหมอบ เมื่อใดควรส่งแรง เมื่อใดควรจะหลบแรงปะทะ เมื่อใดควรจะก้าวไปข้างหน้า หรือเมื่อใดควรจะถอยหลัง มิใช่จะเอาแต่ก้าวไปข้างหน้าอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงกำลังของตนเองและของลูกน้องเลยว่าจะสามารถไปได้สักเท่าใด

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันจะให้ความสำคัญและความสำคัญแก่ลูกน้องทุกคนโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่เห็นแก่พรรคพวก ญาติพี่น้อง จะถืองานเป็นสำคัญ ใครมีความรู้ความสามารถมาก ปฏิบัติงานเป็นผลดีมากกว่าก็ให้ได้รับความดีความชอบหรือให้ได้รับค่าตอบแทนมากกว่า มิใช่ถือปริญญาสั้น ปริญญายาว หรือปริญญาเอก ปริญญาใบเป็นสำคัญ

ถ้าฉันเป็นหัวหน้า ฉันจะเป็นหัวหน้าที่

- ปกครองแบบประชาธิปไตย
- สั่งงานเป็น ถูกจังหวะ เหมาะสมกับลูกน้องที่รับงานไปปฏิบัติ
- ไม่โหดเปลี่ยนใจง่าย
- กล้ารับผิดชอบ
- ยุติธรรม
- หนักแน่น ไม่หุเบา รับฟังจากทุกฝ่าย
- มีพรหมวิหารสี่คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา ในสถานที่โอกาสและเวลาที่เหมาะสม
- ซื่อสัตย์ สุจริต และตรงต่อเวลา
- เอาใจใส่ดูแลความทุกข์สุขของลูกน้องอยู่เสมอ
- ชมลูกน้องเป็น และขยันทชม
- รู้จักถนอมน้ำใจลูกน้อง
- ฉลาด คอยกระตุ้นเตือนเมื่อลูกน้องล่าช้าและผิดพลาด
- อคติด้วยความเขินเขินต่อคำพูดที่ขัดแย้งหรือไม่เป็นมิตรทุกชนิด
- เป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้านของลูกน้อง
- ให้เกียรติต่อความคิดใหม่ ๆ ของลูกน้องอยู่เสมอ

ข้อคิดเกี่ยวกับการสอบข้าราชการ

โคธ น. บ. ส.

บทความเรื่องนี้เป็นความคิดเห็นซึ่งมิได้มีจุดมุ่งหมายที่จะโจมตีระบบการสอบของข้าราชการแต่ประการใด นอกจากจะแสดงความคิดเห็นตามหลักวิชาการและความเป็นจริง ในฐานะข้าราชการคนหนึ่งเท่านั้น

ท่านที่เคยผ่านการสอบ (ไม่ว่าจะเป็นการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกก็ตาม) คงจะทราบดีว่าระบบการสอบข้าราชการในปัจจุบันนั้น ถือเกณฑ์การตัดสิน ร้อยละ เป็นสำคัญ เช่นการสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีและจัตวา กำหนดเกณฑ์การตัดสินไว้ว่า “ผู้ใดได้คะแนนในวิชาภาษาไทยไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ วิชาวัฒนธรรมไม่ต่ำกว่าร้อยละห้าสิบ และคะแนนรวมทั้งสองไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบจึงจะนับว่าเป็นผู้สอบแข่งขันได้” และการสอบคัดเลือกก็มีเกณฑ์การตัดสินคล้าย ๆ กัน เกณฑ์การตัดสินผู้เขียนเห็นด้วย ที่กำหนดให้วิชาภาษาไทย และวิชาวัฒนธรรมเป็นวิชาสำคัญ เพราะคนไทยก็ควรจะมีความรู้ภาษาไทย และควรจะเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมด้วย (ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยมีวัฒนธรรมแต่รู้ว่าผู้ มีวัฒนธรรมต้องเป็นอย่างไรก็ดี) แต่สิ่งที่ผู้เขียนยังไม่เห็นด้วยกับการตัดสินนักออกการใช้ระบบ “ร้อยละ” หรือที่เรียกกันง่าย ๆ ว่า “เปอร์เซ็นต์” นั้นเอง

เรื่องการใช้เปอร์เซ็นต์นั้นเป็นที่ถกเถียงกันมากในระบบการวัดผลในโรงเรียน และในมหาวิทยาลัยหลายแห่งเนื่องจากมีข้อเสียหลายอย่าง แต่ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่เกี่ยวกับการสอบข้าราชการเท่านั้น ซึ่งในการสอบข้าราชการในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการสอบเพื่อบรรจุบุคคลภายนอกให้เข้ารับราชการ หรือสอบเพื่อเลื่อนชั้นข้าราชการก็ตาม สิ่งที่เราเรียกร้องกันมากที่สุดก็เห็นจะได้แก่ “ความยุติธรรม” และความยุติธรรมนี้เองที่เป็นเหตุให้ผู้เขียนไม่เห็นด้วยกับการ

๒๘ ข้อคิดเกี่ยวกับการสอบข้าราชการ

ใช้ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ ยกตัวอย่างเช่น นายดำกับนายแดง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเท่าเทียมกัน ต่างก็ไปสมัครสอบคัดเลือกเข้ารับราชการในกรมเดียวกัน แต่คนจะตำแหน่ง วิชาที่สอบเหมือนกันหมดยกเว้นวิชาเฉพาะตำแหน่งปรากฏว่าทั้งสองคนสอบวิชาอื่น ๆ ได้คะแนนเท่ากัน แต่นายดำสอบวิชาเฉพาะตำแหน่งได้ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ และสอบได้ที่ ๕ เพราะข้อสอบค่อนข้างง่าย จึงสอบได้ ส่วนนายแดง โชคร้าย ต้องทำข้อสอบวิชาเฉพาะตำแหน่งที่ค่อนข้างยาก จึงสอบได้ ๕๕% จึงสอบตกทั้ง ๆ ที่สอบได้ที่ ๒ กรณีเช่นนี้ยุติธรรมแล้วหรือ

จากตัวอย่างของนายดำกับนายแดงนั้นจะเห็นว่าไม่ยุติธรรมเลยที่คนเก่งพอ ๆ กันสองคน คนหนึ่งสอบคัดเลือกได้ (แม้จะได้ที่ ๕) ในขณะที่เดียวกันอีกคนหนึ่งสอบตกทั้ง ๆ ที่เป็นที่ ๒ ในกลุ่มแล้วเป็นความผิดของใคร ของกรรมการผู้ออกข้อสอบหรือก็ไม่ใช่ เป็นความผิดของผู้เข้าสอบหรือก็ไม่ใช่อีก ถ้าจะพูดอย่างชาวบ้านก็เรียกว่าเป็นเพราะ โชคไม่ดี หรือ ดวงไม่ดี ซึ่งนั่นเป็นคำปลงใจเท่านั้น ความจริงกรณีอย่างนี้ ไม่มีใครผิด สิ่งที่ดีมีนอยู่ ที่เกณฑ์การตัดสินซึ่งระบุให้ตัดสินด้วย ๖๐% นั่นคือเอาความรู้ความสามารถของผู้สอบไปเปรียบเทียบกับข้อสอบหรือคะแนน เรื่องมันก็กลายเป็นว่า ใครจะได้ ใครจะตกอยู่ที่ข้อสอบ ถ้าข้อสอบไม่ดีไม่ได้มาตรฐาน เชื่อไม่ได้ แล้วการตัดสินได้ตกจะมีความหมายอะไร ข้อบกพร่องนี้จะแก้ได้อย่างไร

ดังที่กล่าวแล้ว การเอาความรู้ความสามารถของคนไปเทียบกับข้อสอบเป็นวิธีที่ผิด วิธีที่ถูกกว่าก็คือต้องเปรียบเทียบระหว่าง คนกับคน มิใช่ คนกับข้อสอบ เพราะการสอบข้าราชการนั้นเพื่อ “สรรหาคนที่เข้ารับราชการ” หรือ “สรรหาคนที่ดีหรือเหมาะสมเพื่อให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น” เป็นประการสำคัญ ดังนั้นจึงควรสอบเพื่อหาว่า “ใครดีที่สุด” หรือ “ใครดีกว่าใคร” มิใช่ “ใครทำข้อสอบได้ถึงเกณฑ์” ซึ่ง (ผู้เขียนเชื่อว่า) เป็นวิธีที่ไม่ถูกต้องนัก พอถึงตอนนั้นท่านผู้อ่านอาจคิดตามในใจว่าแล้วทำไมไม่แก้ไขให้ถูกหรือดีขึ้น เพื่อให้การสอบยุติธรรมขึ้น เรื่องนี้ผู้เขียนก็ตอบไม่ได้เพราะผู้เขียนเองก็ยังสงสัยอยู่ และไม่ทราบว่าจะการที่จะแก้ไขด้วยบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและวิธีการสอบนั้น มันยากเพียงใด

ข้อเสียที่เห็นได้ชัดของการตัดสินด้วยเปอร์เซ็นต์ หรือร้อยละนั้น ก็คือในกรณีข้อสอบยากเกินไป ผลการสอบอาจมีผู้สอบได้น้อยไม่พอบรรจุ หรือบางครั้งสอบแล้วไม่มีผู้ใดสอบได้

เลข (ซึ่งปรากฏบ่อย ๆ) ในกรณีอย่างนี้ไม่มีทางอื่นที่จะแก้ไขได้นอกจากเปิดสอบกันใหม่ซึ่งก็เท่ากับเสียทั้งเวลาของราชการ ของผู้เข้าสอบ และเสียทั้งเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการสอบ เงินค่าสมัครของผู้เข้าสอบและเสียอะไร ๆ อีกหลาย ๆ อย่าง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดและเป็นมานานหลายปีก็คือการสอบแข่งขัน เพื่อรับทุนรัฐบาลไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ (ซึ่งแม้จะไม่ใช้การสอบข้าราชการแต่ก็เป็นเรื่องของราชการ) ปีหนึ่ง ๆ มีจำนวนหลายทุนที่ไม่มีผู้สอบได้ เพราะข้อสอบอาจจะยากไป หรือท่านกรรมการตั้งมาตรฐานการให้คะแนนสูงเกินไป ผลก็คือต้องเสียค่าอะไรต่อมิอะไรไปเปล่า ๆ สิ้นเปลืองงบประมาณโดยได้ผลตอบแทนไม่สมบูรณ์ตามเป้าหมาย

เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วควรจะตัดสินผลการสอบอย่างไรจึงจะแก้ปัญหาอันนี้ได้ เรื่องนี้ผมที่มีความรู้มากมายที่ทราบคำตอบหรือทราบวิธีแก้ แต่ถ้าถามว่าทำไมไม่แก้ ผู้เขียนเองก็ตอบไม่ได้ เพราะไม่ทราบว่าวิธีการที่จะแก้กฎหมายที่เกี่ยวกับหลักสูตรและวิธีการสอบนั้นมันยากเพียงใด ก็คงทำได้แต่เพียงให้ขอคิดเห็นเท่านั้น สำหรับวิธีแก้กับผู้เขียนและเพื่อน ๆ รวมทั้งท่านผู้ใหญ่ที่มีความรู้บางท่านก็เคยคุยและถกปัญหาเรื่องนี้อยู่บ่อย ๆ ว่าถ้าจะเปลี่ยนการตัดสินโดยใช้คะแนนมาตรฐานสากลใดสักหล่นก็จะช่วยได้ อย่างน้อยก็พอจะขจัดปัญหาเรื่องความยากง่ายของข้อสอบได้ คะแนนมาตรฐานนี่คืออะไร ผู้เขียนไม่อยากจะกล่าวถึงรายละเอียดเพราะเป็นเรื่องวิชาการ และเป็นเพียงการแก้ปัญหาเพียงหนึ่งในหลาย ๆ อย่างเท่านั้น แต่หลักใหญ่ของคะแนนมาตรฐานนี้ไม่ได้ถือข้อสอบเป็นหลัก แต่ถือความแตกต่างระหว่างคะแนนของคนในกลุ่มเป็นหลัก โดยถือเอาค่าเฉลี่ยของคะแนนเป็นเกณฑ์ คือ ข้อสอบจะยากหรือง่ายไม่ใช่ประเด็นสำคัญนั่นเอง ซึ่งก็พอจะกล่าวได้ว่า เป็นวิธีการที่ใช้หลัก “คนเปรียบเทียบกับคน” ไม่ใช่ “คนเปรียบเทียบกับข้อสอบ” ที่เป็นหลักของการใช้ ระบบเปอร์เซ็นต์ดังที่กล่าวมาแล้ว

อีกวิธีหนึ่งที่ทำได้ง่าย และทราบมาว่าในต่างประเทศคือสหรัฐอเมริกาที่ใช้อยู่ ก็คือการใช้ลำดับที่เลยที่เดียวซึ่งก็สะดวกตรงที่ไม่ต้องไปใช้วิธีการเปลี่ยนคะแนนเป็นคะแนนมาตรฐานอะไรกันอีก แต่วิธีการตัดสินของเขานี้ เขาพิจารณาจากจำนวนอัตราที่จจะรับไว้ได้ แล้วจึงประกาศให้ผู้เข้าสอบทราบว่าในการสอบครั้งนี้จะรับกี่คน ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า เป็นวิธีที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เนื่องจากจะสามารถแก้ปัญหาได้สองประการ คือ หนึ่ง แก้ปัญหาเรื่องต้องการ

๓๐ ข้อคิดเกี่ยวกับการสอบข้าราชการ

คนมาก แต่มีคนสอบได้น้อย สอง แก้ปัญหาเรื่องต้องการคนน้อยแต่มีผู้สอบได้มากเกินไป วิธีตั้ง
กล่าว ถ้าสามารถนำมาใช้ในระบบการสอบของไทยได้ก็จะดียิ่ง เช่น ในการสอบครั้งหนึ่ง
มีอัตราว่างที่จะบรรจุได้ ๑๐ คน ก็ประกาศเสียก่อนสอบเลยว่า การสอบครั้งนี้จะขยับบัญชีผู้สอบ
ได้ไว้ ๑๕ คน (หรืออีกคนก็แล้วแต่) โดยไม่สนใจว่าใน ๑๕ คนนั้นจะสอบได้คะแนนมากน้อยอย่าง
ไร ข้อดีของการตัดสินใจแบบนี้คือ ผู้ที่สมัครสอบไว้จะได้มีความหวัง (ไม่ใช่สอบได้ที่ ๑๕๐
แต่บรรจุได้เพียง ๕ คน อย่างที่เคยมีตัวอย่างในปัจจุบันนี้) ข้อดีอีกอย่างหนึ่งก็คือ การสอบแต่
ละครั้งไม่มีการสูญเปล่า แม้ข้อสอบจะยากจนผู้สอบไม่ได้คะแนนถึง ๖๐% แม้แต่คนที่ยักตาม

อย่างไรก็ตามเป็นข้อคิดของผู้เขียนซึ่งเสนอขึ้นมาเพียงให้ท่านผู้อ่านได้ลองพิจารณา
กันดู ผิด—ถูกอย่างไรผู้เขียนก็ไม่ทราบ แต่การแก้ปัญหาเรื่องสอบนี้ จะแก้ได้หรือไม่อย่างไรก็
ต้องแล้วแต่คณะกรรมการระดับสูง ซึ่งมหานาถเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเฉพาะ ผู้เขียนขอขุดข้อคิดเห็น
เกี่ยวกับการสอบข้าราชการไว้เพียงเท่านี้ ถ้าคิดอะไรได้อีก จะนำมาเล่าสู่กันฟังอีก

สุภกาย

สหายใจ

ไร่แก้ว

ผาณิตนิवास หอพักสตรีที่ปลอดภัย

เหมาะสำหรับนักศึกษาและข้าราชการ

124—126 ถนนจักรเพชร

เชิงสะพานพุทธ ฯ ผังพระนคร

โทร. 214090, 227445

บท ชั่ว ๓

รอบคอบดี

ปลายเดือน ๆ หนึ่งในฤดูร้อนอันแสนจะอบอ้าว ข้าราชการจั่วของกรมหนึ่ง (ขอสงวนชื่อ) กำลังเดินอยู่แถว ๆ ตลาดประตูน้ำในมือถือสายวัตรระยะไปด้วย พอดีพบกับเพื่อนสนิทคนหนึ่งจึงหยุดทักทายกัน ต่อไปขึ้นเป็นการสนทนาตอนหนึ่ง

เพื่อน “นี่จะไป ไทล่ะพวก”

เขา “ไปโรงจำนำวะ”

เพื่อน “จะไปจำนำอะไรอีกล่ะ หนี้ เห็นไปบ่อยเหลือเกิน”

เขา “ก็มันจนนี่ วันนี้จะจำนำตุ๋ยีน”

เพื่อน “เอ๊ะ ไม่เห็นเอาตุ๋ยีนมาด้วยเลยนี่ แล้วก็นั่นเอาสายวัดมาทำไม”

เขา “เอามาวัดประตู”

เพื่อน “วัดทำไม”

เขา “อ้าว ! ถ้าไม่วัดประตูโรงจำนำ แล้วจะรู้ได้ยังไงล่ะว่าจะเอาตุ๋ยีนเข้าได้หรือเปล่าว”

สอนผิดคนเสียแล้ว

เย็นวันสิ้นเดือนวันหนึ่ง หลังจากรับเงินเดือนและเลิกงานแล้วข้าราชการชั้นตรีคนหนึ่ง ก็ไปหาอะไรกินแถว ๆ ที่ทำงาน พอเข้ร้านก็พบว่าโต๊ะทุกโต๊ะมีคนนั่งหมด แต่มีอยู่โต๊ะหนึ่งมีชายสูงอายุนั่งคนเดียวอยู่คนเดียว จึงตรงเข้าไปขออนุญาตนั่งด้วย แล้วก็สั่งอาหาร ขณะที่รอก็นั่งสังเกตชายสูงอายุนั่งร่วมโต๊ะด้วย พลังเอ่ยขึ้นเป็นการชวนคุย

- เขา “ขอโทษเถอะครับ คุณมาตีทุกวันหรือครับ”
- ผู้ร่วมโต๊ะ “ครับ ผมมาตีวันละ ๓ เวลา เวลาหนึ่งก็ตีเบียร์ ๒ ขวด”
- เขา “โอโฮคุณก็ตกวันละ ๖ ขวด ๆ ละ ๑๔ บาท ก็ราว ๘๐ กว่าบาท”
- ผู้ร่วมโต๊ะ “ครับใช่”
- เขา “แล้วคุณรู้ไหมว่าเดือนหนึ่ง คุณต้องจ่ายค่าเบียร์เท่าไร”
- ผู้ร่วมโต๊ะ “ก็ตกราว ๆ ๒๕๐๐ บาท”
- เขา “บ๊หนึ่งก็ตกประมาณ อ้า...สามหมื่นบาท ถ้าคุณอดเบียร์สัก ๓-๔ ปีคุณอาจจะเซ็งตึกที่กำลังสร้างนั่นได้ ๑ คูหาสบาย ๆ เชียวของคุณ”
- ผู้ร่วมโต๊ะ “ถูกของคุณ”
- เขา “แล้วทำไมคุณไม่เลิกตีมดล่ะ คุณอาจจะเป็นเจ้าของตึกได้ ๑ คูหาใน ๔-๕ ปี”
- ผู้ร่วมโต๊ะ “คุณเห็นตึกแถวที่กำลังสร้างนั่นไหมล่ะ”
- เขา “เห็น”
- ผู้ร่วมโต๊ะ “นั่นแหละของผมทั้งหมดละ”

วิธีออกกำลัง

ยังมีมหาเศรษฐีผู้หนึ่ง ก็ด้วยความร่ำรวยมหาศาลของเขานั้นแหละ วัน ๆ หนึ่งเขาก็ไม่เป็นอันทำอะไรนอกจากนั่ง ๆ นอน ๆ กิน แล้วก็สูบบุหรี่ จนในที่สุดก็ ไม่สบายจึงไปหาหมอ หมอ “ท่านควรจะทำออกกำลังเสียบ้างนะครับ” หมอเตือน

หลังจากกลับมาถึงบ้าน มหาเศรษฐีผู้นั้นก็ส่งขอบุหรี่ชนิดต้องมามวนเอง เหตุผล

นะหรือ

จะได้ออกกำลังมวนบุหรี่เสียบ้างงั้นละ

รักจริง

เมื่อราว ๆ ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ที่ผ่านมานั้นผมแอบไปไต่ยีนข้าราชการหนุ่มสาวคุยกัน

เขา “ผมรักคุณเหลือเกิน ทูหัว”

หล่อน “จริงหรือคะ ฉันสงสัยว่าเดือนหน้าคุณจะยังรักฉันเท่ากับเดือนนี้หรือเปล่า”

เขา “อ้อ มากกว่าเสียอีก เพราะเดือนหน้ามี ๓๑ วัน อย่างน้อยผมก็รักคุณมากกว่าเดือนนี้ตั้ง ๒ วันแน่ะ”

เรื่องของสุภาพบุรุษ

ข้าราชการชั้นโทหนุ่มเพิ่งกลับจากต่างประเทศ ยืนคุยอยู่กับข้าราชการชั้นโทเหมือนกัน
แต่ว่าคนหลังไม่เคยไปต่างประเทศเลย

หนุ่มหัวนอก “ที่อเมริกาน่ะการที่ผู้ชายเปิดประตูให้ผู้หญิงเขาก็คือเป็นเรื่องธรรมดา ของสุภาพ
บุรุษ”

หนุ่มหัวใน (ประเทศ) “แต่ที่เมืองไทยนี้ถ้าผู้ชายเปิดประตูให้ผู้หญิงเราแปลได้สองอย่าง”

หนุ่มหัวนอก “ยังงัยบ้างล่ะ”

หนุ่มหัวใน “คือเขาเพิ่งได้แฟนใหม่ หรือไม่กี่เพิ่งซื้อรถใหม่”

เจ้าตืดเด็ก

เย็นวันหนึ่ง ณ ร้านอาหารแห่งหนึ่ง ข้าราชการจ้ตัวกำลังรออาหารที่ส่งไปนาน
แล้ว แต่ไม่เห็นเจ้าตืดเอามาให้สักทีจนชักฉุนจึงร้องถามขึ้น

เขา “เฮ้ย ! ใจดีใจค้อลื้อจะให้อ้าวคอยจนตายคาร้านหรือไง”

เจ้าตืด “ไม่นานขนาดนั้นหรือครับจ้าวนายร้านนับัดทกท่ม”

สอนได้แต่ทำอะไรไม่ได้

ในการอบรมข้าราชการที่กำลังจะเลื่อนขั้นเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ณ กรมหนึ่ง ข้าราชการ
ชั้นผู้ใหญ่ท่านหนึ่งกำลังบรรยายอยู่

ผู้บรรยาย “ผู้บังคับบัญชาที่ดีต้องไม่ดูหรือตวาดลูกน้องต่อหน้าคนมาก ๆ.....”

ผู้เข้ารับการอบรม “ท่านครับผมขอถามปัญหาครับ”

ผู้บรรยาย “เอ๊ะ ! คุณนี่พูดไม่รู้เรื่องหรือ ผมบอกก็หนักแล้วว่าย่าเพิ่งถามปัญหาเวลาที่ผมบรรยาย
ต้องรอให้จบก่อน นั่งลงเดี๋ยวนั้”

ผู้เข้ารับการอบรม “! ! !” (ปลางนึกในใจว่าท่านสอนอยู่หยก ๆ แท้ ๆ เชียวนา)

แนวแนวสอบคือห้

ข้อสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี วิชาความรู้ทั่วไปคัด
เลือกจากข้อสอบของกรมประมง สำนักงาน ก.ต.ภ. สำนักงานพลังงาน
ปรมาณูเพื่อสันติ กรมการค้าภายใน และ กรมศุลกากร พ.ศ. ๒๕๑๔

แนวคำตอบโดย ดุสิต พัวศิริ

๑. คำถาม เชื้อนเอนกประสงค์ หมายความว่าอย่างไร ?

แนวคำตอบ เชื้อนเอนกประสงค์ คือเชื้อที่ขึ้นง่ายที่จัดสร้างขึ้นแล้วได้รับประโยชน์หลาย
ประการ เช่น

๑. การบรรเทาอุทกภัย สามารถช่วยป้องกันมิให้น้ำท่วมในฤดูน้ำ
หลากหรือฝนตกชุกได้

๒. การเก็บกักน้ำไว้ใช้ สามารถเก็บกักน้ำเอาไว้ใช้ได้ตลอดปี ทั้ง
ในตื้นอูปลูก บริ โภค และการเพาะปลูก โดยการทน้ำและส่งน้ำไปใช้
ให้ได้อย่างประหยัด และให้ได้เป็นจำนวนสม่ำเสมอ ในเวลาเพาะปลูก และ
จะต้องระบายน้ำทิ้งให้ทันกาล เพื่อป้องกันความเสียหาย ความสามารถเก็บกัก
น้ำยังทำให้ ได้ประโยชน์ในการประมงอีกด้วย

มาประชุมปรึกษากัน จะบังคับให้ลูกบ้านนั้นย้ายเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านก็ได้ และให้แจ้งต่อนายอำเภอด้วย

๖. ถ้าราษฎรคนใด ทิ้งให้บ้านเรือนชำรุดรุงรัง หรือปล่อยให้โสโครก อาจเกิดอันตรายแก่ผู้อยู่ในนั้นหรือผู้อยู่ใกล้เคียง หรือผู้ผ่านไปมา หรืออาจเกิด อัคคีภัยหรือโรคภัยให้กำนันผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบลปรึกษากัน ถ้า เห็นควรจะบังคับให้ผู้อยู่ในนั้นแก้ไขเสียก็บังคับได้ ถ้าไม่ทำตามก็ให้กำนัน ร้องเรียนต่อนายอำเภอ

๗. ในเวลาจะมีอันตรายแก่การทำมาหากินของลูกบ้านในตำบลนั้น เช่น โรคติดต่อ น้ำมากหรือน้อยเกินไป ให้กำนันผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำ ตำบลปรึกษากันจัดการป้องกันแก้ไข โดยแนะนำลูกบ้านหรือลงแรงให้ทำอย่าง ใด ถ้ามีอำนาจจะบังคับการนั้นได้ หากเป็นการเหลือกำลังให้ร้องเรียนต่อนาย อำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัดขอกำลังจากส่วนกลางช่วยเหลือ

๘. ในเวลามีงานนักขัตฤกษ์ หรือประชุมชนเป็นการใหญ่ ในตำบลนั้น กำนันจะเรียกผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลพร้อมกันมาช่วยรักษาความสงบ ในที่นั้นได้ และถ้าจำเป็นจะขอแรงราษฎรช่วยก็ได้

ก. อำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์ การทะเบียน และการภาษีอากร

๑. กำนันต้องตรวจจัดการรักษาสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์ในตำบลนั้น เช่น สระน้ำ ศาลาอาศัย ที่เลี้ยงปศุสัตว์ ซึ่งไม่อยู่ในความดูแลของเอกชน คนใดโดยเฉพาะ

๒. กำนันต้องรักษาบัญชีสำมะโนครัว และทะเบียนบัญชีของรัฐบาล ในตำบลนั้น และคอยแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องตรงกับบัญชีของผู้ใหญ่บ้าน เช่น งานทะเบียนราษฎรบางประการ และงานทะเบียนสัตว์พาหนะบางประการ

๓. กำนันต้องทำบัญชีสิ่งของ ซึ่งต้องเสียภาษีอากรในแขวงนั้นยื่นต่อ นายอำเภอ และนำราษฎรไปเสียภาษีอากร

อำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ของกำนันตั้งกล่าวมาแล้วนั้น เมื่อกำนันปฏิบัติหน้าที่ โดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ยังทำให้กำนันมีอำนาจหน้าที่ในฐานะเป็น “เจ้าพนักงาน” ตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็น “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอีกด้วย

๓. คำถาม
แนวคำตอบ โทษสำหรับที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดในทางอาญานั้นมีอะไรบ้าง อธิบาย
โทษสำหรับที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดในทางอาญานั้นมี ๕ ชนิด ได้แก่

๑. ประหารชีวิต เป็นโทษที่หนักที่สุดที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดกฎหมายในทางอาญาซึ่งกระทำความผิดขั้นอุกฉกรรจ์

๒. จำคุก แบ่งออกได้เป็น จำคุกตลอดชีวิต และจำคุกโดยมีเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการกระทำความผิด และอยู่ในดุลยพินิจของศาลที่จะพิจารณากำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิด ตามอัตราโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

๓. กักขัง คือการที่ศาลสั่งให้กักตัวผู้กระทำความผิดไว้ในสถานที่กักขังซึ่งกำหนดไว้อันมิใช่เรือนจำ และถ้าศาลเห็นสมควรอาจจะสั่งไว้ในคำพิพากษาให้กักขังผู้กระทำความผิดไว้ในที่อาศัยของผู้ตนเองก็ได้ หรือในที่อาศัยของผู้อื่นที่ยินยอมรับผู้ตนไว้ก็ได้ หรือในสถานที่อื่นที่อาจกักขังได้ก็ได้ ส่วนกรณีที่จะมีการกักขังได้นั้น มีได้หลายประการ เช่น เปลี่ยนจากโทษจำคุกเป็นกักขัง ผู้กระทำความผิดต้องโทษปรับแล้วไม่ยอมชำระค่าปรับหรือขัดขืนคำพิพากษาให้ริบทรัพย์สิน เป็นต้น ส่วนสภาพความเป็นอยู่ในขณะถูกกักขังนั้น ผู้ถูกกักขังมีสิทธิจะรับประทานอาหารจากภายนอกโดยเสียค่าใช้จ่ายของตนเอง หรืออาจใช้เสื้อผ้าของตนเองได้ เป็นต้น

๔. ปรับ เป็นการลงโทษทางทรัพย์สิน โดยผู้ที่ต้องโทษนั้นจะต้องนำเงินตามจำนวนที่ศาลกำหนดเป็นค่าปรับไว้ในคำพิพากษาชำระต่อศาล

๕. ริบทรัพย์สิน เป็นการลงโทษทางทรัพย์สิน มีผลทำให้ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด ที่ถูกศาลสั่งริบตกเป็นของแผ่นดิน

ผู้กระทำความผิดอาจได้รับโทษ สถานใดสถานหนึ่งหรือรวมกัน เช่น จำคุกแต่เพียงสถานเดียว หรือทั้งจำคุกและปรับด้วยก็ได้ แล้วแต่ลักษณะของการกระทำความผิด และตามดุลยพินิจของศาล

๔. คำถาม

สิทธิสภาพนอกอาณาเขตคืออะไร ? ศาลกงสุลของต่างประเทศที่เคยมีขึ้นในประเทศไทยสมัยหนึ่ง เพื่อให้การคุ้มครองแก่บุคคลในบังคับและบุคคลสัญชาติของต่างประเทศที่พำนักอยู่ในประเทศไทย ทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญานั้น ท่านทราบหรือไม่ว่า ประเทศใดเป็นผู้ริเริ่มขึ้นก่อน ? เพราะเมื่อประเทศดังกล่าวมีศาลกงสุลขึ้นแล้ว ก็มีอีกหลายประเทศที่เข้ามามีสัมพันธไมตรีกับไทยทำตามอย่างบ้าง เรื่องนี้ทำให้ไทยเราเสียเอกราชทางศาลไปพักหนึ่ง ท่านทราบไหมว่าต่อมาเราได้เอกราชทางศาลโดยการเลิกมีศาลกงสุลที่วานเมอใด ?

แนวคำตอบ

สิทธิสภาพนอกอาณาเขต (Extraterritoriality) คือสิทธิที่ประเทศหนึ่งยอมให้บุคคลในสัญชาติอื่น หรือบุคคลในบังคับของชาติอื่นที่พำนักอยู่ในประเทศ ไม่ต้องอยู่ใต้บังคับแห่งกฎหมายซึ่งแยกได้เป็น ๒ กรณี คือ

๑. หลักปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ คือสิทธิพิเศษสำหรับบุคคลในคณะทูตได้รับจากประเทศที่ประจำหน้าที่และประเทศที่เดินทางผ่าน ที่จะปฏิเสธไม่ไปศาลตามหมายเรียก ไม่ว่าจะในฐานะพยานหรือจำเลยในคดีแพ่งและอาญา และไม่ต้องเสียภาษีใด ๆ ในประเทศที่ประจำหน้าที่เป็นต้น เรียกว่าเอกสิทธิและความคุ้มกันทางการทูต (Diplomatic Privilege and Immunity)

๒. หลักปฏิบัติตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ คือสิทธิตามข้อตกลงที่ประเทศหนึ่งยินยอมให้บุคคลสัญชาติอื่นหรือบุคคลในบังคับของชาติอื่นที่พำนักอยู่ในประเทศ ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายทั้งหมดหรือบางส่วน เรียกว่าสิทธิสภาพนอกอาณาเขต (Extra territorial Rights)

สิทธิสภาพนอกอาณาเขตประเภทหลังนี้ เกิดจากข้อตกลงระหว่างประเทศมหาอำนาจกับประเทศที่อ่อนแอและล้าหลัง โดยประเทศมหาอำนาจเห็นว่า

บุคคลในสัญชาติ หรือในบังคับของตนที่ประกอบอาชีพในประเทศที่อ่อนแอและ
 ถ้าหลังจะไม่ได้รับความเป็นธรรม และประสงค์จะเอาเปรียบในทุกทาง จึงใช้
 อำนาจบังคับทำความตกลงเพื่อคุ้มครองบุคคลและทรัพย์สินของตน โดยจัดตั้งศาล
 เพื่อพิจารณาคดีระหว่างบุคคลในสัญชาติหรือในบังคับของตน และระหว่าง
 บุคคลในสัญชาติหรือในบังคับของตนกับคนพื้นเมือง ซึ่งประเทศที่อ่อนแอกว่า
 จำต้องยอมทำสัญญาให้ด้วยความหวั่นเกรงในอิทธิพล ศาลประเภทนี้ เรียกว่าศาล
 กงสุลต่างประเทศ ซึ่งกล่าวได้ว่าประเทศใดที่ตกอยู่ในภาวะเช่นนี้ ได้สูญเสีย
 เอกราชไปแล้วส่วนหนึ่ง คือ เอกราชทางการศาล

ศาลกงสุลต่างประเทศ ได้มีขึ้นในประเทศไทยอาจแยกได้เป็น ๒ สมัย
 คือ

๑. สมัยกรุงศรีอยุธยา ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้
 อนุญาตให้ประเทศฮอลแลนด์ จัดตั้งศาลพิจารณาคดีระหว่างคนในสัญชาติ
 ฮอลันดา กับคนไทย เมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๗ และต่อมาได้อนุญาตประเทศ
 ฝรั่งเศสเป็นประเทศที่สอง สิทธิดังกล่าวได้หมดไปเมื่อสิ้นรัชสมัยสมเด็จพระ-
 นารายณ์มหาราชด้วยเหตุผลทางการเมือง

๒. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ อิทธิพลของประเทศมหาอำนาจทาง
 ตะวันตกได้แผ่ขยายมาทางทวีปเอเชียมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศไทยได้มี
 ชนชาติต่าง ๆ เข้ามาประกอบอาชีพอยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับกฎหมาย
 และการพิจารณาคดีของประเทศไทยยังไม่เป็นไปตามแบบแผนของประเทศที่
 เจริญแล้ว ทำให้ประเทศมหาอำนาจถือเอาเป็นมูลเหตุขอจัดตั้งศาลกงสุลต่าง
 ประเทศขึ้นในประเทศไทย เพื่อคุ้มครองบุคคลทรัพย์สิน และผลประโยชน์ของ
 ชาติตน โดยมีอังกฤษเป็นชาติแรก ในรัชสมัยพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 (รัชกาลที่ ๔) เมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๘ และต่อมาได้มีชาติอื่นเรียกร้องขอทำ
 เช่นนั้นบ้าง ซึ่งได้แก่สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส เดนมาร์ก ปอร์ตุเกส ฮอลแลนด์
 เยอรมัน สวีเดน นอร์เวย์ เบลเยียม อิตาลี ออสเตรีย อังกฤษ สเปน
 และญี่ปุ่น

องค์ประมุขของชาติไทยในสมัยนั้น ทรงตระหนักดีว่าการตกอยู่ในสภาพดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาตินา ๆ ประการ จึงได้ทรงพยายามหาวิธีการที่จะแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมนั้นเสีย และทรงเห็นว่า ถ้าประเทศมหาอำนาจเหล่านั้นยอมรับว่าประเทศไทยมีความเจริญทัดเทียมแล้ว และสามารถที่จะให้ความคุ้มครองด้วยความเป็นธรรมแก่คนต่างชาติได้ ก็อาจจะขอแก้ไขสนธิสัญญาได้ง่ายขึ้น ดังนั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงเริ่มนโยบายปรับปรุงประเทศในทุกทาง เช่น ระบบการบริหาร กฎหมาย การศาล การสัมพันธ์กับต่างประเทศ และการทหารเป็นต้น โดยจัดหาผู้เชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาการต่าง ๆ จากต่างประเทศ มาเป็นที่ปรึกษา แนวนโยบายนี้ได้รับการปฏิบัติสืบเนื่องต่อกันมาโดยตลอด จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยจึงสามารถแก้ไขสนธิสัญญากับสหรัฐอเมริกาได้สำเร็จเป็นประเทศแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓ และฝรั่งเศสเป็นประเทศสุดท้าย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๑ รวมแล้วประเทศไทยต้องตกอยู่ในสภาพที่เสียเอกราชทางศาลไปเป็นเวลาถึง ๘๓ ปี คือ พ.ศ. ๒๓๙๘ - พ.ศ. ๒๔๘๑

๕. คำถาม ให้ท่านอธิบายถึง “องค์การบริหารส่วนจังหวัด” มีอำนาจหน้าที่อย่างไร ?

แนวคำตอบ องค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ การบริหารราชการตามระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และมีฐานะเป็นนิติบุคคล องค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสภาจังหวัดซึ่งประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งราษฎรเลือกตั้งขึ้นมีจำนวนอย่างน้อย ๒๔ คน และผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการส่วนจังหวัดภายในเขตจังหวัด แต่นอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล ดังนี้

๑. การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒. การศึกษาการทำนุบำรุงศาสนาและการส่งเสริมวัฒนธรรม
๓. การสาธารณสุข
๔. การป้องกันโรค การบำบัดโรค และการจัดตั้งและบำรุงสถาน

พยาบาล

๕. การจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก
๖. การจัดให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
๗. การรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ
๘. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๙. การจัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
๑๐. การจัดให้มีโรงฆ่าสัตว์
๑๑. การจัดให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
๑๒. การจัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
๑๓. การจัดให้มีสุสาน และ ฌาปนกิจสถาน
๑๔. การจัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการศึกษา การพักผ่อนหย่อนใจ

สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ตลอดจนสถานที่ประชุมอบรมราษฎร

๑๕. การบำรุงและการส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
๑๖. การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่ราชการส่วน

ท้องถิ่น

๑๗. การจัดคุ้มครอง ดูแล และหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินส่วนจ้

หวัด

๑๘. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๑๙. การพาณิชย์
๒๐. กิจการอื่นๆ ซึ่งจำเป็นเพื่อประโยชน์ของราษฎรและท้องถิ่น หรือกิจการอื่นซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นกิจการส่วนจังหวัด

๓. การพลังงานไฟฟ้ากำลังน้ำ สามารถใช้น้ำผลิตกระแสไฟฟ้า ซึ่งนำไปใช้ประโยชน์ในการให้แสงสว่างและกิจการอุตสาหกรรม เป็นต้น

๔. การคมนาคมทางน้ำ สามารถใช้ลำนน้ำเป็นทางคมนาคมได้ตลอดปี
 เช่นเล่นน้ำได้แก่ เขื่อนภูมิพล เขื่อนแม่งานำจังหวัดตาก เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแม่งานำจังหวัดอุตรดิตถ์ เขื่อนวชิราลงกรณ์ เขื่อนแม่งานำม่งกลองจังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น

๒. คำถาม

ในท้องที่ที่ห่างไกลจากจังหวัดและอำเภอมีคำกล่าวกันว่า "กำนันตำบล" เป็นนายอำเภอที่ ๒ รองจากนายอำเภอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบัน ซึ่งมีผู้ก่อการร้ายคอยรังควาน ข่มเหงราษฎรผู้สุจริตในบางท้องที่อยู่เสมอ ๆ กำนันเจ้าของท้องที่จึงมีบทบาทสำคัญรองจากนายอำเภอในการดูแลตรวจตราบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรในท้องที่ของตนอย่างเข้มแข็ง กำนันตำบลมีหน้าที่เกี่ยวกับราชการที่จะต้องปฏิบัติอยู่เป็นอันมาก ซึ่งข้อนี้ท่านคงจะไม่ปฏิเสธ ดังนั้นจึงขอทราบว่ กำนันมีหน้าที่ราชการประการสำคัญ ๆ อย่างไรบ้าง ?

แนวคำตอบ

ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้กำหนดให้กำนันมีหน้าที่ราชการประการสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

ก. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับคดีอาญาในตำบลที่กำนันอยู่

๑. เมื่อทราบว่ามีการกระทำผิดกฎหมายเกิดขึ้น หรือสงสัยว่าจะเกิดขึ้นในตำบลของตน ต้องแจ้งต่อนายอำเภอให้ทราบ

๒. เมื่อทราบว่ามีการกระทำผิดกฎหมาย หรือสงสัยว่าได้เกิดขึ้นในตำบลใกล้เคียงกัน ต้องแจ้งความต่อนำนันของตำบลนั้นให้ทราบ

๓. เมื่อทราบว่าผู้ใดกำลังกระทำผิดกฎหมายหรือมีเหตุควรสงสัยว่าเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย ให้จับผู้นั้นไว้แล้วรีบนำส่งต่อนายอำเภอ

๔. ถ้ามีหมายหรือคำสั่งตามหน้าที่ราชการให้จับผู้ใดในตำบลนั้น กำนันมีหน้าที่ต้องจับผู้นั้นแล้วรีบนำส่งต่อนายอำเภอ

๕. เมื่อเจ้าพนักงานออกหมายสั่งให้ค้นหรือให้ยึด กำนันต้องจัดการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๖. ถ้ามีผู้มาขออายัดตัวคน หรือสิ่งของ หรือมีผู้ขอทำชั้นสูตรบาดแผล เป็นต้น ให้กำนันสืบสวนแล้วนำตัวผู้ขอและผู้ต้องอายัด และทรัพย์สินของนั้นไปยังนายอำเภอ ถ้าสิ่งของใดนำไปไม่ได้ก็ให้กำนันชั้นสูตรให้รู้เห็น แล้วแจ้งต่อนายอำเภอขณะนั้น

ข. อำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในตำบลที่กำนันอยู่

๑. รู้เห็นเหตุทุกข์ร้อนของราษฎร หรือเหตุแปลกประหลาดเกิดขึ้นในตำบลต้องรีบรายงานให้นายอำเภอทราบ

๒. เมื่อเกิดจลาจล ม้ากันตาย ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ไฟไหม้ หรือเหตุร้ายใด ๆ ในตำบลของตน หรือตำบลใกล้เคียง หรือมีผู้ร้ายแต่ที่อื่นมาฆ่มุขหรือสงสัยว่าลูกบ้านบางคนของตนจะเกี่ยวข้องเป็นโจรผู้ร้าย กำนันต้องเรียกผู้ใหญ่บ้านและลูกบ้านในตำบลออกช่วยต่อสู้ ติดตามผู้ร้าย หรือติดตามของกลางคืน หรือดับไฟ หรือช่วยอย่างอื่นตามควรโดยเต็มกำลัง

๓. ถ้าสงสัยผู้ใดในตำบลนั้นว่า แสดงความอาฆาตมาดร้ายแก่ผู้อื่น หรือเป็นคนจรจัดไม่มีอาชีพ และไม่สามารถแสดงความบริสุทธิ์ได้ ให้กำนันประชุมผู้ใหญ่บ้านสืบสวน ถ้ามีหลักฐานเชื่อได้ ก็ให้ส่งตัวผู้นั้นต่อนายอำเภอเพื่อฟ้องร้อง

๔. เมื่อผู้ใหญ่บ้านนำคนจรแปลกหน้านอกสามมะโนครวัดตำบลมาสั่งให้กำนันปรึกษาผู้ใหญ่บ้าน ถ้าเห็นสมควรจะขับไล่ผู้นั้นออกไปนอกตำบลนั้นก็ได้

๕. ถ้าลูกบ้านคนใดไปตั้งกระท่อมเรือนโรงอยู่ในที่เปลี่ยว น่ากลัวอันตรายจากโจรผู้ร้าย หรือสงสัยว่าจะเป็นสำนักโจรผู้ร้ายให้กำนันกับผู้ใหญ่บ้าน

การดำเนินการดังกล่าวแล้วนั้นให้ดำเนินการภายในวงเงินงบประมาณที่ตั้งทางจังหวัดซึ่งได้รับอนุมัติจากสภาจังหวัดแล้ว

การดำเนินการต่างๆ ดังกล่าว จังหวัดอาจทำกิจการนอกเขตได้ เมื่อการนั้นจำเป็นต้องทำ และเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน โดยได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัดหรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และในกรณีที่จังหวัดอาจทำการร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทจำกัดหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด เมื่อบริษัทจำกัดนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค จังหวัดต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกินกว่าร้อยละห้าสิบของหุ้นที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ (หากมีหลายเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสุขาภิบาล ถือหุ้นอยู่ในบริษัทเดียวกันให้นับหุ้นที่ถืออันรวมกัน) โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และการเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นที่จังหวัดถืออยู่ในบริษัทจำกัด ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเช่นเดียวกัน

ในการดำเนินการต่างๆ ดังกล่าว จังหวัดมีอำนาจตราข้อบัญญัติจังหวัดโดยไม่แย้งหรือขัดต่อกฎหมาย เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของจังหวัดหรือในกรณีที่กฎหมายอื่นใดให้จังหวัดตราข้อบัญญัติจังหวัด หรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติจังหวัด แต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ การที่จังหวัดจะตราข้อบัญญัติจังหวัดได้ต้องมีพระราชกฤษฎีกา ให้จังหวัดตราข้อบัญญัติ

ในข้อบัญญัติจังหวัดนั้น อาจกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดได้ไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หากผู้ละเมิดไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ยึดทรัพย์สินแทนค่าปรับหรือบังคับให้ผู้กระทำผิดนั้นทำงานโยธาแทน โดยคำนวณตามอัตราค่าแรงงานรายวันในท้องที่ที่จังหวัดกำหนด แต่ต้องไม่เกินสิบวัน และการละเมิดข้อบัญญัติจังหวัดนี้ ถือเป็นความผิดลหุโทษ.

- “สินน้ำใจ” การให้รางวัลเป็นเงินเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเป็นกำลังใจ ตอบแทนความ
“เล่นพวก” เหนื่อยยากของผู้น้อยเช่นพนักงาน ภารโรง
“หัวหลักหัวตอ” คือการทำงาน โดยถือระบบพรรคพวก ส่งเสริมแต่พวกของตน
“หลักปักเลน” ผู้ใหญ่ที่ปฏิบัติราชการแบบไม่มีหลัก มักจะเปลี่ยนแปลง เคลื่อนไหว
“ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่” โดยปรกติ หมายถึงข้าราชการตั้งแต่ชั้นเอกขึ้นไป
“ไซบีเรีย” หมายถึงห้องที่หรือหน่วยงานที่ข้าราชการถูกส่งย้ายไปประจำ เป็น
ทำนองถูกลงโทษ เหมือนคนที่ถูกส่งไปทำงานหนักในไซบีเรีย ซึ่ง
“ห่วยออก” การรู้ชื่อผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาในตำแหน่งสำคัญๆ

อภิรักษ์นันทนาการ

จาก

สังกะสีตรา 3 มงกุฏ

และ

สังกะสีรูป ตรา 3 มงกุฏสุดสวย

บริษัท สังกะสีไทย จำกัด

สมุทรปราการ

ด้วยอภิรักษ์นันทนาการจาก

โรงเรียนสอนตัดเสื้อพรศรี

38-40 ถนนสุริวงศ์

นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

คุณร้อนไหมครับ...ผมร้อนจัง

“ ผมเอง ”

สัปดาห์แรกของเดือนพฤษภาคม ควรจะเป็นต้นฤดูฝน แต่ปีนี้อากาศ กลับร้อนมาก กรมอุตุนิยมวิทยาแถลงว่า สาเหตุเนื่องมาจากในนครหลวงฯ มีสิ่งก่อสร้างที่บังลมตลอดจนสภาพพายุพลาซ่า ควันไอเสียรถยนต์ เครื่องปรับอากาศที่ติดตั้งกันมากมาย นอกจากนั้นช่วงเดือนเมษายน เป็นจังหวะที่โลกทำมุมกับดวงอาทิตย์ตั้งฉากกันพอดี แสงอาทิตย์ส่องตรงมายังโลกปราศจากเมฆบดบัง ความร้อนจึงระอุขึ้นอย่างรวดเร็ว

จากความร้อนอันนี้แหละครับ ทำให้ผมต้องระบายความในใจให้ฟัง ความจริงผมก็อยากระบายนานแล้วครับ แต่ยังไม่ถึงจุดเหมือนปีนี้

คุณคงสงสัยซีครับ ว่าทำไมเวลาร้อนมากๆ จึงอยากระบายความในใจ เปล่าครับ อย่าคิดว่าผมยอกย้อนว่าทำไมประเทศไทยถึงตั้งอยู่ตรงนี้ ทำไมไม่อยู่ไกลขั้วโลกเหนือหรือขั้วโลกใต้ ผมอยากพูดถึงเรื่องเนคไทนะครับ

ผมไม่อยากจะบอกว่าเนคไทมีก๊วนิด ขนิดไหนดี และของบริษัทไหนใช้ได้ดี ประหยัด เพราะผมไม่ได้โฆษณาขายเนคไท ผมขอโฆษณาไม่ให้ใช้เนคไทต่างหาก ท่านผู้อ่านเห็นไหมละครับ ผมใช้นามแฝง ขี้บใช้นามจริงๆ บริษัทผู้ผลิต และขายเนคไท จะได้มาเล่นงานผมปะไร ผมไม่กลัวตายหรอกครับ เพราะเกิดเพียงหนเดียวแล้วก็ตายเพียงหนเดียวเท่านั้น แต่ถ้าผมตายตอนนี้ลูกเมียผมจะลำบาก เพราะผมก็เป็นเพียงข้าราชการใหม่ ไม่มีบำเหน็จบำนาญ จะเหลือไว้ให้ลูกเมียใช้ ผมกลัวเขาจะลำบากและอาจอดตายครับ

เออ ! ผมผ่อนคลายมากแล้ว วกเข้ามาหาประเด็นที่ผมต้องการจะระบายเสียที เอละ
ครับ ผมขอเริ่มเลย

คุณ ๆ เคยคิดเหมือนผมไหมครับ ว่าทำไมข้าราชการ ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ
หรือผู้ที่ทำงานบริษัทเอกชน แม้แต่พนักงานเดินตลาด (ผู้ชาย) จึงผูกเนคไท

การที่คุณเห็นผู้ชายที่ผมกล่าวแล้ว ผูกเนคไทเพราะอาจถูกผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้า
งาน “บังคับ” “ขู่เข็ญ” หรือ “ขอร้อง” ให้ข้าราชการหรือคนงานในสังกัดผูกเนคไท เพราะ
ไม่มีระเบียบที่วางไว้เด่นชัด เหตุผลก็คือเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย หรือผู้บังคับบัญชา
ไม่ได้ “บังคับ” “ขู่เข็ญ” หรือ “ขอร้อง” แต่เป็นความยินยอมของผู้ผูกเอง เพื่อ “ความเท่”

หน่วยงานบางแห่ง ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานไม่เคยออกปาก “ขอร้อง” “บังคับ”
หรือ “ขู่เข็ญ” หรือครับ ท่านผูกเนคไทให้ดูเป็นตัวอย่าง ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานรองลง
มากทำบ้าง แล้วก็ทำตามกนหมต จนกลายเป็นประเพณี ผู้เข้ามาใหม่เห็นเขาผูกเนคไทก็ผูก
บ้างทั้ง ๆ ที่อาจจะชอบหรือไม่ชอบ เพราะถือคติว่า “เข้าเมืองตาหลวต้องหลวตาตาม” เพราะ
ถ้าไม่ผูกจะถูกมองไปในแง่ที่ว่า “ไม่ร่วมมือ”

สรุปแล้วในการผูกเนคไท บางแห่ง (ผู้ชาย) ผูกเนคไทกนหมต บางแห่งผูกบ้างไม่ผูก
บ้างและก็บางแห่งไม่ผูกเลย (แปลกไหมครับ) แล้วที่ผมอยากพูดก็คือ บริเวณที่ผูกกนหมต หรือ
ผูกบ้างไม่ผูกบ้าง

เห็นจะไม่ต้องบอกก็ได้ นะครับว่าการผูกเนคไท เรานำมาจากฝรั่งเขาคือที่หนึ่ง ฝรั่ง
เขาเริ่มค้นผูกเนคไทมาจากไหน และผูกทำไม ผมเห็นจะไม่บอกกล่าวละครับ เพราะไม่ใช่ประ
เด็นที่ผมจะพูด ที่อยากจะเน้นตอนนี้นะคือ ประเพณีของไทยเราตั้งแต่ดั้งเดิม ไม่มีการผูก
เนคไทกันแล้วกัน

ดังนั้นเพื่อจะรักษาประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยไว้ ผมก็อยากจะเสนอว่าควรยกเลิก
เลิกการผูกเนคไทกันเสียทีเถอะครับ เพราะไม่ใช่ประเพณีของเรา นอกจากนั้นผมยังมีเหตุผล
เท่าที่ผมนึกออกอีกดังนี้

๑. อุดหนุนมิ ใคร ๆ ก็รู้ ใช่ไหมครับว่าเมืองไทยอากาศร้อน แล้วยังมีความชื้นสัมพัทธ์
สูงเสียด้วย เวลานั่งทำงานหน้าร้อน ลองสังเกตดูให้ถี่เถิดครับ ผู้ชายต้องขยับเนคไทให้หลวม ๆ

สมัยผมเป็นนิสิต ผมไปติดต่อบอกคัสสำเนาทะเบียนบ้านที่อำเภอ ณ ภูมิลำเนาของผม ผมก็แต่งตัวอย่างชาวบ้านละครับ ผลหรือครับ กว่าผมจะได้รับสำเนาทะเบียนบ้าน ผมคอยเสียเหงื่อแห้งเลยเพราะเจ้าหน้าที่เขาจัดการกับโอเลียงแก้วหนึ่ง แล้วอ่านข่าวอะไรก็ไม่ทราบจากหนังสือพิมพ์ จึงจะจัดการเกี่ยวกับสำเนาทะเบียนบ้านของผม

สองปีให้หลัง ผมต้องไปคัสสำเนาทะเบียนบ้านอีก (ผมลืมบอกไป ผมมาอยู่นครหลวง ฯ แต่ผมก็ไม่เคยย้ายสำมะโนครัวจากจังหวัดผมมาหรือครับ ผมแย้งครับ ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายแต่ก็ไม่มีใครเชื่อว่าผม ทะเบียนราษฎรที่เขาว่าทำไมถูกต้อง ก็คงมีผมเป็นสาเหตุด้วยคนหนึ่ง) ผมเข็ดจนแรกเสียแล้ว คราวนี้ผมเล่นแต่งตัวเต็มยศเตาเนคโทเข้าไปด้วย ผลหรือครับเป็นที่น่าพอใจ ข้าราชการคนนั้น (คนเดิม)บริการให้ผมอย่างรวดเร็ว

จากเหตุการณ์นี้ ผมขอสรุปว่า ข้าราชการที่ให้บริการประชาชนนั้น บางคนมองดูลักษณะการแต่งกายและท่าทาง ถ้าท่าทางไม่เช่ซ่าแถมผูกเนคโท ก็ต้องเกรงใจกันไว้ก่อน ไม่น่าอาจเป็นคนใหญ่คนโต หรือเป็นคนของเจ้านายก็ได้ จะให้แก้ปัญหานี้ โดยให้ทุกคนผูกเนคโทหรือครับ ไม่มีทางเพราะตาสีตาสากผูกไม่เป็นหรือก ถึงเป็น แก้วก็ไม่อยากผูกหรือครับ

ผมมีเรื่องเล่าให้ฟังถึงเรื่องการแข่งขันในมหาวิทยาลัยบางแห่ง เขาบังคับให้นิสิตใหม่ผูกเนคโท (จะไว้ใช้ระบบรุ่นที่รุ่นน้องหรือเปล่าผมไม่ทราบ) บางแห่งนิสิตทุกคน (ผู้ชาย) ผูกเนคโท เพื่อให้เห็นเด่นชัด อาจารย์ก็ถูกบังคับหรือขอร้องผมไม่ทราบ ให้ใส่เสื้อนอกตอนเลคเชอร์ด้วย สงสารครับ สงสารจริง ๆ ไหนจะร้อน ไหนจะผงชอร์ค คงร้อนและคนพิลึก

๓. ประหยัด ในขณะที่ประเทศชาติกำลังรัดเข็มขัด ผมก็ว่าควรเลิกผูกเนคโท ถึงแม้ว่าเนคโทไหมไทย เส้นหนึ่งราคา ๒๐-๓๐ บาท (อย่างธรรมดา ๆ นะครับ) ข้าราชการคนหนึ่งก็ต้องมีคนละ ๒-๓ เส้น แล้วต้องเปลี่ยนใหม่อีก (บางคนมีเส้นเดียว แล้วใช้วิธีการแลกเปลี่ยนกัน) แต่เนคโทไหมไทย คนไทยไม่ชอบหรือครับ เนคโทไหมไทยขายได้ดีเฉพาะฝรั่ง คนไทยกลับซื้อของฝรั่ง (ยกเว้นสมาชิกของชมรมซื้อของไทย อะไรทำนองนี้) แล้วเนคโทของฝรั่งอย่างน้อยก็แพงกว่าเนคโทของไทย ถ้ายกเลิกการผูกเนคโท (ผมว่านอกจากแก้ปัญหาลดประหยัด ยังช่วยแก้ปัญหาการขาดดุลการค้าอีกทางหนึ่งด้วย

การประชุมผู้นำสถาบันเกษตรกร ทั่วประเทศประจำปี ๒๕๑๕

๑-๗ พฤษภาคม ๒๕๑๕
ณ สว่างคนิवास จังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อเช้าวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. ที่หอประชุม เอื้อสุข สถานพักฟื้นสว่างคนิवास จังหวัดสมุทรปราการ จอมพลถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ และประธานคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกร ได้ไปเป็นประธานการเปิดประชุมผู้นำสถาบันเกษตรกรทั่วประเทศประจำปี มีแขกผู้มีเกียรติอาทิ เช่น พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการเกษตรและคมนาคม พลโท แสวง เสนาณรงค์ ประธานคณะกรรมการประสานงานช่วยเหลือเกษตรกร ไปเป็นเกียรติในพิธีเปิดการประชุมด้วย

นายไพบุลย์ อารีย์ชน ประธานกรรมการผู้นำเกษตรกรระดับประเทศ ได้กล่าวรายงาน ต่อ พล.ฯ หัวหน้าคณะปฏิวัติ ประธานในพิธี ว่า

๔๒ การประชุมผู้นำสถาบันเกษตรกร

ในการประชุมครั้งนี้ มีผู้นำกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมประชุม ๓๓๗ คน และคณะกรรมการผู้นำกลุ่มเกษตรกรระดับภาค จำนวน ๕๐ คน นอกจากนี้ ยังได้เชิญผู้แทนสถาบันเกษตรกรต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมด้วย คือ

ผู้แทนสมาคมชลประทานราชบุรี	จำนวน ๒๐ คน
ผู้แทนสมาคมผู้ใช้น้ำ	จำนวน ๑๘ คน
ผู้แทนสหกรณ์การเกษตร	จำนวน ๓๘ คน

เมื่อรวมเกษตรกรทุกสถาบันแล้ว จะมีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๔๕๓ คน ในการประชุมครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ๆ คือ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบถึงนโยบายที่สำคัญของทางราชการมากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อให้ทางราชการได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคอย่างแท้จริงในท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในโอกาสต่อไป
๔. เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีและกระชับความสัมพันธ์ในหมู่เกษตรกรด้วยกัน
๕. เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างเกษตรกรกับข้าราชการให้มากยิ่งขึ้น

ในการประชุมครั้งนี้ กระทรวงเกษตรได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับนโยบายที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร และนอกจากนี้ยังจัดให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีโอกาสร่วมกันอภิปราย เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทั้งยังจัดให้มีการทัศนศึกษาเพื่อให้ได้รับความรู้ วิทยาการแผนใหม่ และเข้าชมในงานพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ อันจะเป็นกำลังใจแก่เกษตรกรในการประกอบอาชีพการเกษตร จงนับว่าการประชุมครั้งนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับประโยชน์และได้รับสิ่งสนับสนุนด้านกำลังใจเป็นอย่างมาก และจะหาโอกาสเช่นนี้ได้อีกมาก

ประธานคณะกรรมการผู้นำกลุ่มเกษตรกรระดับประเทศ กล่าวรายงานต่อไปว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้การสนับสนุนในค้ำนวิชาการต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดจึงทำให้เกษตรกรพากันตื่นตัวและพัฒนาอาชีพการเกษตรตามหลักวิชาการแผนใหม่มากขึ้น ด้วยการรวมกลุ่มกันขึ้น

เพื่อรับบริการวิชาการแผนใหม่คงกล่าวมีการขจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้นตลอดเวลา ซึ่งขณะนั้นได้จัดตั้งขึ้นแล้ว ๖,๒๓๑ กลุ่มมีสมาชิกทั้งสิ้น ๓๑๐,๗๑๖ ครอบครัว มีเงินทุนหมุนเวียนจากการรวบรวมของสมาชิกของกลุ่มเองเป็นเงินไม่น้อยกว่า ๒๐ ล้านบาท

การที่กลุ่มเกษตรกรได้ขยายตัวมากขึ้นเช่นนี้ ก็ด้วยเหตุที่ว่า เกษตรกรมองเห็นความสำคัญในการพัฒนาอาชีพการเกษตรจะก้าวหน้าและเป็นปึกแผ่นในขั้นต้นนี้ จะต้องอาศัยหลักวิชาการแผนใหม่ประการหนึ่ง กับการจัดหาทุนหรือรวมทุนกันเพื่อจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิต นำมาใช้และปรับปรุงในไร่นาของมวลสมาชิก โดยมีหน่วยราชการคอยเป็นเสมือนหนึ่งพี่เลี้ยงออกประการหนึ่ง ทั้งสองประการนี้เท่านั้นที่จะเป็นขั้นมูลฐานและผลักดันให้เกษตรกรมีความชำนาญและยืนอยู่บนลำแข้งของตนเอง และจะสามารถดำเนินงานธุรกิจใหญ่โตต่อไปได้ จึงได้รวมตัวกันขึ้นจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกร และจะเป็นผลก่อให้เกิดอำนาจการต่อรองในเรื่องราคาผลผลิตในที่สุด

แต่อย่างไรก็ตามในสภาพการณ์ปัจจุบันนี้แม้ว่า กลุ่มเกษตรกรจะได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเกษตรกรเป็นจำนวนมากก็ตาม แต่กลุ่มเกษตรกรยังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร เพราะเพียงแต่รับบริการด้านวิชาการเท่านั้นยังไม่เป็นการเพียงพอ หากกลุ่มเกษตรกรได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายแล้ว ก็จะทำให้กลุ่มเกษตรกรดำเนินกิจการที่เป็นในการพัฒนาอาชีพการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลการพัฒนา ประเทศใน ส่วนรวมเจริญรุ่งเรือง เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐ ทั้งจะเป็นกำลังอัน สำคัญในการต่อต้านภัยจากนอกประเทศที่กำลังคุกคามอยู่ด้วยกระดมและผู้แทนกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ รู้สึกทราบซึ้งที่ ฯพณฯ ได้ให้การสนับสนุนแก่กลุ่มเกษตรกรตลอดมา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับการอุมุขและสนับสนุนและเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย

จอมพลถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ ได้กล่าวเปิดประชุมผู้นำสถาบันเกษตรกรทั่วประเทศในครั้งนั้นว่า

“รู้สึกปลื้มปิติยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมผู้นำสถาบันเกษตรกรทั่วประเทศ ประจำปี ๒๕๑๕ และได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์กับบรรดาผู้นำสถาบันเกษตรกรจากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศในวันนั้น”

“เป็นที่ทราบกันแล้วว่า ประเทศของเราเป็นประเทศเกษตรกรรม มีประชากรไม่น้อยกว่า ๗๕% ของประชากรของประเทศ หรือประมาณ ๔ ล้านครอบครัวที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่ของประชากร มีอาชีพการเกษตร และรายได้ของประเทศส่วนใหญ่ ก็มาจากผลผลิตผลการเกษตรด้วย จึงถือเสมือนว่าท่านทั้งหลายทำรายได้และเป็นกำลังอันสำคัญให้กับประเทศ แต่ฐานะความเป็นอยู่และรายได้ของเกษตรกรอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ ดังนั้น รัฐบาลจึงได้พยายามอย่างยิ่งที่จะสนับสนุนทุกวิถีทางที่เห็นว่าจะเป็นส่วนช่วยให้เกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น และมีความสามารถที่จะดำเนินกิจการในไร่นาอย่างมีประสิทธิภาพ และยืนอยู่บนลำแข้งของตนเองในที่สุด”

“ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยได้พยายามปรับปรุง และสนับสนุนในด้านการเกษตรทุกสาขาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และให้เป็นผลดีแก่เกษตรกรให้มากที่สุดไม่ว่าทางตรงก็ทางอ้อม โดยคำนึงถึงการทดลองและค้นคว้าวิทยาการ

แผนใหม่ การนำความรู้วิชาการแผนใหม่นี้ ๆ ไปสู่เกษตรกร ตลอดจนแนะนำให้เกษตรกร
รวมกันเป็นกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นสมาคมชลประทานราษฎร สมาคมผู้ใช้น้ำ สหกรณ์การเกษตร
ก็ตาม เพื่อเป็นการฉันทก่าลังให้มีประสิทธิภาพของผลผลิต ตลอดจนการจำหน่ายและจะเป็น
การสอนให้เกษตรกรรู้จักทำงานรวมกัน รับผิดชอบรวมกัน อันจะเป็นทางนำมาซึ่งความสามัคคี
กลมเกลียวกัน นอกเหนือไปจากการเพิ่มผลผลิตที่เป็นจุดหมายโดยตรงอีกด้วย ซึ่งการนี้ท่านทั้งหลาย
ได้มาชุมนุมกันในวันนี้ โดยมาในฐานะผู้แทนระดับชาติของสถาบันเกษตรกรประเภทต่าง ๆ
ย่อมแสดงถึงความสามัคคีกลมเกลียวกัน นับเป็นนิมิตรอนงค์สำหรับความร่วมมือเป็นปึกแผ่นแน่น
หนาของเกษตรกรของประเทศต่อไป”

ท่านประธานโบพิธิกล่าววว่า

“ข้าพเจ้าในฐานะหัวหน้าคณะปฏิวัติใคร่ขอถือโอกาสสนช้แจงนโยบายพัฒนาการ
เกษตรของคณะปฏิวัติบางประการ เพื่อท่านทั้งหลายได้รับทราบและเสนอความคิดเห็นให้ข้าพเจ้า
และคณะปฏิวัติรับไปประกอบการพิจารณาต่อไป ก่อนอื่นข้าพเจ้าขอยืนยันนโยบายหลักของคณะ
ปฏิวัติว่า คณะปฏิวัติได้ถือว่าการเร่งรัดพัฒนาการเกษตรของชาติเป็นนโยบายหลักที่มีความสำคัญ
เป็นอันดับแรก คณะปฏิวัติมีความต้องการที่จะเห็นเกษตรกรของชาติมีฐานะการกินอยู่ และ
รายได้สูงขึ้น มีกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของตนเอง และสามารถฉันทก่าลังเข้าด้วยกัน เพื่อช่วยเหลือตน
เองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการผลิตและการจำหน่าย เพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้เป็น
ไปตามนโยบายดังกล่าวนี้ คณะปฏิวัติจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเร่งรัดการผลิตและการ
จำหน่ายผลผลิตเกษตรกรขึ้น โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรเป็นประธาน และมีผู้แทนจากส่วนราชการ
ที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยร่วมอยู่ด้วย เพื่อพิจารณารัทำโครงการและมาตรการต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดพัฒนา
การเกษตรตามนโยบายของคณะปฏิวัติ”

“งานสำคัญในด้านการพัฒนาการเกษตรที่คณะปฏิวัติได้มีมติรับหลักการไปแล้ว และที่
กำลังพิจารณาอยู่มีหลายประการ ซึ่งข้าพเจ้าเห็นควรนำมาแถลงให้พี่น้องเกษตรกรได้รับทราบ
มีดังต่อไปนี้”

๑. “เรื่องสินเชื่อเพื่อการเกษตรระยะยาว นับตั้งแต่ปี ๒๕๑๐ เป็นต้นมาธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้จัดสรรเงินกู้ประเภทเพิ่มผลผลิตเป็นรายปี ให้แก่
เกษตรกรไปแล้ว เป็นจำนวนมาก เฉพาะในปี ๒๕๑๔ ได้ให้กู้ไปถึง ๖๗๓ ล้านบาท และมี
แนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย อย่างไรก็ตาม เงินกู้ให้แก่เกษตรกรดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อ

ระยะสั้น และมีคอกเบียร์ร้อยละ ๙ ต่อปี สำหรับสหกรณ์การเกษตร และร้อยละ ๑๒ ต่อปี สำหรับเกษตรกรทั่วไป ทั้งนี้ เพราะธนาคาร อยู่ในระหว่างการตั้งตัวและจำเป็นต้องกู้เงินเพิ่มเติมจากธนาคารพาณิชย์ ในอัตราดอกเบี้ยไม่อาจจะลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำกว่านั้นได้

คณะปฏิวัติได้มองเห็นความจำเป็นในเรื่องนี้ จึงได้รับหลักการให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตั้งเงินทุนสินเชื่อระยะยาวขึ้น โดยกำหนดวงเงินไว้ ๑๒๔๐ ล้านบาท ในระยะ ๕ ปีในจำนวนนี้ รัฐบาลจะตั้งงบประมาณให้ ๕๐๐ ล้านบาท หรือปีละ ๑๐๐ ล้านบาท ส่วนที่เหลือให้กู้จากต่างประเทศ โดยให้กู้มาเป็นเงินบาทเป็นส่วนใหญ่ มีคอกเบียร์ค้าและระยะผ่อนส่งชำระหนี้ยาวนาน ซึ่งสำหรับเงินกู้ระยะยาวนี้ ได้มีการลงนามในสัญญาไปแล้วกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น การที่รัฐบาลประสบผลสำเร็จในการเจรจาออกเงินระยะยาวจากต่างประเทศได้เช่นนี้ จะมีผลให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้กู้ต่อแก่กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตรได้ในอัตราเพียงประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี แต่ทั้งนี้ การนำเงินกู้ประเภทนี้ไปใช้จ่าย จะทำได้เฉพาะการลงทุนที่จะต้องใช้เวลาานพอสมควร จึงจะได้อผล และจะต้องเป็นไปตามโครงการหรือแผนงานพัฒนาการเกษตรตามนโยบายของรัฐบาลเท่านั้น เพื่อให้ผลประโยชน์ได้ตกถึงมือพี่น้องเกษตรกรอย่างแท้จริง”

๒. “เรื่องการออกกฎหมายเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตามที่พี่น้องสมาชิกกลุ่มเกษตรกรได้เรียกร้องมาเป็นเวลานานแล้วว่า อยากจะให้รัฐบาลได้ออกกฎหมายเพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้นั้นรัฐบาลก็มีใต้นิ่งนอนใจ และได้เคยสนับสนุนเรื่องนี้อย่างเต็มที่ แต่ไปติดขัดที่สภาผู้แทนราษฎร ยังมีข้อสงสัยในเรื่องรายละเอียดบางประการ ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงได้ติดค้างอยู่ในสมัยของการปฏิวัตินี้ กระทรวงเกษตรได้นำเรื่องเสนอขอขนามาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรได้พิจารณาแล้วเห็นควรสนับสนุนและเพื่อความสะดวกและรวดเร็ว จึงได้มีมติให้กระทรวงเกษตรเป็นเจ้าของเรื่องจัดทำร่างประกาศคณะปฏิวัติ โดยบัญญัติให้กลุ่มเกษตรกรมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยใช้วิธีปรับปรุงเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่มีอยู่แล้ว ประกาศคณะปฏิวัติฉบับนี้จะประกาศใช้ได้ในวันเร็ว ๆ นี้”

๓. การเร่งรัดการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลเกษตรที่สำคัญ ปัญหาสำคัญที่พี่น้องเกษตรกรต้องเผชิญอยู่ทุกวันนี้ ประการหนึ่ง ได้แก่ราคาผลิตผลที่ขายได้ไม่แน่นอน มีการผันแปรขึ้นลงอยู่เสมอ ทั้งนี้ เนื่องมาจากผลิตผลเกษตรของเราหลายชนิดได้ส่งเป็นสินค้าออกไปต่างประเทศ

ต้องแข่งขันกับสินค้าอย่างเดียวกันของประเทศอื่น ๆ ราคาสินค้าเหล่านั้นจึงต้องขยับลงตามความต้องการของโลกประการหนึ่งและเนื่องมาจากระบบตลาดและระบบการขนส่งภายในประเทศของเรายังไม่สมบูรณ์ ทำให้พ่อค้าคนกลางมีโอกาสดักกำไรมากกว่าที่ควรจะได้ รายได้ของเกษตรกรต่อครอบครัวจึงอยู่ในระดับคงที่ไม่ได้สูงขึ้นในระยะเวลาที่ผ่านมาแล้ว”

“คณะปฏิวัติจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรได้หันมาปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญบางชนิด ที่เห็นว่ามีลู่ทางจะเพิ่มการผลิตและขยายตลาดได้มากในเวลาอันสั้น ผลผลิตดังกล่าวได้แก่ข้าวโพด หน่อกล้วย และมะพร้าว นอกจากนี้ ก็ได้แก่ โค กระบือและกุ่มทะเล สำหรับผลิตผลเร่งรัดประเภทแรก ๖ ชนิด นี้ กระทรวงเกษตรได้จัดทำโครงการรายละเอียดเสร็จแล้ว และสภาบริหารคณะปฏิวัติก็ได้รับหลักการไปแล้วเชื่อว่าจะสามารถผลิตได้ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ภายใน ๕ ปี”

“อนึ่ง เพื่อเป็นการประสานงานระหว่างรัฐและเอกชนในเรื่องการผลิตและการตลาด สภาบริหารคณะปฏิวัติได้มีมติให้กระทรวงเกษตรเป็นเจ้าของเรื่อง เชิญผู้แทนฝ่ายผลิต ฝ่ายจำหน่ายและอุตสาหกรรมเกษตร มาร่วมกันพิจารณาหลักการในการจัดตั้งสภาการตลาดสำหรับผลิตผลเกษตรบางประเภทขึ้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับราคาจำหน่ายอันเป็นธรรม และเพื่อป้องกันการปลอมแปลงมาตรฐานและคุณภาพของสินค้า ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญทำให้สินค้าออกของไทยเรามีราคาต่ำกว่าที่ควรในตลาดต่างประเทศ”

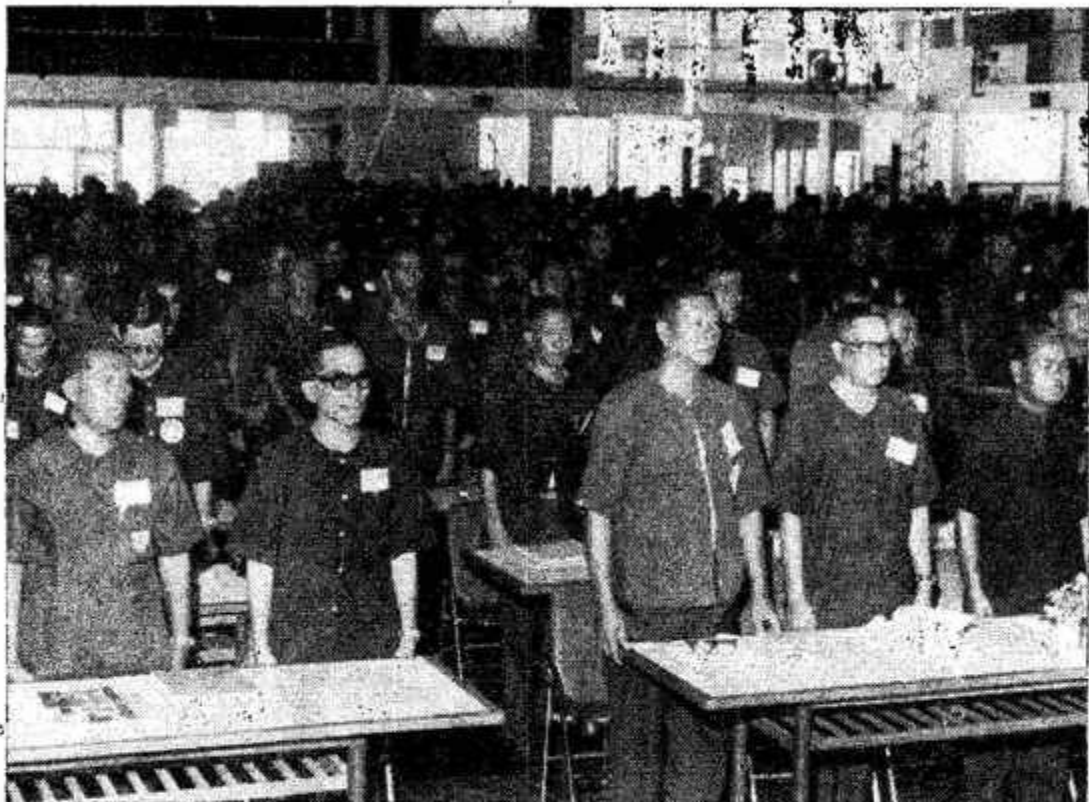
“นอกจากนี้รัฐยังมี โครงการที่ให้การสนับสนุนแก่เกษตรกรอีกหลายโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้ดำเนินงานมาแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๐๙ จนถึงปัจจุบันนี้ โดยคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งมีข้าพเจ้าเป็นประธานคณะกรรมการด้วยตนเอง ได้ช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรในด้านการเพิ่มผลผลิตและสินเชื่อการเกษตร โดยได้จัดสร้างงบประมาณเพิ่มขึ้นทุกปี นับตั้งแต่ปี ๒๕๐๙ ซึ่งเป็นปีแรกของโครงการ สำหรับในปี ๒๕๑๕ นี้ ได้เพิ่มงบประมาณเป็น ๑๓๐ ล้านบาท เพื่อจัดสรรให้แก่สถาบันเกษตรกรประเภทต่าง ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตและเพื่อใช้จ่ายสำหรับโครงการพัฒนาการเกษตรที่สำคัญ ๆ และมีผลโดยตรงถึงมือพี่น้องเกษตรกร”

“พี่น้องเกษตรกรที่รักทั้งหลายจะเห็นได้ว่ารัฐมิได้นิ่งนอนใจในความทุกข์ยาก ความเดือดร้อนของเกษตรกรเลย ได้พยายามทุกวิถีทางที่จะช่วยเหลือให้เกษตรกรมีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม การช่วยเหลือเหล่านี้จะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งรัฐมีภาระ

ในการพัฒนาประเทศทุกด้าน คิวยังประมาณอันจำกัด ขอให้พี่น้องเกษตรกรได้เห็นใจในความรับผิดชอบต่อประเทศชาติ ซึ่งโครงการบางอย่างจะต้องใช้ทั้งเวลาและงบประมาณจำนวนมาก ขณะนี้ประเทศชาติ ของเรากำลังได้รับการคุกคามบ่อนทำลายจากคอมมิวนิสต์ เพื่อที่จะทำลายชาติ ศาสนาและ องค์พระมหากษัตริย์ อันเป็นที่รักและเคารพสักการะยิ่งของพวกเรา จะเห็นตัวอย่างได้จากสถานการณ์ของประเทศเพื่อนบ้านที่กำลังเป็นอยู่ ดังที่เห็นอยู่ในขณะนี้ ฉะนั้นจึงขอความร่วมมือจากพี่น้องเกษตรกรทุกท่าน ได้ร่วมแรงร่วมใจเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และเตรียมพร้อมที่จะรักษาผืนแผ่นดินไทย ที่บรรพบุรุษของเราได้ทำมาแล้ว”

“ ฉะนั้น ข้าพเจ้าใคร่ขอความร่วมมือจากท่านผู้นำสถาบันเกษตรกรทั้งหลายที่มาประชุม ณ ที่นี้กลับไปบอกพี่น้องเกษตรกรในจังหวัดของท่านให้เข้าใจข้อเท็จจริงและเรื่องราวต่าง ๆ ที่ท่านได้ฟังในวันและวันต่อไป และขอให้เกษตรกรที่ยังกระจัดกระจายกันอยู่ได้รวมกันเป็นสถาบันเกษตรกรให้มากขึ้น เพื่อช่วยรัฐ ในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป”

ผู้นำของสถาบันการเกษตรกร ได้กล่าวคำปฏิญาณ ว่า

“ข้าพเจ้าขอตั้งสัตย์ปฏิญาณ ต่อคุณพระศรีรัตนตรัย พระสยามเทวาธิราชเจ้า และต่อพระพักตร์ พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ว่า

ข้อ ๑. ข้าพเจ้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และจะรักษาไว้ซึ่งราชบัลลังก์ อีกทั้งผ่นดินไทยอันเป็นมรดกที่บรรพบุรุษได้สละชีวิตและเลือดเนื้อป้องกันรักษาไว้เสมอด้วยชีวิต

ข้อ ๒. ข้าพเจ้าไม่นำเอาสถาบันของข้าพเจ้าไปเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ลัทธิใดๆ อันเป็นภัยต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และราชบัลลังก์ ข้าพเจ้าจะนำสถาบันของข้าพเจ้าซึ่งฉันทก้าลงไว้แล้ว เพื่อจุดประสงค์ในการแก้ปัญหาอาชีพการเกษตรแต่อย่างใดโดยแท้

ข้อ ๓. ข้าพเจ้าจะรักษาไว้ซึ่งความสามัคคีระหว่างสถาบันเกษตรกร ตลอดจนพี่น้องร่วมชาติ ทั้งจะสละกำลังกาย กำลังปัญญาและกำลังทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันเท่าที่สามารถจะทำได้

ข้อ ๔. ข้าพเจ้าจะบำเพ็ญตนเป็นผู้นำสถาบันเกษตรกรที่ดี ส่งเสริมให้สมาชิกดำรงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์ สุจริต ประกอบสัมมาอาชีพ และเสียสละเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม

ข้อ ๕. ข้าพเจ้าจะนำเอาความรู้ที่ได้รับในการประชุม ซึ่งทางรัฐบาลได้หยิบยื่นให้ครั้งนี้ ไปเผยแพร่แก่สมาชิกสถาบันเกษตรกร ตลอดจนพี่น้องร่วมอาชีพทั้งหลาย เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิตให้ ได้ผลตามนโยบายของรัฐบาลทุกประการ”

จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ กำลังสนทนากับผู้นำสถาบันเกษตรกร หลังจากได้กล่าวคำปราศรัยเปิดการประชุมแล้ว

พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาการเกษตรและคมนาคม
กำลังสนทนากับบรรดาผู้นำสถาบันเกษตรกร

“อติไทย”

“เราควรที่จะพยายามบำรุงกสิกรรม และพาณิชย์การให้เจริญขึ้น
เพราะเป็น^{๕๕}ที่ตั้งแห่งความสมบูรณ์
ความสมบูรณ์^{๕๕}เป็น^{๕๕}ที่ตั้งแห่งกำลัง
กำลัง^{๕๕}ยอม^{๕๕}เป็น^{๕๕}ที่ตั้งแห่งอำนาจ”

พระบรมราชาโชวาท ร. ๕

เขาเพิ่งกลับ

An Indian comes back to B.H.H.

โดย.....ไป่ทุรา

ในที่สุดเมื่อป้าย No Smoking วาบนัน BOING ของสายการบินไทยที่น่ารักเหลือหลายก็เอียงล้ำโฉบลงลานบินท่าอากาศยานดอนเมือง ซึ่งตามไฟตลอดสองข้างยาวเหยียดกลางสายฝนที่ปรอยลงมาบาง ๆ เมื่อมันจอตสนิทหนึ่ง ผู้โดยสารซึ่งมีเพียง ๑๒ คน ก็ปลดเข็มขัดออกจากตัว ก็ปัดันได้ say goodbye และผู้โดยสารทุกท่านก็เตรียมหอบหิ้วของที่นำติดตัวไปโดยไม่รีบร้อนอลหม่านเพราะที่ว่างเหมือนจอตไว้ที่โรงเก็บ แล้วก็พากันเดินเป็นระเบียบเรียบร้อยออกมาขึ้นรถยนต์ที่จอตเทียบไว้หน้าบันไดที่ทอดลงมา แอร์สาวสวยยืนชดช้อยอยู่ที่ประตูทางออกกล้า้วคำสวัสดิ์เป็นการอำลาครั้งสุดท้าย พอหันประตูก็ปะทะเข้ากับอากาศร้อนอบอ้าวจนเหงื่อหยด ในระหว่างที่นั่งมาในรถยนต์ ฝรั่งแก่หงักคนหนึ่งพอรู้ว่าผมเป็นคนไทยมาจากไหน จากเมืองไทยไปนานก็กระซิบกับผมว่า เขาจะพักที่โรงแรมเอเชียและเมื่อถึงที่พักแล้ว โปรแกรมแรกที่รับตัวฉันก็คืออาบน้ำ ณ สถานบริการแห่งหนึ่งปลายทางถนนสีลมด้านบางรักโดยหลอกเมียรุ่นเดียวกันว่ามีน้ดเกี่ยวกับธุรกิจกับสหราชอาณาจักรคนหนึ่งที่จะต้องดำเนินการ โดยฉับพลันเป็นเวลา ไม่น้อยกว่าสามชั่วโมง โอ...กรุงเทพเมืองฟ้า

ความจริงผมเองก็รู้สึกตะขิดตะขวงใจที่จะพูดเรื่องนี้เพราะมันประเจิดประเจ้อ แต่ผมไม่พูดคนอื่นก็พูด ผมจึงขอพูดนิตเดียวว่า สถานบริการอาบน้ำในเมืองไทยเรานั้นเลื่องลือโด่งดังแค่ไหนเพียงใด คุณ ๆ ก็พอจะรู้อยู่แล้ว และบริการอย่างว่านี้เพียงใดก็พอรู้กันอยู่แล้ว ๆ ตอน

ผมเดินทางไปบอมเบย์ก่อนเดินทางกลับไทย สหายชาวอินเดีย play boy คนหนึ่งแจ้งว่า ณ ตึกสูง ๔๐ ชั้นริมชายหาดเมืองบอมเบย์หรือ Back sea นั้น มีสถานบริการอาบน้ำอยู่ ณ ชั้นที่ ๒๗ บริการโดยสาวไทยที่ส่งตรงไปจากกรุงเทพ รวม ๓ คน เขาเชื่อว่าผมจากเมืองไทยไปนานแล้วไม่เห็นขวนอเห็นยศวัวบ้างรี ผมตอบเขาไปว่าอย่างไรผมก็จำไม่ได้ ขอโทษด้วย จำได้แต่ว่าครั้งหนึ่งเคยขึ้นไปตัดผมที่ตึกชั้น ๔ ริมถนน Park Street เมืองกัลกัตตา แต่ก็กลางเดือนเต็มที...

ผมผ่านเข้าท่าอากาศยานดอนเมืองซึ่งคนไทยเขยริกันเองว่าหรุหฺร่า เรียมเร้นกันันโดยสะดวก อากาศภายในห้องผู้โดยสารขาเข้าถูกปรับให้เย็นสบายพอควรไม่เหมือนท่าอากาศยาน Palam กรุงเตลลีซึ่งผสมกลิ่นเนยจุนจุนเฉียวเหมือนเดินผ่านย่านพาหุรัต เดินเข้าช่องตรวจคนเข้าเมือง (immigration) ยื่นหนังสือซึ่งภาษาอังกฤษเขาเรียกว่า Pass port. แต่กระทรวงการต่างประเทศไทยแปลเป็นไทยว่า "หนังสือเดินทาง" ซึ่งคู่มือค่อยจะตรงนัก ผู้หนังสือเดินทางของประเทศลาวไม่ได้เขาแปลตรงแจ้งว่า "หนังสือผ่านแดน" เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองรับไปตรวจดูและถามว่ามาจากไหน โดยสายการบินอะไร แล้วก็ประทับตราโลหะสีเขียว ส่งคืนโดยไม่ได้ซักถามผู้โดยสารที่กรุงเตลลี ที่นั่นเจ้าหน้าที่เขาพลิกไปตรวจไปหลายรอบหลายตลบถ้าเป็นนักเรียนไทยสาว ๆ ละก็ยิ่งถามโน่นถามนี่กันสนุกสนาน บางครั้งผมต้องเข้าไปขังจังหวะในฐานะเพื่อนฝูงว่าจะถามอะไรถามผมดีกว่า ไม่ต้องไปถามคนที่ไปถึงใหม่ ๆ ซึ่งยังไม่ค่อยจะเจนภาษาอังกฤษของเกลอหรือก เขาก็หัวเราะแล้วก็ขอโทษว่า sorry, sorry. ต่อจากค่านเข้าเมืองก็ถึงค่านศุลกากรักซ์ ผมยื่นหนังสือเดินทางให้เจ้าหน้าที่ตรวจอีกแต่ก็ไม่มีปัญหาอะไรและรวดเร็วดีด้วย ต่อจากนั้นก็ตรวจเช็คกระเป๋าเดินทางที่ไหลเลื่อนมาตามสพานครบถ้วนฉัดกับที่เตลลี ที่นั่น เขาจะขนกระเป๋าเดินทางมาเรียงกันไว้เป็นแถวหรือวางรวมสุ่มกันระเกะระกะทำให้เจ้าของต้องเลือกค้นกันเหงอไหลโกรก

พอหันมาจากห้องผู้โดยสารขาออกก็มาที่บันไดหน้าอาคารขนของขนำรถซึ่งเพื่อน ๆ ไปคอยรับอยู่แล้วโดยสะดวกไม่มีแท็กซี่มารบกวนประสาทเหมือนที่นั่น แท็กซี่เมืองอินเดียมีสองประเภทคือแท็กซี่ธรรมดาสีดำแต่หลังคาเหลืองส่วนมากใช้รถยนต์ Ambassador ซึ่งผลิตในเมืองอินเดียเอง แท็กซี่ประเภทนี้ตามกฎหมายให้วิ่งภายในเมืองเท่านั้น ส่วนอีกประเภทหนึ่งสีอะไรก็ได้บ้างขาวตัวอักษรหมายเลขทะเบียนสีดำใช้วิ่งออกนอกเมืองจากเมืองหนึ่งไปเมืองหนึ่ง จะหา

กินในเมืองไม่ได้ แต่ที่ Palam Airport นั้นมีทั้ง ๒ ประเภทรอผู้โดยสาร เขาผ่อนผันกัน
 ยังไงผมไม่รู้ ผู้ที่เดินทางไปกรุงเตลลีใหม่ ๆ จะต้องปวดหัวในเรื่องความสับสนอลหม่านของคน
 ขยับซึ่งไม่มีเครื่องแบบทั้งจุดมอดุกระเป่าแย่งผู้โดยสารอุตุลตุ ปากก็ตะโกน taxi บ้าง cap บ้าง
 เรียกว่าโกลาหลกันเหลือขนาด ค่าโดยสารเรียกแพงหูดับ ทั้ง ๆ ที่มาตราวัดเขาก็บอกว่าเสีย
 แต่ที่ ท่าอากาศยานตอนเมือง ผมไม่มีเห็นเหตุการณ์ชนิดนั้น นอกจากนั้นยังมีเรื่องราคาแพงมาก
 กว่านักคือ คนขับแท็กซี่มักจะให้เพื่อนของเขาบังคับเคี้ยวคู่ไปในเบาะหน้าด้วยเกือบทุกคันจะให้
 นั่งเป็นเพื่อนคุยคอยช่วยเหลือเพื่อนหรือเมื่อผู้โดยสารรอแกลงอาจจะเป็นได้ทั้งสองกรณี ถ้าผู้โดยสาร
 มีเพียงคนสองคนก็ยังไม่ผ่อนผันได้ แต่ผู้โดยสารมีกัน ๔ คนเต็มอัตรา ก็ขอร้องให้เพื่อนที่นั่งไป
 ด้วยลงเสียถ้าเขาไม่ยอมก็ขอเปลี่ยนคันใหม่ที่มีแต่เพียงคนขับเพียงคนเดียวก็ได้

ที่ผมเล่ามาน่าจะมีผู้เข้าใจว่า บริการแท็กซี่เมืองเตลลินหัวขี้แถมที่ อันที่จริงเขาก็
 ดีในเรื่องที่ห้ามแท็กซี่วิ่งเร็วกับผู้โดยสารตามถนน เขาให้จอดคอยผู้โดยสารเป็นที่เป็นที่เรียกว่า
 Taxi Stand ในตลาดใหญ่ ๆ ในศูนย์การค้าต่าง ๆ หน้าโรงพยาบาล หรือ Commercial area
 เขาจะมี Taxi Stand ไว้หลายแห่งผู้ต้องการโดยสารก็หมุนหมายเลขโทรศัพท์ไปที่ Stand ให้มา
 รับที่บ้าน บ้านใครไม่มีโทรศัพท์ก็ขอให้โทรศัพท์บ้านข้างเคียงได้ แต่ถ้าไม่มีใครมาก็อาจเดิน
 มาขึ้นที่ Stand ได้ ถ้านครหลวงกรุงเทพของเราทำอย่างเขาก็ถนนคงโล่งเยอะ นอกจากนั้นเวลา
 เรียกรถที่ Taxi Stand จะได้รับความปลอดภัยกว่าแท็กซี่เร็วด้วยเพราะนายท่าเขาจะจดเบอร์รถและ
 เวลาออกรถของแต่ละคันไว้ถ้าเราลืมสิ่งของไว้ในรถก็พอจะสอบถามและเรียกคืนได้ง่าย ส่วนมาก
 ก็มักจะได้รับคืน ซึ่งเจ้าของก็ต้องให้รางวัลตามระเบียบมีคนไทยหลายต่อหลายคนลืมอะไรต่ออะไร
 ไว้ในแท็กซี่ แม้กระทั่งหนังสือเดินทางก็เคยลืม Driver มักจะนำไปมอบให้ที่ต้นทางหรือปลาย
 ทางซึ่งคนไทยเรานั่นมือหนักใจใหญ่อยู่แล้ว Driver ทุกคนจึงไม่ผิดหวัง

เมื่อผมหลุดออกจากท่าอากาศยานตอนเมืองในค่ำวันนั้น เพื่อนที่กรุณาไปรับก็พาผม
 ทยานบนสู่ Super high way หน้าสนามบินซึ่งเมื่อห้าปีก่อนนั้นกำลังสร้างจวนจะเสร็จ ไม่ได้
 ตามไฟสว่างไสวอย่างนี้ ผมรู้สึกเฉย ๆ และพาลจะไม่ชอบใจเอาด้วยกับท่าอากาศยานของเรา
 เพราะทึม ๆ และอบอ้าวไม่ค่อยเหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศของไทยซึ่งร้อนตลอดปี ทำให้นึก
 ถึงท่าอากาศยานกรุงเตลลีซึ่งเพิ่งจะได้รับการปรับปรุงตกแต่งใหม่และแล้วเสร็จเมื่อไม่นานมานี้

๒. บิमानทนนค่าแรงถูกและวัสดุก่อสร้างทั้งหมดแม้แต่เครื่องปรับอากาศเป็นผลิตภัณฑ์ในประเทศ
 อวคอร์ท ได้รับปรับปรุงใหม่จึงเป็นอาคารทันสมัยสง่างามไม่เลว อย่างไรก็ตามถนนจากสนามบิน
 Palam เข้ากรุงเคลสันก็ยังคงเทียบ Super High Way ของเราไม่ติด นอกจากรถยนต์จะวิ่ง
 สวนกันขวักไขว่แล้ว ยังสอดแทรกด้วยรถเทียมม้า เทียมวัว เทียมควาย เทียมอูฐปนเปื้อนอยู่ด้วย
 บวงสรังปะทะกับรถบรรทุกหรือรถโคขสารที่วิ่งหือหามาเล่นเอาขั้คนตายคาที่ก็มีบ่อย ๆ โดยเฉพาะ
 ในฤดูหนาวหมอกลงจัดรถเทียมเครื่องเล่นไม่ตามไฟ อุบัติเหตุทำให้สัตว์ต่าง ๆ ถึง
 ตายกันเสมอ ส่วนรถยนต์ออรถยนต์นั้นก็มักเป็นประจำทุกวันเพราะหมอกในฤดูหนาวนั้นแม้จะ
 เปิดไฟสูงจ้าเพียงใดก็จะมองเห็นทางข้างหน้ามัว ๆ เพียง ๒-๓ เมตรเท่านั้น คนขับก็ใช้วิธีขับ
 เตะส้อมเพราะเห็นว่าตนชำนาญทางเขื่อนในน้ำที่ก็ประสบอุบัติเหตุจนได้ ผมเคยเห็นอูฐตัวเบ้อ
 เริ่มราคาแพงตาเหลือกเลือดโทรมตัวนอนตะแคงข้างทางกลางถนนแล้วอดสังเวชไม่ได้

ในที่สุดเพื่อนก็พาผมขึ้นมาลอยอยู่บนความสง่างามของ Super High Way ด้วยความ
 เร็วที่ราบรื่น สบายเกษตรกรซึ่งเคยคับแคบขรุขระ บัดนี้ถูกปรับให้กว้างขวางคึกไฟสัญญาณจราจร
 เสียโก้ ริมถนนทั้งสองข้างตั้งแต่ก่อนเค็มไปด้วยทุ่งนาเขียวขุ่มในฤดูฝนและซังข้าวสีเหลืองเขียว ๆ
 ขึ้นระทดระท้อเป็นทิวกลางแสงแดดเปรี้ยวในฤดูร้อนกลับกลายเป็นอาคารบ้านช่อง สถานบริการ
 ต่าง ๆ ประปรายขึ้นแล้ว อีกหน่อยก็คงจะประชันออกมาติดกันเป็นพืดทงวะวาวับด้วยไฟนีออน
 หลากสี ไม่นานที่เราจะมาหยุดนั่งติดไฟแดงสี่แยกตัดกับถนนพหลโยธิน และเมื่อไฟเขียววาวขึ้น
 พวงมาลัยรถก็ถูกหักเลี้ยวขวามุ่งหน้าสู่อุณสวัสดิ์ชัยสมรภูมิ

(ฤดูร้อนไหนครบ ต่อจากหน้า ๕๐)

เหตุผลที่ว่า การผูกเนคไททำให้ข้าราชการแต่งตัวสุภาพเรียบร้อย ผมว่าไม่จำเป็น
 หรอกครบเรามาดูกันที่การแต่งกายเช่นกางเกง เสื้อ รองเท้า และทรงผมกันดีกว่า ไม่ต้องมอง
 ที่เนคไทก็ได้

ก่อนจบผมขอแถมอีกนิด บิหน้าหน้าร้อน หากร้อนอย่างอื่นอีก และถ้ามีการผูกเนค
 ไทกันอีก ผมเห็นจะต้องลาพักร้อน...เอ๊ย ! ขอโทษเดลอไปลาป่วยสัก ๑๐ วัน (แล้วไปซื้อใบ
 รับรองแพทย์ แบบคุณหมอโสรัจ แสนศิริพันธ์ ว่าไว้ในวารสารข้าราชการฉบับนี้แล้ว) เพื่อ
 หนีลมร้อน เปล่าครับผมไม่ได้ไปขายทะเลหรอก...ไม่มีเงิน กะว่าจะนอนเล่นในคุ่มน้ำที่บ้าน
 (เช่าและไม่ได้บอกค่าเช่าบ้านเพราะไม่มีสิทธิบอก) ก็คงพอ

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย นาลี เอี่ยมกระสินธุ์

เขมร..... เขมรต้องเผชิญกับวิกฤติการณ์ทางทหารร้ายแรงที่สุดในระยะเกือบสองปีมานี้ นับแต่ได้สู้รบกับทหารคอมมิวนิสต์ เนื่องจากเขมรต้องสูญเสียที่มั่นหลายแห่งในแนวทางหลวงหมายเลข ๑ รัฐบาลเขมรไม่สามารถควบคุมจังหวัดสวายเรียงซึ่งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ติดต่อกับพรมแดนเวียดนามใต้ได้สะเมื่อ ๒๑ เมษายน เมืองกัมปงตระแบกซึ่งอยู่ทางสุดค้ำวันตกของทางหลวงหมายเลข ๑ และอยู่ห่างจากพนมเปญไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ๔๘ ไมล์ถูกฝ่ายคอมมิวนิสต์ยึดครอง

พม่า.....เมื่อ ๒๐ เมษายน นายพลเนวิน ประมุขแห่งรัฐบาลพม่าพร้อมด้วยนายทหารอีก ๑๐ คนได้ลาออกจากกองทัพพม่า ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติงานปรับปรุงคณะรัฐบาลให้ดีขึ้น โดยนายพลเนวิน ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ส่วนตำแหน่งประธานเสนาธิการทหารพม่าซึ่งนายพลเนวินดำรงอยู่นับตั้งนั้น นายพลจัตวาขันยู เข้ารับตำแหน่งแทน

เวียดนาม.....เครื่องบิน บี ๕๒ และเครื่องบินขับไล่ทิ้งระเบิดของสหรัฐได้โจมตีทิ้งระเบิดบริเวณเมืองไฮฟอง เมืองที่สำคัญของเวียดนามเหนือซึ่งอยู่ห่างจากฮานอยไปทางตะวันออกเฉียง ๖๐ ไมล์เป็นครั้งแรก เป้าหมายที่ถูกโจมตีคือ คลังน้ำมัน เชื้อเพลิงที่ฮานอย คลังยุทธภัณฑ์ และลานจอดยานยนต์ ฐานปฏิบัติการของเครื่องบินมิถหลายแห่งถูกทิ้งระเบิด เครื่องบินมิถถูกทำลาย ๒ เครื่องที่ฐานปฏิบัติการเคียงอัน ที่ตั้งจรวดต่อสู้อากาศยาน ๓ แห่งและที่ตั้งเรดาร์ ๑๗ แห่งถูกทำลาย และเครื่องบินแบบมิถ ๓ เครื่องของเวียดนาม

เหนือโจมตีเรือรบสังกัดกองทัพเรือที่ ๗ ของสหรัฐเป็นครั้งแรก ขณะที่เรือ
เหล่านั้นระดมยิงจากอ่าวตังเกี๋ยไปยัง ที่มั่นริมฝั่งทะเลของ เวียดนามเหนือใน
ระยะห่างจากเขตปลอดทหารไปทางเหนือประมาณ ๓๐ ไมล์

อินเดียน.....นางอินทรีรา คานธี นายกรัฐมนตรีอินเดียนได้แถลงต่อที่ประชุมสภาผู้แทน
ราษฎรเมื่อ ๔ เมษายนว่า รัฐบาลอินเดียนกำลังคิดต่อโดยตรงกับปากีสถาน
อันเป็นการเคลื่อนไหวครั้งแรกเพื่อก้าวไปสู่การเจรจาทำความตกลงกัน ทั้ง
นับแต่ได้เกิดสงคราม ๑๔ วันเมื่อเดือนธันวาคมปีที่แล้ว นางอินทรีรา คานธี
แถลงว่า อินเดียนปรารถนาที่จะดำรงอยู่อย่างสันติกับประเทศเพื่อนบ้านใกล้
เคียง สันติภาพเป็นสิ่งที่อินเดียนแสวงหา และต้องเป็นสันติภาพที่จริงจังยืน

จอร์แดน.....กษัตริย์ฮุสเซน แห่งจอร์แดน ซึ่งเสด็จไปประทับที่สหรัฐเพื่อทรงรับการ
ตรวจสุขภาพ ได้พบหารือกับประธานาธิบดีนิกสันและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ ทรง
ตรัสว่า แผนการของพระองค์จะจัดให้มีการตั้งอาณาจักรสหรัฐอาหรับ ประ
กอบด้วยดินแดนสองฟากฝั่งแม่น้ำจอร์แดน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประ
ชาชนในจอร์แดนและจากปัญญาชนของประเทศกลุ่มอาหรับอื่น ๆ อย่างท่วม
ตันพระองค์เชื่อว่าจอร์แดนเป็นกุญแจที่จะนำไปสู่สันติภาพในตะวันออกกลาง
เพราะปัญหาที่ยุ้งยาก ที่สำคัญในความ พยายามที่จะให้บรรลุสันติภาพในภาค
พื้นส่วนนี้ มีจอร์แดน และปาเลสไตน์เป็นปัญหาสำคัญ การแก้ไขปัญห
ตะวันออกกลาง ควรเริ่มด้วยสันติวิธีจะดีกว่าการใช้กำลังทหารจอร์แดน
พร้อมที่จะเจรจาสันติภาพกับอิสราเอลโดยไม่มีเงื่อนไขล่วงหน้าองค์การอัลฟา
ตาห์ ซึ่งเป็นองค์การกองโจรปาเลสไตน์ใหญ่ที่สุดในบรรดาองค์การกองโจร
ปาเลสไตน์ทั้งหลายแจ้งว่า องค์การนั้นได้ตัดสินใจแล้วว่าที่จะปฏิบัติการแบบ
กองโจรต่อรัฐบาลจอร์แดน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะโค่นล้มรัฐบาลระบอบ
กษัตริย์ในจอร์แดน บันนี้ องค์การอัลฟาตาห์ได้เริ่มปฏิบัติการดังกล่าวแล้ว.

อังกฤษ.....เมื่อ ๑๙ เมษายน จักรภพอังกฤษได้ยอมรับ บังกลาประเทศเข้าเป็นภาคี
อย่างเป็นทางการแล้ว นับเป็นครั้งแรกที่บังกลาประเทศได้เข้าเป็นภาคีองค์

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข ไกวิทวนิช
นิติกรเอก กองวินัยและนิติการ
ชัยณรงค์ ละออเนวล
นักวิเคราะห์งานบุคคลโท
กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ
อิทธิชัย เสือวรรณศรี
นักวิเคราะห์งานบุคคลโท
กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

สำนักงาน ก. พ.

ตอบสมาชิกจังหวัดอ่างทอง

- ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโทอันดับ ๑ ชั้น ๑๕๐๐ บาท ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ มีกำหนดเวลา ๒ ปี โดยออกเดินทางจากประเทศไทยเมื่อต้นเดือนกันยายน ๒๕๑๔ ขอเรียนถามว่า นาย ก. มีสิทธิได้เลื่อนเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๕ คือตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ หรือไม่ ที่เพ่งหารอมากก็เพราะเพ่งทราบว่าการเลื่อนเงินเดือนของ นาย ก. มีปัญหา เนื่องจากนาย ก. ได้ออกเดินทางไปก่อนวันเลื่อนเงินเดือน
- ตอบ นาย ก. อาจได้รับการพิจารณาให้เลื่อนเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๕' ครับ หากอยู่ในหลักเกณฑ์ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือน พุทธิให้ชัดก็คือ การที่ นาย ก. ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ ไม่เป็นเหตุขัดข้องในการที่จะได้เลื่อนเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๕ หาก นาย ก. อยู่ในหลักเกณฑ์ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔)

ตอบสมาชิกจังหวัดยะลา

ถาม นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นโท แต่ได้ขอลาออกจากราชการไป ด้วยเหตุผลส่วนตัว อยากจะขอทราบว่า นาย ก. จะขอบรรจุกลับเข้ารับราชการใน กรมเดิมในอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าที่ได้รับอยู่ในขณะออกจากราชการ ๓ ชั้น ทั้ง นี้ เพื่อบริหารให้ลาหลังเพื่อนข้าราชการในกรมเดียวกันนั้นจะต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ บัญญัติว่า ถ้าผู้มีอำนาจและหน้าที่พิจารณาอนุมัติการโอนตามมาตรา ๓๐ เห็นสมควรบรรจุในชั้น อันตบ และชั้นสูงกว่าเดิม ให้ขออนุมัติ ก.พ. เป็น ราย ๆ ไป ซึ่งในเรื่องการบรรจุข้าราชการที่ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับ ราชการนั้น ก.พ. ได้วางแนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๖/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ไว้ดังนี้คือ ในกรณีที่ขออนุมัติ ก.พ. ผู้มีอำนาจและหน้าที่อนุมัติการโอนตามมาตรา ๓๐ จะต้องพิจารณาเห็นว่า สมควรที่จะบรรจุในชั้น อันตบ และชั้นใด ตำแหน่งอะไร และต้องปฏิบัติตาม ระเบียบว่าด้วยวิธีการที่จะบรรจุข้าราชการที่ออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับ ราชการด้วย ฉะนั้น ในกรณีที่ขอรับบรรจุข้าราชการที่ออกจากราชการไปแล้ว กลับเข้ารับราชการโดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเดิมนั้นจะต้องทำบันทึกชี้แจง แสดงเหตุผลและรายละเอียดไปเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ. ดังต่อไปนี้

๑. จะบรรจุกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งใด ให้ชี้แจงถึงปริมาณ และคุณภาพของงานในตำแหน่งนั้น ๆ ด้วย เพื่อ ก.พ. จะได้พิจารณาถึงความ เหมาะสมในการแต่งตั้งผู้ที่จะดำรงตำแหน่งโดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพของ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งนั้น
๒. จะบรรจุให้ได้รับเงินเดือนชั้น อันตบและชั้นใด
๓. ถ้ากระทรวงทบวงกรมที่จะรับบรรจุมีเหตุผลเป็นกรณีพิเศษที่จะ

บรรจุกลับเข้ารับราชการในอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าเดิม ก็ให้ขังเหตุผลและรายละเอียดไปเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

ตอบสมาชิกจังหวัดกระบี่

ถาม

นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญา ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์มีความเห็นว่านาย ก. ไม่ผิด และคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ขอเรียนถามว่า กรมเจ้าสังกัดจะโอนเงินเดือนให้นาย ก. ไปก่อนได้หรือไม่ เนื่องจากให้หรือโอนเงินเดือนมาหลายปีแล้ว และหากคดีถึงที่สุด และนาย ก. ไม่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุก หรือไม่มีมลทินหรือมัวหมอง กรมเจ้าสังกัดจะส่งโอนเงินเดือนในปีงบประมาณ ๒๕๑๕ ให้นาย ก. ปีละขั้นนับแต่ปีที่ถูกรอกการโอนเงินเดือนจะได้หรือไม่

ตอบ

เกี่ยวกับการโอนเงินเดือนในกรณีตามข้อหาหรือว่าจะกระทำได้อหรือไม่นั้น รู้สึกว่ายังมีผู้สงสัยอยู่หลายราย จึงขอนำบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องมาลงไว้ ณ ที่นี้ เพื่อจะได้ทราบทั่วกัน

ข้อที่ ๕ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือน กำหนดไว้ว่า "ผู้ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์สมควรได้เลื่อนเงินเดือน ถ้าผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัย หรือถูกฟ้องในคดีอาญาก่อนมีคำสั่งให้เลื่อนเงินเดือน ให้รอการเลื่อนเงินเดือนไว้ก่อน แต่ถ้การสอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วในปีใด ผู้นั้นไม่ถูกลงโทษทางวินัย หรือไม่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุก หรือไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ก็สั่งให้เลื่อนเงินเดือนในปีนั้นได้"

แต่ถ้าในระหว่างที่รอการเลื่อนเงินเดือนนั้น ทางราชการได้กั้นเงินสำหรับเลื่อนเงินเดือนไว้ให้ ถ้การสอบสวนพิจารณาแล้ว ผู้นั้นไม่ถูกลงโทษทางวินัย หรือไม่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุก หรือไม่มีมลทินหรือมัวหมอง ก็ให้นำเงินนั้นมาเลื่อนเงินเดือนในปีที่จะสั่งเลื่อนได้ การเลื่อนเงินเดือนให้เท่ากับ

เงินที่กันไว้ให้ ถ้าไม่เกินปีละหนึ่งขั้น -ไม่ถือว่าเป็นการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษตามความในข้อ ๑๓ แห่งกฎ ก.พ. นี้”

ฉะนั้น สำหรับกรณีตามข้อหารือ เมื่อนาย ก. ถูกฟ้องในคดีอาญา และคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ก็ไม่อาจถือว่าคดีเสร็จแล้ว กรมเจ้าสังกัดจึงยังไม่อาจเลื่อนเงินเดือนให้นาย ก. ในระหว่างที่คดียังไม่ถึงที่สุดได้ เว้นแต่จะขอให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติให้ผู้บังคับบัญชา ส่งเลื่อนเป็นพิเศษเฉพาะราย ตามนัยข้อ ๗ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) อย่างไรก็ตามหากคดีถึงที่สุดแล้ว นาย ก. ไม่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุก หรือไม่มีมลทินหรือมัวหมองกรมเจ้าสังกัดก็อาจเลื่อนเงินเดือนให้นาย ก. ได้ตามนัยข้อ ๕ ของกฎ ก.พ. ดังกล่าวข้างต้น

ตอบนายบางกอก

ถาม

ผมเพิ่งได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน วิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติราชการในสำนักงานเลขานุการกรมแห่งหนึ่ง กำลังอยู่ในระหว่างศึกษางานประเภทที่ท่านเรียกว่า การบริหารงานบุคคลหรืออะไรทำนองนั้นแหละครับ รู้สึกยังงงๆอยู่ครับ จึงใคร่ขอความรู้ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ควรจะให้ผู้เข้ารับราชการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันใด

(๒) การอนุญาตการลาออก ของข้าราชการอย่างผม ซึ่งถูกเกณฑ์ไปรับราชการทหารนั้น จะส่งอนุญาตโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๔๙๗

ขอถามเพียงเท่านี้ก่อนครับ โอกาสหน้าจะรบกวนมาอีก

ตอบ (๑)

เรื่องวันที่ควรให้ผู้เข้ารับราชการเริ่มปฏิบัติหน้าที่นั้น มีมติก.พ.ปรากฏตามหนังสือสำนักงานก.พ.ที่ น.ว.๗/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ว่า “การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๔๙๗ กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ควรจะให้ผู้เข้ารับราชการเริ่ม

ปฏิบัติหน้าที่ราชการตั้งแต่วันที่คำสั่งบรรจุเป็นต้นไป เพราะบางกรณีต้องคำนึงการตามแบบวิธีการที่กฎหมายบัญญัติไว้เสียก่อน จึงจะออกคำสั่งบรรจุได้ เช่นต้องขออนุมัติก.พ.หรือผู้มีอำนาจและหน้าที่พิจารณาอนุมัติ ก็ต้องได้รับอนุมัติเสียก่อนจึงจะบรรจุได้ตั้งแต่วันเป็นต้น ”

รายละเอียดยังมีมากกว่านี้ครับ โปรดหาอ่านเพิ่มเติมในหนังสือเวียนดังกล่าวเนื่องจากไม่อาจคัดมาลงได้ทั้งหมด

- (๒) การส่งอนุญาตการลาออกของข้าราชการพลเรือน วิสามัญชั่วคราวที่กำลังอยู่ในระหว่างทดลองให้ปฏิบัติราชการตามมาตรา ๕๒ ซึ่ง ถูกเกณฑ์ไปรับราชการทหาร นั้น สั่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายก.พ.ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ.๒๔๙๔) ออกตามความในมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพ.ศ. ๒๔๙๗ ครับ

(สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก ต่อจากหน้า ๖๖)

การระหว่างประเทศ นับแต่ได้มีการก่อตั้งประเทศนั้นขึ้นมาเมื่อเดือน ธันวาคม ปีที่แล้ว ก่อนหน้านั้น นายอาร์โนลด์ สมิธ เลขาธิการจักรภพอังกฤษได้ไปหยั่งเสียงบรรดาภาคีเครือจักรภพโดยทั่วกันแล้ว ปรากฏว่า รัฐบาลประเทศ เหล่านี้อนุมัติการรับรองให้รับบังกลาประเทศเป็นภาคีตั้งกล่าวได้ เมื่อต้นปี ปากีสถานได้ถอนตัวออกจากสมาชิกเครือจักรภพอังกฤษ เนื่องจากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่อังกฤษรับรองบังกลาประเทศ

อเมริกา.....สหรัฐได้ประกาศเตือนให้ฝ่ายเวียดนามเหนือทราบว่า จะไม่เจรจาทำความตกลงสันติภาพในปัญหาสงครามอินโดจีน ภายใต้การบีบบังคับทางทหาร จากฝ่ายเวียดนามเหนือเป็นอันขาดสหรัฐยังถือว่า การเจรจายุติปัญหาเวียดนามเหนือที่—กรุงปารีสยังมีได้เล็กน้อย เพราะการกระทำของสหรัฐ แต่ได้ล้มเลิกไปในขณะที่สหรัฐพยายามที่จะเจรจาอย่างทะมัดทะแมงเมื่อฝ่ายเวียดนามเหนือได้หันไปใช้กำลังทางทหารเปิดการรุกรานใหญ่ในเวียดนามใต้.

ปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

ผู้ตอบ จาก กระทรวงการคลัง :

วิเชียร	ไม้เรียง	รองปลัดกระทรวงการคลัง	เฉลิมชัย	วสินนท์	นิติกรพิเศษ
สนิท	เกษะศิริ	ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ	ปรีชา	สุวรรณเทห์	นิติกรโท
					กองระบบบัญชี และการคลัง
		วิวัฑ	สุวรรณเทห์	นิติกรโท	กองบำเหน็จบำนาญ

ตอบสมาชิกนครหลวงกรุงเทพธนบุรี

ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกวารสารข้าราชการมาเป็นเวลานานปี บัดนี้ขอ
สงสัยเกี่ยวกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ ขอเรียนถามดังนี้

ถาม (1) สมมติว่า นาย ก. และ นาง ข. สามภรรยาเป็นข้าราชการบำนาญ
ด้วยกัน และมีบุตรชายซึ่งบรรลุนิติภาวะและทำงานมีอาชีพแล้วเกินกว่า ๓ คน
บิดามารดาของทั้งสองฝ่ายเสียชีวิตหมดแล้ว ถ้านาย ก. และนาง ข. ได้เกิดเสีย
ชีวิตในเวลาใกล้เคียงกัน บุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้วนั้น จะมีสิทธิได้รับเงิน
บำเหน็จตกทอดเงินเดือนของบิดามารดาในฐานะเป็นทายาทหรือไม่ แบ่งส่วน
อย่างไร ถ้าหากไม่ได้ จะเอาหลานมาจดทะเบียนเป็นบุตรบุญธรรมจะได้ไหม

ตอบ ในฐานะบิดามารดาถึงแก่กรรม บุตรที่บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือมีอายุยัง
ไม่เกิน ๒๖ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้กำลังศึกษาในชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือชั้น
อุดมศึกษา หรือชั้นการศึกษาที่ทางราชการรับรองให้เทียบเท่า หรือไม่เป็น
บุคคลพิการทุพพลภาพ ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอดในฐานะทายาท

ถ้าก่อนถึงแก่กรรม ผู้ตายได้จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมไว้ และบุตรบุญธรรมมีอายุอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับบำเหน็จตกทอด หรือเป็นบุคคลที่พิจารณาคุณภาพ บุตรบุญธรรมนั้นมีสิทธิได้รับบำเหน็จตกทอด

ถาม

สมมติว่า นาย ค. เป็นข้าราชการบำนาญได้รับบำนาญเดือนละ ๔,๐๐๐ บาท ไม่มีภรรยาและบุตร บิดามารดาถึงแก่กรรมหมดแล้ว นาย ค. ได้รับนาย ง. ซึ่งเป็นบุคคลอื่นมาอุปการะแต่เด็กจนบรรลุนิติภาวะและรับราชการแล้ว แต่ยังคงอยู่ในความอุปการะของ นาย ค. และอยู่ปรนนิบัติ นาย ค. ตลอดมา ถ้าหากนาย ค. ถึงแก่กรรม นาย ง. จะมีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จตกทอด ๓๐ เดือน ในฐานะเป็นผู้อยู่ในความอุปการะของนาย ค. ตามมาตรา ๔๔ เพราะต้องเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย ซึ่งบ้านของนาย ค. จะต้องตกเป็นมรดกของญาตินาย ค. ถ้าหากไม่ได้ เพราะเหตุใด และเงินบำนาญต้องคืนคลังใช้ไหม

ตอบ

ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการผู้อยู่ในอุปการะหมายความว่า ผู้ที่ได้อยู่ในความอุปการะของผู้ตายตลอดมาโดยจำเป็นต้องมีผู้อุปการะ และความตายของผู้นั้นทำให้ได้รับความเดือดร้อนเพราะขาดความอุปการะ การพิจารณาว่ารายใดจะได้รับบำเหน็จตกทอดในฐานะผู้อยู่ในอุปการะนั้น ย่อมแล้วแต่ข้อเท็จจริงของแต่ละราย ซึ่งจะต้องทราบข้อเท็จจริงโดยละเอียดว่า ผู้ตายได้อุปการะนาย ง. อย่างไรบ้าง นาย ง. มีรายได้เดือนละเท่าไร จำเป็นจะต้องมีผู้อุปการะหรือไม่ และเมื่อผู้ตายถึงแก่ความตาย นาย ง. ได้รับความเดือดร้อนเพียงใด ข้อเท็จจริงที่มีในปัญหายังไม่ชัดแจ้งว่า นาย ง. จะเข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับบำเหน็จตกทอดในฐานะผู้อยู่ในอุปการะหรือไม่

สำหรับบำเหน็จตกทอดรายใดไม่มีทายาทที่มีสิทธิจะได้รับ และไม่มีผู้อุปการะ หรือผู้อยู่ในอุปการะ ย่อมตกเป็นของแผ่นดิน

ตอบสาขิกเลขที่ ๔๕

ถาม

ผมขอถามระเบียบคลัง เกี่ยวกับการเบิกค่าเช่าที่พักของข้าราชการชั้นจัตวา ซึ่ง

กำหนดให้เบิกได้เพียงวันละ ๓๐ บาทนั้น ถ้าหากข้าราชการผู้นั้น ได้พักอยู่ในห้องเดียวกันกับภรรยาในการเดินทางไปประจำต่างสำนักงาน จะพักในห้องเดียวกันในราคา ๖๐ บาท จะได้หรือไม่ หรือจะต้องแยกห้องกัน

ตอบ สามภรรยาเดินทางไปราชการด้วยกัน การเบิกค่าเช่าที่พัก จะต้องเบิกตามสิทธิคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ฉะนั้นถ้าสามภรรยาพักอยู่ห้องเดียวกัน จึงเบิกรวมกันไม่ได้ครับ

ตอบสมาชิกเลขที่ ๑๔๑๔

ถาม (๑) สมเกิดวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๔๕๘ จะครบเกษียณอายุเมื่อใด

ตอบ ออกจากราชการเพราะครบเกษียณอายุ เมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๘

ถาม (๒) ผมเริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๔๗๙ และได้ลาออกไปเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๔๘๓ ทางการทำงานว่า ผมสมัครใจลาออกเอง ไม่คิดเงินให้ และไม่ต่ออายุราชการให้

ตอบ เวลาราชการตอนรับราชการครั้งแรก จะนับต่อเนื่องกับเวลาราชการตอนเข้ารับราชการครั้งหลังไม่ได้ ต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (ค) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๘

ถาม (๓) ผมเข้ารับราชการใหม่อีกครั้งเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๘๔ จนถึงบัดนี้ ไม่เคยรับราชการทหาร ตำรวจ มีวันทวิคูณตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๐๐ และวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ ถึงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๘ ระหว่างนี้อยู่จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อสมเกษียณอายุ จะมีวันราชการเท่าใด ถ้าผมได้เงินเดือนครั้งสุดท้าย ๔,๒๕๐ บาท จะได้บำนาญเดือนละเท่าใด และคิดบำเหน็จเป็นเงินเท่าใด

ตอบ เมื่อครบเกษียณอายุ จะมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ ประมาณ ๔๑ ปี ๗ เดือน จะได้รับบำนาญประมาณเดือนละ ๓,๕๗๐ บาท ถ้าขอรับบำเหน็จ จะได้ประมาณ ๑๗๘,๕๐๐ บาท

ถาม (๔) ความข้อ (๓) ถ้าผมได้เงินเดือนสุดท้าย ๔,๑๐๐ บาท ผมจะได้เงินบำนาญเดือนละเท่าใด

ตอบ ประมาณเดือนละ ๓,๔๔๔ บาท

ถาม (๕) ถ้าในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗ ผมได้เงินเดือนเดือนสุดท้าย ๔,๑๐๐ บาท ผมลาออกจากราชการ จะมีเวลาราชการเท่าใด และได้เงินบำนาญเดือนละเท่าใด

ตอบ ถ้าลาออกจากราชการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗ และได้รับเงินเดือนเดือนสุดท้าย ๔,๑๐๐ บาท จะมีเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญประมาณ ๔๐ ปี ๗ เดือน จะได้รับบำนาญประมาณเดือนละ ๓,๓๖๒ บาท

ตอบสมาชิกจังหวัดลำปาง

ถาม ข้าราชการที่ลาป่วยเกินกำหนดวันลาจนไม่ได้รับเงินเดือน จะถือว่ามียาได้ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลหรือไม่

ตอบ ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๑๑ ข้อ ๕ กำหนดไว้ว่า "ข้าราชการผู้มีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเดือนหนึ่งไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท ถือว่าเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย และมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของตนเองและครอบครัวตามระเบียบ" ^๕

ดังนั้น ครอบครัวของข้าราชการผู้ใด ถ้ามีรายได้ของตนเองและของคู่สมรสรวมกันเกินกว่า ๒,๗๕๐ บาทแล้ว ไม่ถือว่าเป็นครอบครัวที่จะได้รับการช่วยเหลือตามระเบียบ ^๕ ฉะนั้นกรณีถามปัญหา ถ้าสามีภรรยาข้าราชการสองคนมีเงินเดือนรวมกันเกินกว่า ๒,๗๕๐ บาท สามีหรือภรรยาเกิดป่วยและได้ลาป่วยจนไม่ได้รับเงินเดือนระหว่างลา กรณีเช่นนี้ ในช่วงระยะเวลาที่สามีหรือภรรยาไม่ได้รับเงินเดือน สามีหรือภรรยาก็ย่อมไม่มีรายได้ ถ้ารายได้ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งคนเดียวอยู่ในข่ายที่จะเบิกได้ ตามระเบียบก็ย่อมมีสิทธินำค่ารักษาพยาบาลมาขอเบิกได้

กฎหมายและระเบียบใหม่

มีกฎหมายและระเบียบใหม่ที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้

๑. กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๕) ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกี่ยวกับการพยาบาล
๒. ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ฯ ว่าด้วยการขอเปลี่ยนเงินสงเคราะห์ ฯ
๓. หนังสือเวียนเกี่ยวกับเรื่อง การสั่งให้ข้าราชการกลับเข้ารับราชการตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์
๔. ระเบียบการจ่ายบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๕
๕. หนังสือเวียนเกี่ยวกับเรื่องการพิจารณากำหนดส่วนผู้รับบำนาญพิเศษและบำนาญตกทอด ฯ
๖. หนังสือเวียนเกี่ยวกับเรื่องการใช้อำนาจรัฐมนตรีว่าการของผู้รักษาราชการแทนปลัดกระทรวง

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๖๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๕)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗

ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเกี่ยวกับการพยาบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา (๑๑) ของข้อ ๔ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๒๗ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๑) ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพดังกล่าวใน (๔) หรือ (๕) และเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญในตำแหน่งพยาบาลจักษุ พยาบาลอนามัยจักษุ พนักงานวิทยาศาสตร์จักษุ ครูพยาบาลจักษุ หรือครูจักษุมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จะบรรจุเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลตรี พยาบาลอนามัยตรี พนักงานวิทยาศาสตร์ ครูพยาบาลตรี หรือครูตรี ได้ไม่สูงกว่าชั้นตรี อันกับ ๑ ชั้นค่า”

ข้อ ๒ เพื่อประโยชน์ในการบรรจุตามข้อ ๔ (๑๑) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๒๗ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎ ก.พ. นี้ การสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นตรีตามข้อ ๔ (๑๑) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๔๒๗ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันใช้บังคับกฎ ก.พ. นี้ ให้เป็นอันใช้ได้สำหรับการสอบคัดเลือกที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ ก็ได้ดำเนินการต่อไปจนเสร็จสิ้นและให้นำผลการสอบมาใช้บรรจุตามกฎ ก.พ. นี้ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

ผู้ใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

๒๐ เมษายน ๒๕๑๕

เรื่อง ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยว่าด้วยการขอเปลี่ยนเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือน เป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว พ.ศ. ๒๕๑๕

เรียน เวียนกระทรวงทบวงกรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบ คณะกรรมการ สงเคราะห์ผู้ประสบภัยว่า ด้วยการ ขอเปลี่ยน เงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว พ.ศ. ๒๕๑๕ จำนวน ๑ ชุด
- ๒. แบบ สก. ๔ จำนวน ๒ ฉบับ
- ๓. แบบ สก. ๕ จำนวน ๒ ฉบับ

โดยที่คณะปฏิวัติได้ออกประกาศแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติหน้าที่มีมนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๔ โดยเฉพาะข้อ ๔ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวบัญญัติว่า

“ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์และมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลเช่นเดียวกับผู้รับบำนาญพิเศษอยู่แล้วก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนและมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลต่อไป

ให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์และมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลตามวรรคหนึ่งหมดสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์และหมดสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลตั้งแต่วันที่มิคำพิพากษาดังที่สุ่มเมื่อ

- (๑) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาดังที่สุ่มให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย

ผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนตามความในวรรคหนึ่ง จะขอเปลี่ยนเป็นรับเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียวก็ได้ โดยยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๕ ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดจำนวนเงินสงเคราะห์ให้แก่ผู้นั้นตามมาตรา ๗ และให้หักจำนวนเงินสงเคราะห์ที่ผู้นั้นได้รับเป็นรายเดือนไปก่อนออกทั้งหมด แล้วแจ้งการกำหนดจำนวนเงินสงเคราะห์ให้แก่ผู้ร้องขอทราบ ถ้าผู้ร้องขอไม่โต้แย้งภายในกำหนดเวลาตามวรรคสี่ ให้ถือว่าสิทธิรับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนและ สิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลของผู้นั้นเป็นอันระงับไป

ในกรณีที่ผู้ยื่น คำร้อง ขอตามวรรคสามไม่พอใจ ในคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการจะ ดอนคำร้องขอ และขอรับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนต่อไปก็ได้ การดอนคำร้องขอให้กระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยจากคณะกรรมการ”

เพื่ออนุวัติตามข้อ ๘ วรคสามและวรคสี่ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๖๓๖ กฤษฎีกากระทรวงการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยจึงได้กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการขอเปลี่ยน เงินสงเคราะห์ ที่จ่ายเป็น รายเดือน เป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ว่าด้วยการขอ เปลี่ยนเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว พ.ศ. ๒๕๑๕” และกำหนดแบบไว้เป็น ทางปฏิบัติสำหรับกรณีดังกล่าว จำนวน ๒ แบบ คือ :-

๑. แบบ สก. ๔ สำหรับใช้ในกรณีที่ผู้ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเป็นรายเดือนอยู่ก่อนแล้ว กิติ หรือจะมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเป็นรายเดือนตามที่กรมบัญชีกลางส่งจ่ายมาก็ดี ประสงค์จะ เปลี่ยนขอรับเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว

๒. แบบ สก. ๕ สำหรับใช้ในกรณีที่คณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยได้กำหนดจำนวนเงิน สงเคราะห์ผู้ประสบภัยจ่ายครั้งเดียวให้แล้วตามคำร้องตามแบบ สก. ๔ และผู้ร้องประสงค์จะขอรับเงินสง- เเคราะห์เป็นรายเดือนตามเดิม

การขอเปลี่ยนรับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยรายเดือนเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว ในกรณีที่มิ ่ ทายาทผู้มีสิทธิมากกว่าหนึ่งคน การยื่นเรื่องราวตามแบบ สก. ๔ และ สก. ๕ ทายาทผู้มีสิทธิจะต้องร่วมยื่น พร้อมกันทุกคน จะยื่นเพียงคนเดียวหนึ่งไม่ได้ หรือหากว่ามีทายาทผู้มีสิทธิมากกว่าหนึ่งคนและคนเดียวหนึ่งคน ไคหมคสิทธิหรือถึงแก่ความตายไปก่อนแล้ว จะขอเปลี่ยนรับเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยรายเดือนเป็นเงิน สงเคราะห์จ่ายครั้งเดียวไม่ได้ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเป็นผู้เยาว์หรือผู้ไร้ความสามารถต้องให้ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาลเป็นผู้ขอแทน

กระทรวงการคลัง จึงขอส่งระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยว่า ด้วยการขอเปลี่ยนเงิน สงเคราะห์เป็นรายเดือนเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว พ.ศ. ๒๕๑๕ และแบบ สก. ๔ แบบ สก. ๕ มา เพื่อทราบและถือปฏิบัติ หากมีกรณีสงสัยประการใด ขอให้สอบถามได้ที่เลขานุการคณะกรรมการสงเคราะห์ ผู้ประสบภัย (ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง) สำหรับแบบพิมพ์ดัง กล่าวเบิกได้ที่กรมบัญชีกลาง คลังจังหวัด และคลังอำเภอทุกแห่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สุวรรณ
(นายบุญมา วงศ์สุวรรณ)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองบำเหน็จบำนาญ
กรมบัญชีกลาง

ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

ว่าด้วยการขอเปลี่ยนเงินสงเคราะห์ที่เป็นรายเดือนเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว พ.ศ. ๒๕๑๕

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๕ คณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้ :-

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ว่าด้วยการขอเปลี่ยนเงินสงเคราะห์ที่เป็นรายเดือนเป็นเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว พ.ศ. ๒๕๑๕”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

“เลขานุการ” หมายความว่า เลขานุการคณะกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
(ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง
กระทรวงการคลัง)

“เงินสงเคราะห์ที่เป็นรายเดือน” หมายความว่า เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม ที่ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเป็นรายเดือนตามระเบียบว่าด้วยการกำหนดอัตราเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๐๓

“เงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว” หมายความว่า เงินสงเคราะห์ที่คณะกรรมการกำหนดตามหลักเกณฑ์กำหนดอัตราเงินสงเคราะห์ตามมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๕

ข้อ ๕ ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนอยู่แล้วก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะขอเปลี่ยนเป็นรับเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียว โดยหักจำนวนเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนที่ได้จ่ายไปแล้วออกทั้งหมด ให้ยื่นคำร้องตามแบบท้ายระเบียบนี้ ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีเบิกเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนทางกองคลัง ยื่นคำร้องต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยให้

(๒) กรณีเบิกเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนทางจังหวัด ยื่นคำร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ให้ผู้รับคำร้องตาม (๑) และ (๒) ส่งคำร้องไปยังเลขานุการภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

คำร้องตามวรรคหนึ่งให้ทำยื่นรวม ๓ ฉบับ โดยมอบให้ผู้ร้องเก็บไว้ ๑ ฉบับ ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเก็บไว้ ๑ ฉบับ และส่งเลขานุการ ๑ ฉบับ

ในกรณีที่ผู้ประสพภัยรายใดถึงแก่ความตาย และมีผู้ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนมากกว่าหนึ่งคน การขอเปลี่ยนเป็นรับเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียวจะต้องขอร่วมกัน จะแยกขอเพียงบางคนไม่ได้

ข้อ ๖ ให้เลขานุการคำนวณเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียวตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด เสนอคณะกรรมการอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้เลขานุการแจ้งให้กระทรวงการคลังส่งจ่ายเงินสงเคราะห์จำนวนดังกล่าวให้ต่อไป

ข้อ ๗ เมื่อปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับหนังสือส่งจ่ายเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียวจากกระทรวงการคลัง ให้แจ้งให้ผู้ร้องทราบโดยเร็ว หากผู้ร้องพอใจในจำนวนเงินสงเคราะห์ที่ส่งจ่ายให้ก็ดี หรือไม่คัดค้านในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบการส่งจ่ายก็ดี ให้ถือว่าสิทธิการรับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนและมีสิทธิได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาลของผู้นั้นเป็นอันระงับไป ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีจ่ายเงินให้แก่ผู้ร้องต่อไปโดยเร็ว แล้วแจ้งให้เลขานุการทราบ

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้ร้องไม่พอใจในจำนวนเงินสงเคราะห์จ่ายครั้งเดียวที่ส่งจ่ายให้ และประสงค์จะถอนคำร้องขอ และขอรับเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนต่อไป ให้ยื่นคำร้องตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ในกรณีเช่นว่านี้ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ว่าราชการจังหวัดส่งจ่ายเงินสงเคราะห์เป็นรายเดือนที่ระงับไว้ให้ผู้ร้องรับต่อไปตามเดิม แล้วแจ้งให้เลขานุการทราบ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์

(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)

ประธานกรรมการสงเคราะห์ผู้ประสพภัย

๒๔ เมษายน ๒๕๐๕

เรื่อง การสั่งให้ข้าราชการกลับเข้ารับราชการตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์

เรียน เวียนกระทรวงทบวงกรม

เนื่องจากมีปัญหาว่าข้าราชการที่กระทำผิดวินัยและกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดได้มีคำสั่งไล่ออกหรือปลดออกหรือให้ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ต่อมาข้าราชการผู้นั้นได้ร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ และปรากฏผลการพิจารณาของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ให้สั่งกลับเข้ารับราชการใหม่ และกระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดได้สั่งให้กลับเข้ารับราชการตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ จะเป็นการปฏิบัติการที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่า กรณีที่กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดได้สั่งลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น และได้มีการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมตามกฎหมายว่าด้วยเรื่องราวร้องทุกข์ อันเป็นผลให้ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษที่ได้สั่งการไปแล้วเป็นให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามเดิม โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ นั้น คำสั่งดังกล่าวย่อมไม่มีผลลบล้างคำสั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการฉบับเดิมที่เจ้าสังกัดได้สั่งการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่นแล้วแต่กรณีแต่อย่างใด นอกจากเจ้าสังกัดจะได้ดำเนินการครบถ้วนตามวิธีการในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือกฎหมายอื่นแล้วแต่กรณีเมื่อคำสั่งไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก คือไม่อาจนับเวลาราชการก่อนปลดออก ปลดออก หรือให้ออก ติดต่อกับเวลาราชการตอนกลับเข้ารับราชการใหม่ได้ประการหนึ่ง กับทั้งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการที่จะบรรจุกลับเข้ารับราชการ ซึ่งอาจจะต้องให้ออกจากราชการไปตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๘ อีกด้วย

เนื่องจากในกรณีดังกล่าว กระทรวงการคลังจึงใคร่ขอความร่วมมือได้ไปรศปฏิบัติการในเรื่องนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามกฎหมาย กล่าวคือ เมื่อมีการสั่งการตามพระราชบัญญัติเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๔๙๒ แล้ว กระทรวงทบวงกรมเจ้าสังกัดพึงสั่งการเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมให้สอดคล้องกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการเรื่องราวร้องทุกข์ โดยปฏิบัติตามกระบวนการแห่งกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ทั้งนี้เพื่อความเรียบร้อยทางการจ่ายเงินเดือน เงินบำเหน็จบำนาญของผู้ที่ถูกสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) บุญมาวงศ์สุวรรณ
(นายบุญมา วงศ์สุวรรณ)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองบำเหน็จบำนาญ
กรมบัญชีกลาง

ระเบียบ

การจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง

(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการจ่ายบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นระเบียบของคณะกรรมการ และหัวหน้าคณะปฏิวัติได้อนุมัติการแก้ไขแล้วจึงให้วางระเบียบขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบการจ่ายเงินบำเหน็จและเงินทำขวัญลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ การจ่ายเงินทำขวัญให้แก่ลูกจ้าง ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินค่าทดแทนที่กำหนดใน ประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงิน ทดแทนตลอดจน จำนวนเงินค่าทดแทน และระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรักษาพยาบาลผู้ได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติการในหน้าที่หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุทำการตามหน้าที่ โดยอนุโลม

ลูกจ้างผู้มีสิทธิได้รับเงินทำขวัญ หรือทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินทำขวัญในกรณีลูกจ้างถึงแก่ความตาย จะขอรับเงินทำขวัญเป็นเงินก้อนครั้งเดียวตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ก็ย่อมกระทำได้โดยแสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษร

ผู้มีสิทธิได้รับเงินทำขวัญเป็นรายเดือนอยู่ก่อนวันประกาศใช้ระเบียบนี้ จะขอเปลี่ยนเป็นรับเงินทำขวัญเป็นเงินก้อนก็ได้ โดยแสดงความจำนงเป็นลายลักษณ์อักษร กรณีนี้ให้จ่ายเงินทำขวัญให้ตามสิทธิที่ได้รับเป็นเงินก้อน โดยหักจำนวนเงินทำขวัญที่ได้จ่ายให้เป็นรายเดือนไปก่อนแล้วออกทั้งหมด”

ข้อ ๓. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๕

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

(ลงชื่อ) พจน์ สารสิน

(นายพจน์ สารสิน)

ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจ การคลัง และการอุตสาหกรรม

สั่งราชการแทน หัวหน้าคณะปฏิวัติ

๒๕ เมษายน ๒๕๑๕

เรื่อง การพิจารณากำหนดส่วนผู้รับบำนาญพิเศษและบำเหน็จตกทอดให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะ
ของผู้ตาย

เรียน เวียนกระทรวงมหาดไทย

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาปัญหาการปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดส่วนบำนาญพิเศษและ
บำเหน็จตกทอดให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะของผู้ตาย ซึ่งตามบทบัญญัติมาตรา ๔๔ วรรค ๓ แห่ง
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๙๔ บัญญัติให้เจ้ากระทรวง เป็นผู้พิจารณาและกำหนด
ส่วนว่าเป็นอำนาจเฉพาะตัวของเจ้ากระทรวง ซึ่งได้แก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือปลัดกระทรวง หรือ
ปลัดทบวงเท่านั้น โดยที่เรื่องนี้เป็นอำนาจเฉพาะตัวจึงมอบอำนาจแทนกันมิได้ เช่น ปลัดกระทรวงไม่มี
อำนาจที่จะมอบหมายให้รองปลัดกระทรวงเป็นผู้พิจารณากำหนดส่วนบำนาญพิเศษได้

กระทรวงการคลังจึงขอเรียนมาเพื่อทราบ และตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป การขอให้ส่งจ่ายบำนาญ
พิเศษและบำเหน็จตกทอดให้แก่ผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในความอุปการะของผู้ตาย ตลอดจนการกำหนดส่วนบำ-
นาญพิเศษ ให้แก่ข้าราชการ ที่ออกจากราชการเนื่องจาก บัญเจ็บทุพพลภาพเพราะเหตุปฏิบัติ ราชการตามหน้าที่
ขอได้โปรดส่งหลักฐานการพิจารณา ตลอดจนการกำหนดส่วนบำนาญพิเศษและบำเหน็จตกทอดของรัฐมนตรีเจ้า
สังกัด หรือปลัดกระทรวง หรือปลัดทบวง แล้วแต่กรณี ไปเพื่อประกอบการพิจารณาคำข

กระทรวงการคลังหวังว่าจะได้รับความร่วมมือด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) บุญมา วงศ์สวรรค์
(นายบุญมา วงศ์สวรรค์)
ปลัดกระทรวงการคลัง

กองบำเหน็จบำนาญ
กรมบัญชีกลาง

๒๖ เมษายน ๒๕๑๕

เรื่อง การใช้อำนาจรัฐมนตรีว่าการของผู้รักษาการแทนปลัดกระทรวง
เวียน เวียนกระทรวงทบวงกรม

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรายงานว่า ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓ และฉบับที่ ๑๘ ได้มีคำสั่งให้ ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบงานในกระทรวง และบรรดาอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งได้กำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือได้แต่งตั้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นกรรมการ ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวง หรือปลัดกระทรวงปฏิบัติหน้าที่แทน โดยขึ้นตรงต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือผู้ซึ่งหัวหน้าคณะปฏิวัติมอบหมาย ราชการใดที่มีใ้ราชการประจำตามปกติ หรือที่เป็นปัญหาหรือเป็นนโยบาย หรือเกี่ยวข้องกับกระทรวงอื่น ให้ปลัดกระทรวงเสนอต่อผู้อำนวยการฝ่ายที่คนสังกัด นั้น กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติจึงได้หาหรือว่า ในกรณีที่ปลัดกระทรวงไม่อาจปฏิบัติราชการได้ เช่นต้องไปราชการต่างประเทศหรือไปราชการต่างจังหวัด เป็นต้น รองปลัดกระทรวง หรือผู้ช่วยปลัดกระทรวงแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๕ จะใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการตามนัยแห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าวข้างต้นได้หรือไม่ประการใด

หัวหน้าคณะปฏิวัติได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้หาหรือสถาปนาบริหารคณะปฏิวัติ

สถาปนาบริหารคณะปฏิวัติได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๑๕ ลงมติให้ปลัดกระทรวงรายงานหัวหน้าคณะปฏิวัติขออนุมัติ มอบอำนาจให้แก่รองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวงแล้วแต่กรณีเป็นผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการ เป็นกรณี ๆ ไป

จึงเวียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเรือเอก อนันต์ เนตรโรจน์ ร.น.

(อนันต์ เนตรโรจน์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บรรณาธิการแถลง

เดือนพฤษภาคม เป็นเดือนที่การเงินของผู้ปกครองหมุนเวียนมากพอๆ เพราะเป็นระยะที่เปิดเทอมการศึกษาใหม่ เชื่อว่าท่านสมาชิกหลายท่านคงมีกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนต่อของลูก ๆ หลาน ๆ ต้องวิ่งเต้นหาสถานศึกษาให้ลูก ๆ หลาน ๆ ต้องควักกระเป๋าจ่ายค่าเครื่องแต่งกาย เครื่องเขียน แบบเรียนและอะไรต่ออะไรอีกมากมาย ยิ่งท่านสมาชิกซึ่งต้องส่งลูกหลานเข้ามาเรียนต่อในเขตนครหลวงหรือต่างจังหวัดอื่น ๆ ก็ต้องมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นเงาตามตัวไปด้วย พ่อแม่ที่รักต้องรับภาระเพื่อความเจริญก้าวหน้าในการศึกษาของลูก ๆ ด้วยกันทุกคน พวกเราเห็นใจท่านสมาชิกในเรื่องดังกล่าว และนึกถึงหัวอกเขาหัวอกเราเสมอ เพราะเราก็ต้องตกอยู่ในที่นี้ต้องแบกภาระดังกล่าวเช่นเดียวกับท่าน ในเดือนนี้จึงขอไม่กล่าวถึงเรื่องท่านสมาชิกที่ยังไม่ได้ชำระค่าบำรุงคงขอแสดงความรู้สึกถึงหัวอกเขาหัวอกเราในเรื่องดังกล่าวแล้วข้างต้นเท่านั้น

ขอขอบคุณผู้มีส่วนให้ความรู้ในค่านวิชาการและค่านปฏิบัติการในวารสารฉบับนี้ คือ คุณประมวล รุจนเสรี คุณโสรัจ แสนศิริพันธ์ คุณคุสิต พัวศิริ คุณชาติ เอี่ยมกระสินธุ์ คุณจิตรเจริญ และกรมส่งเสริมการเกษตร

ขอขอบคุณผู้อุปการะคุณ คือ ร้านนารายณ์ภักดิ์ สายการบิน บี. โอ. เอ. ซี BOAC. โรงงานยาสูบ บริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ธนาคารกรุงศรีอยุธยา บริษัทสังกะสีตรา 3 มงกุฎ ธนาคารทหารไทย โรงเรียนสอนตัดเสื้อระพี สถานพยาบาลสหภาพร โรงเรียนสอนตัดเสื้อพรศรี สายการบินแอร์ฟรานซ์ (AIR FRANCE) ฌานิตินิวาส หอพักสตรี และเครื่องต้มไบลีย์ (Bireley's) น้าส้มแท้

